

รายงานการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง
และทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

THE DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL MODELS THAT ENHANCE
ADVANCED READING COMPETENCE AND HIGHER-ORDER
THINKING SKILLS

พระมหาพิเชษฐ อดตานุรักษ์

พระจักรพัชร จุกภทโท

ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง
และทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

THE DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL MODELS THAT ENHANCE
ADVANCED READING COMPETENCE AND HIGHER-ORDER
THINKING SKILLS

พระมหาพิเชษฐ อดตานุรักษ์

พระจักรพัชร จกภทโท

ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 2) เพื่อออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และ 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แผนพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง และแบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง โดยใช้สอบถามนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 1-3 โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-Independent) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. จากการศึกษาบริบทและสภาพปัจจุบัน พบว่า นักศึกษายังขาดทักษะการอ่านและการคิดขั้นสูง เนื่องจากรูปแบบการสอนที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและนักศึกษาเพื่อยืนยันความจำเป็นในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการประเมินตนเอง

2. การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการจัดระบบอย่างชัดเจน มีการใช้สื่อที่หลากหลายทันสมัย และมีการประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รูปแบบดังกล่าวได้รับการตรวจสอบและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งให้คะแนนความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับสูงสุด

3. การทดลองใช้รูปแบบการสอนเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า นักศึกษามีพัฒนาการด้านการอ่านและการคิดขั้นสูง คะแนนหลังการเรียนสูงขึ้นทั้งในด้านความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

4.การประเมินรูปแบบการสอนพบว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำไปใช้จริง โดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ และการวัดผลที่มีความหลากหลาย รูปแบบการสอนนี้สามารถใช้ในการเรียนการสอนจริงและช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านและการคิดขั้นสูงของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2.การอ่าน 3. การอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง

ABSTRACT

The development of instructional models that enhance advanced reading competence and higher-order thinking skills among undergraduate students aims to: 1) explore the context, current situation, and the essential needs for developing instructional models that foster advanced reading competence and higher-order thinking skills among undergraduate students, 2) design and develop instructional models that enhance these competencies, 3) implement and test the developed instructional models to evaluate their effectiveness, and 4) assess and refine the instructional models to ensure their efficacy in promoting advanced reading and higher-order thinking skills among undergraduate students. The sample for this study consisted of 30 undergraduate students enrolled in the second semester of the 2023 academic year, selected through purposive sampling. The research tools included the Advanced Reading Competency and Higher-Order Thinking Skills Development Plan and a questionnaire regarding teaching and learning approaches that promote these competencies. Data were collected from first- to third-year students in the Thai language teaching program. Quantitative data were analyzed using mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), and t-tests (t-Independent), while qualitative data were analyzed using content analysis.

Research Findings:

1. From the study of the context and current situation, it was found that students lack advanced reading and higher-order thinking skills due to instructional models that are not systematically aligned with the development of these competencies. Interviews with experts and students confirmed the necessity to develop instructional models emphasizing practical application, opinion exchange, and self-assessment.

2. The design and development of the instructional model followed the research and development process, including a review of relevant literature and focus group discussions with experts. The developed instructional model comprises well-structured learning activities, the use of modern and diverse teaching materials, and

assessments aligned with learning objectives. The model was reviewed and evaluated by experts, receiving the highest scores for coherence and appropriateness.

3. The experimental implementation of the instructional model to enhance advanced reading competence and higher-order thinking skills among undergraduate students revealed that students demonstrated significant improvement in these areas. Post-test scores indicated a marked increase in understanding, analytical thinking, and problem-solving skills. The average post-test scores were significantly higher than the pre-test scores ($p < 0.05$).

4. The evaluation of the instructional model indicated that it is highly suitable and applicable in real teaching contexts, particularly in terms of learning activities, the use of diverse teaching media, and varied assessments. This instructional model can be effectively implemented in actual teaching to promote advanced reading and higher-order thinking skills among students.

Keywords : 1. instructional model, reading 2. advanced reading competence 3. higher-order thinking skills.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเมตตาจากที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่หลักเป็นที่ปรึกษางานวิจัยนี้ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือคอยชี้แนะแนวทางในการทำวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนการให้ประสบการณ์ในการทำวิจัยด้วยความเอาใจใส่ด้วยความเมตตา เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ข้อมูลที่ครบถ้วน ขอบขอบคุณที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้เอื้อย่นามและขาดมิได้ คือ กราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทุกท่านที่ได้เมตตาแก่คณะผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ บิดา มารดา ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์วิद्याการต่าง ๆ ให้แก่คณะผู้วิจัย

ขอบพระคุณ สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุรักษ์, ดร.

หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูปภาพ	ณ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	6
1.4 นิยามศัพท์	7
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
2. แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน	9
2.2 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้	10
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านขั้นสูง	12
2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคิดขั้นสูง	23
2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (4 ปี)	37
2.6 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา	43
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3. วิธีดำเนินการวิจัย	49
3.1 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น	52
3.2 ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน	57
3.3 ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้	66
3.4 ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้	68

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
4.1 ผลการวิเคราะห์ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น	72
4.2 ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน	93
4.3 ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้	107
4.4 ผลการประเมินผล	112
5. สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	114
5.1 สรุปผลการวิจัย	114
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	115
5.3 ข้อเสนอแนะ	118
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยและประเมินรูปแบบ การจัดการเรียนรู้	127
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	129
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	135
ภาคผนวก ง ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านขั้นสูงและทักษะ การคิดขั้นสูง	151
ภาคผนวก จ เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์	162
ประวัตินักวิจัย	165

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R ₁) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Analysis : A)	56
ตารางที่ 2	แสดงรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้	60
ตารางที่ 3	แสดงการวิเคราะห์ข้อสอบด้านการอ่านขั้นสูง	61
ตารางที่ 4	แสดงประเด็นคำถามตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบด้านการอ่านขั้นสูง	62
ตารางที่ 5	เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric scoring)	62
ตารางที่ 6	สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2	64
ตารางที่ 7	ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน (Implementation: R ₂) ระยะที่ 3	68
ตารางที่ 8	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินปรับปรุงรูปแบบการสอน (Evaluation: D ₂)	71
ตารางที่ 9	ข้อมูลทั่วไปของวิทยานิพนธ์	75
ตารางที่ 10	ข้อเสนอแนะจากครูภาษาไทย	91
ตารางที่ 11	แสดงรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้	95
ตารางที่ 12	แสดงการวิเคราะห์ข้อสอบด้านการอ่านขั้นสูง	96
ตารางที่ 13	แสดงประเด็นคำถามตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบด้านการอ่านขั้นสูง	97
ตารางที่ 14	แสดงรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric scoring) สมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูง	97
ตารางที่ 15	ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการสอน	99
ตารางที่ 16	ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ฉบับร่าง	101
ตารางที่ 17	แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่ เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับ ปริญญาบัณฑิต	107
ตารางที่ 18	แสดงผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่ เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับ ปริญญาบัณฑิต	108
ตารางที่ 19	แสดงผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่ เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง	111

สารบัญรูปร่าง

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัย	7
แผนภาพที่ 2 สรุปกรอบแนวคิด	8
แผนภาพที่ 3 กรอบดำเนินการวิจัย	51

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวไว้ในมาตรา 22 ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การที่คนในชาติจะมีการศึกษาที่ดีนั้น จำเป็นจะต้องมีการปลูกฝังความรู้ต่าง ๆ ของการศึกษาทุกระดับ สร้างเด็กไทยให้มีทักษะพร้อมที่จะยืนหยัดอยู่ได้ในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะ 3R ได้แก่ Reading (อ่านออก) (W) Rating (เขียนได้) และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) (วิจารณ์ พานิช, 2555: 19)

ทักษะการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่ช่วยทำให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา สามารถส่งผลให้มนุษย์ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำรงชีวิตได้ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันความเจริญงอกงามทางเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็วแล้วแต่มีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิต และพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งสิ้น การอ่านหนังสือ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทางที่เหมาะสมและทันสมัย (สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์, 2534 : 1) ดังจะเห็นได้จากองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จะใช้ความสามารถในการเรียนรู้หนังสือของประชากรประเทศต่าง ๆ เป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ (กรมวิชาการ, 2546 : 84) ซึ่งสอดคล้องกับฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2546 : 56) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านทำให้มีความรู้ในวิชาการด้านต่าง ๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้ ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ ซึ่งจะทำให้รู้ทันข่าวสารบ้านเมืองและสภาพการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศแล้ว ยังจะได้ทราบข่าวกีฬา ข่าวก่อนเที่ยง บทความวิจารณ์ ตลอดจนงานการโฆษณาสินค้าต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่ง ในการปรับความเป็นอยู่ให้เหมาะสม

สอดคล้องกับสภาพสังคมของตนในขณะนั้น ๆ ซึ่งการอ่านมีหลายประเภทด้วยกันเริ่มตั้งแต่การอ่านระดับพื้นฐานถึงการอ่านระดับสูง ได้แก่ อ่านออก อ่านได้ อ่านจับใจความสำคัญ อ่านเชิงวิเคราะห์ อ่านตีความ อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ และอ่านประเมินค่า เป็นต้น

การอ่านขั้นสูงเป็นสมรรถนะการอ่านที่ส่งเสริมให้บุคคลได้พัฒนาองค์ความรู้ที่สูงขึ้น ในที่นี้ได้แบ่งการอ่านขั้นสูงเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ่านเชิงวิเคราะห์หรือการอ่านวินิจฉัยสาร นับเป็นการอ่านประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับผู้อ่าน เพราะการอ่านเชิงวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้อ่านแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ จากการอ่านได้ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์เจตนา น้ำเสียง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียนได้ ทั้งนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551: 10) ได้กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่าน มีความรู้กว้างขวางและเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญาเพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง การถ่ายทอด ความคิดเห็นของตนเองออกมาได้จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ นำมาเปรียบเทียบและนำมาวิเคราะห์เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นความคิดเห็น และนำไปพัฒนาความสามารถของตนเองและประสบความสำเร็จในการทำงานและชีวิตครอบครัว สอดคล้องกับชยพร กระจ่างทอง (2552: 52) ที่กล่าวถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เป็นการอ่านเรื่องแล้วพิจารณาลักษณะเนื้อหา และพิจารณาความสัมพันธ์และข้อสรุปของเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีความสำคัญเพราะช่วยให้พิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างละเอียด ค้นพบข้อเท็จจริง เข้าใจความคิด ของผู้เขียนและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล 2) การอ่านประเมินค่า เป็นการวินิจฉัยตัดสินโดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์ว่า งานเขียนนั้นมีคุณภาพเพียงใด มีคุณค่ามีประโยชน์หรือไม่เหมาะสมหรือไม่ ถ้าเป็นสารคดีก็ต้องเน้นถึงความถูกต้องต่อข้อเท็จจริงต่อหลักการที่อ้างถึง และการให้ข้อคิดอย่างมีเหตุผล และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ถ้าเป็นบันเทิงคดีก็ต้องเน้นความรื่นรมย์บันเทิงใจตามศิลปะการแต่ง และโดยนัยเดียวกัน ถ้าเป็นร้อยกรองจะต้องมีน้ำหนักสำคัญที่เสียง ลีลาจังหวะและภาพพจน์ เป็นต้น การอ่านประเมินค่าเป็นการอ่านขั้นสูง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้อ่านจะสามารถใช้ทักษะการประเมินค่าในการตัดสินพิจารณาเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านประเมินค่ามีความสำคัญดังนี้ทำให้เกิดวิจารณ์ญาณ เป็นการใช้วิจารณ์ญาณคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับงานเขียนทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้อ่านตัดสินงานเขียนนั้นได้ว่าน่าเชื่อถือหรือไม่มีคุณค่าเพียงใด และสามารถนำไปใช้กับการอ่านข่าวสารในชีวิตประจำวันได้ พัฒนาศักยภาพการอ่าน เพราะต้องใช้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์แล้วจึงประเมินเรื่องที่อ่าน การประเมินคุณค่างานเขียนจะทำให้ผู้อ่านได้ฝึกตนเองในการอ่าน และพิจารณาการได้ข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน 3) การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารในยุคปัจจุบัน เพราะทุกวันนี้ข้อมูลข่าวสารได้แพร่หลายไปทุกที่ทุกเวลา เพียงไม่กี่วินาทีก็สามารถรับรู้ข้อมูลเหล่านั้นได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาข้อมูลอย่างรอบรอบ และถี่ถ้วน จำเป็นต้องฝึกฝนตลอดการอ่านอย่างมี

วิจารณ์ญาณ เป็นการอ่านขั้นสูงที่มีความแตกต่างจากการอ่านประเภทอื่น ๆ เนื่องจากต้องใช้ความคิดในการพิจารณาไตร่ตรองเรื่องราวที่ได้อ่านอย่างรอบคอบ สอดคล้องกับบทกล จันทรเพ็ญ (2535 : 73-74) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ส่งเสริมความคิดอ่าน และฉลาดรอบรู้ ปัจจุบันนี้ ชาวเหตุการณ์เรื่องราว ความเคลื่อนไหวและความรู้ต่าง ๆ เรารู้ได้จากการอ่านมากกว่าจากวิธีอื่น ๆ สร้างบุคลิกภาพเป็นผู้รอบรู้ มีความคิดวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลเพราะมีข้อเท็จจริงที่ได้จากการอ่านมาสนับสนุนเป็นที่น่าเชื่อถือ นอกจากนี้ สุพรรณิ วราทร (2545 :47-49) ยังได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่าการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นการอ่านโดยใช้ความคิดความรู้ประสบการณ์ และข้อมูลต่าง ๆ พิจารณาสารที่อ่านอย่างมีเหตุผลเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่ได้อ่านได้ชัดเจน ตรงกับความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อมากที่สุด ก่อนที่จะรับการโต้แย้งหรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับสาระที่ได้รับจากการอ่านนั้น การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมักเป็นการอ่านอย่างละเอียดต้องใช้ทักษะการอ่านหลายอย่างประกอบกัน โดยเฉพาะการวิเคราะห์ และการตีความ

การคิดขั้นสูง เป็นลำดับการคิดที่ต้องส่งเสริมให้บุคคลต่าง ๆ ได้ให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการในศตวรรษที่ 21 ในงานวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการคิดขั้นสูงออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นว่า มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล เพื่อทำความเข้าใจและเห็น ความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำหนดให้ ลักษณะของการคิดวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ บลูม (Bloom, 1956) ทั้งนี้ การคิดวิเคราะห์ จึงเป็นหัวใจของการพัฒนาเด็กปกติและเด็กพิเศษทุก ๆ ด้าน ครูได้รับการประเมินและส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ เจริญก้าวหน้าในการเรียนรู้ เอาตัวรอดได้ทั้งในวันนี้และในอนาคต สอดคล้องกับไพฑูรย์สินลารัตน์ (2557: 11-12) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะหรือทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ที่กล่าวว่า ครูควรมีการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ สังคมใหม่มีสิ่งหลอกลวงมาก ครูต้องวิเคราะห์ออกจึงจะบอกเด็กได้ ขณะเดียวกันต้องคิดอะไรใหม่ ๆ ไปด้วย นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้ประกาศวาระแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยง และพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ได้ด้วยตนเองมีลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะที่จำเป็นสำหรับในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 212) 2) การคิดแก้ปัญหา เป็นกระบวนการแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือเป็นขั้นตอนของการบรรลุความต้องการ หรือวัตถุประสงค์โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความคิดวิจารณ์ญาณ การใช้ความคิดที่ได้กล่าวถึง เป็นสิ่งที่ผู้แก้ไขปัญหาคือใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาก็ให้ลึกซึ้ง โดยปราศจากการตัดสินว่า ดีหรือตรงกันข้าม จากนั้นจึง

ประเมินพร้อมทั้งเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้ได้วิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด อีกทั้งนำวิธีการแก้ไขปัญหานั้น มาวางแผนการแก้ปัญหาบนเงื่อนไข บริบทและทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อนำแผนการแก้ไขปัญหาไปปฏิบัติ โดยเชื่อมั่นว่าสามารถแก้ปัญหาและกำกับตนเองขณะทำการแก้ปัญหาได้ การคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ คือ การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะ (perspectives) จากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (tradition paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) ที่ให้โลกของนักเรียนและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติ โดยเฉพาะทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับปัญหาที่ซับซ้อนซึ่งโลกที่ต้องการนวัตกรรมใหม่ ๆ ไม่ซ้ำเดิม และ 3) การคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถของบุคคลในการคิดแก้ปัญหาด้วยความคิดอย่างลึกซึ้ง นอกเหนือไปจากความคิดทั่วไป เป็นลักษณะภายในของบุคคลที่สามารถคิดได้หลายมุม และผสมผสานจนได้ผลิตผลใหม่ที่ถูกต้อง อารี รังสินันท์ 2532: 3; อ้างอิงจาก Guilford. 1959: 470) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดอเนกนัย (Divergent Thinking) ซึ่งคิดได้หลายทิศทาง หลายด้านหลายมุมคิดได้กว้างไกลและนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่รวมถึงการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จความคิดอเนกนัยประกอบด้วยความคิดริเริ่ม (Originality) ความคล่องในการคิด (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) เกตเซล (Getzels. 1962: 450-455) มีความเห็นสอดคล้องกับกิลฟอร์ด กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะการคิดที่หาคำตอบหลาย ๆ คำตอบ เพื่อตอบสนองสิ่งเร้าซึ่งลักษณะเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มี อิสระภาพในการตอบสนองจึงจะสามารถตอบได้มาก ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการสร้างสรรค์นับเป็นความสามารถที่มีคุณค่าต่อผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์เองด้วย เพราะการสร้างผลงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งขึ้นมาทำให้ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์มีความพอใจและมีความสุข เช่น การที่เด็กสร้างผลงานด้วยตนเองจะสร้างความพึงพอใจแก่เด็กไม่ว่าจะเป็นการวาดภาพ การต่อสิ่งของให้เป็นรูปต่าง ๆ การคิดเกมการเล่นที่แปลกใหม่ เด็กจะเกิดความภูมิใจในความสามารถของตนเอง มั่นใจในตนเอง ซึ่งมีผลไปถึงแบบแผนบุคลิกภาพ และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมของเด็ก

อย่างไรก็ตามแม้ทักษะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงจะมีความสำคัญดังกล่าว พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ยังมีทักษะดังกล่าวค่อนข้างไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ โดยจากการทดสอบพบว่า มีความสามารถด้านการอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงต่ำกว่าร้อยละ 60 จากการประเมินด้านดังกล่าวก็พบว่า นักศึกษายังไม่สามารถวิเคราะห์ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพียงแต่เป็นการจับใจความสำคัญของเรื่อง สรุปเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้เท่านั้น นอกจากนี้การการให้นักศึกษาอ่านเนื้อหาทั้งบทความ ข่าว วารสาร บทประพันธ์หรือกวีนิพนธ์ พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านการอ่านวิเคราะห์ ประเมินค่า และวิจารณ์ ขาดการเชื่อมโยงการอ่าน ขาดการวิพากษ์วิจารณ์

เรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ยังไม่สามารถตีความความหมายแฝงจากเรื่องที่อ่านได้อย่างหลากหลาย ส่งผลให้การเรียนการสอนด้านการอ่านเกิดความบกพร่อง และไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

จากการศึกษางานวิจัยด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง พบว่า มีงานวิจัยหลายเล่มที่พัฒนาทางด้านนี้ แต่พัฒนาเฉพาะการอ่านและละด้าน เช่น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หรือการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้ ทศนีย์ เศรษฐพงษ์ วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเผ่า และอัมพร ม้าคะนอง (2560) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากงานวิจัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าไม่ได้มุ่งเน้นพัฒนาครู ซึ่งเป็นต้นแบบในการนำรูปแบบไปใช้ เป็นแต่เพียงพัฒนานักศึกษา หรือนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ซึ่งอาจจะทำให้การพัฒนาในวงกว้างยังไม่ชัดเจน และยังเป็นประโยชน์น้อยในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ญัฐกิตติ์ นาทา (2563) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้การเรียนรู้โดยเน้นภาระงานและการโค้ช นริศรา ชยธวัช (2564) วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คณะผู้วิจัยดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย และมีโอกาสได้ฝึกอบรมครูภาษาไทย นอกจากนี้ยังสอบถามถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมการอ่านขั้นสูงของผู้เรียน พบว่า ครูภาษาไทยยังขาดรูปแบบการสอนหรือนวัตกรรมในการนำมาแก้ไขปัญหาผู้เรียน ไม่มีรูปแบบการสอนอ่านโดยเฉพาะนักเรียนไม่สนใจการอ่านเท่าที่ควร เพราะมองว่าการอ่านงานเขียนหรือวรรณกรรมต่าง ๆ มีความยาวเกินไป น่าเบื่อ ดังนั้น จึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เกิดองค์ความรู้ไปนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
- 2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
- 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง

สูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 150 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 30 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

2.1 ทักษะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง

2.2 ความคิดเห็นของนักศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2566) โดยผู้เรียนจะอ่านเนื้อหาจากสื่อหรือตัวบทต่าง ๆ ได้แก่ 1) บทความ 2) ข่าว 3) เรื่องสั้น และ 4) บทประพันธ์และกวีนิพนธ์

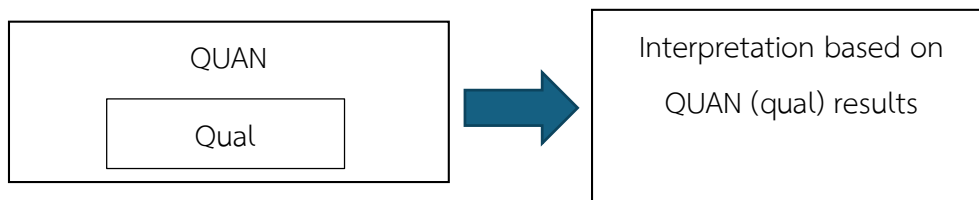
ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 ชั่วโมง

ขอบเขตด้านระเบียบวิธี

เป็นงานวิจัยและพัฒนาแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยมีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative methods) และเชิงคุณภาพ (Qualitative methods) แบบ Embedded Design โดยขณะทำการวิจัยเชิงปริมาณโดยการรวบรวมแบบสอบถามจะมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยกาสัมภาษณ์ร่วมด้วยและมีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ด้านข้อมูล

เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และการสังเกตของคณะผู้วิจัยระหว่างการทดลองใช้รูปแบบ สำหรับเครื่องมือวิจัยที่ใช้ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการบอกความคิด แบบประเมินแบบทดสอบ และแผนการเรียนรู้ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัย

ที่มา: John W. Cresswell, and Vicki L. Plano Clark, *Designing and Conducting Mixed Methods Research* (USA: SAGE Publications Ltd, 2007)

1.4 นิยามศัพท์

การพัฒนาารูปแบบการสอน หมายถึง กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งพัฒนาจาก 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น (Need Analysis: R₁) ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development: D₁) ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการสอนไปใช้ (Implementation: R₂) ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบสอน (Evaluation: D₂)

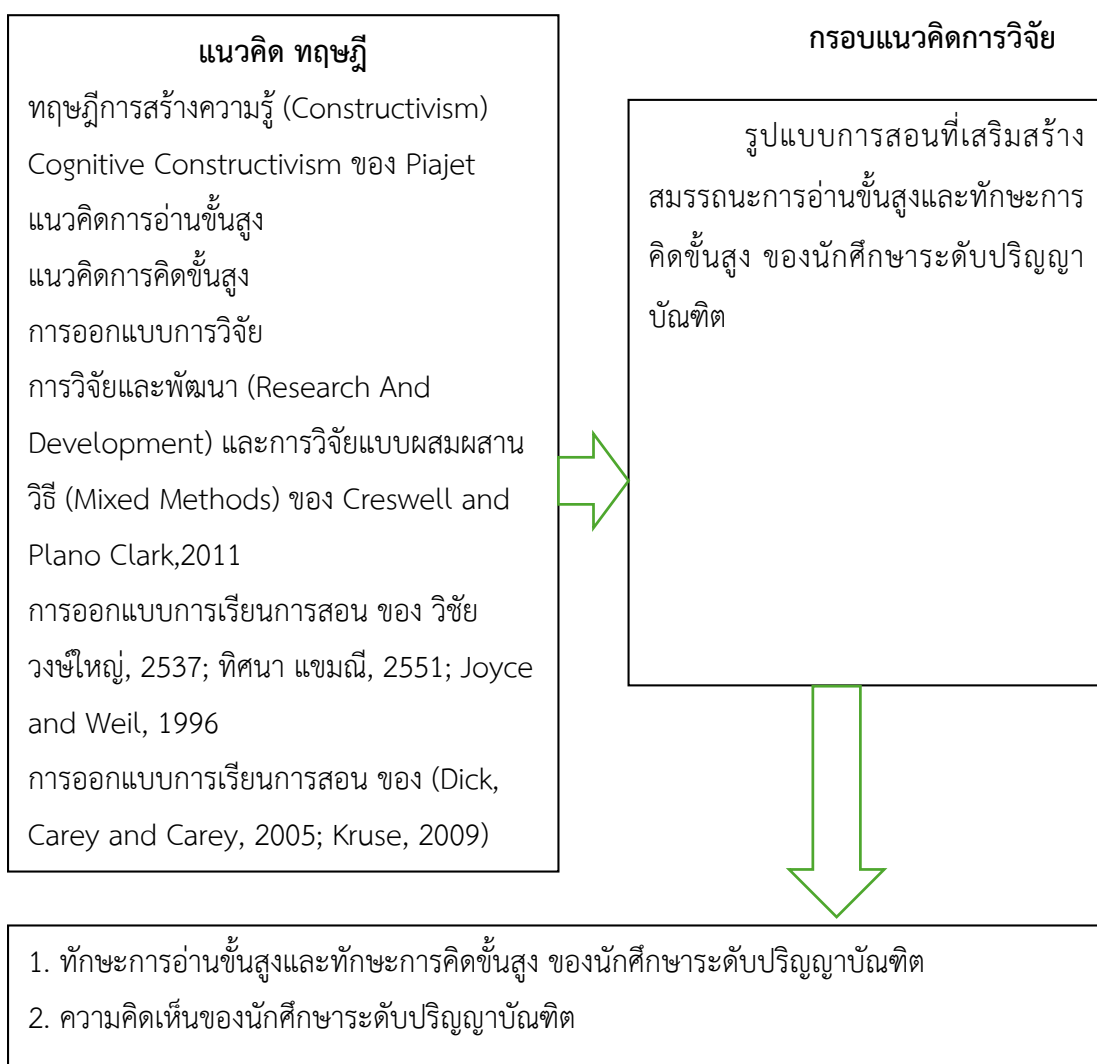
ทักษะการอ่านขั้นสูง หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถตอบคำถามจากการอ่านตัวบทที่เกี่ยวกับสาระสำคัญของเรื่อง แยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือโดยใช้เหตุผล ประกอบ ประเมินค่าจากการอ่าน พิจารณาข้อคิดหรือแนวคิดของเรื่อง ซึ่งวัดได้จากแบบวัดทักษะการอ่านขั้นสูง ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งใช้วัดหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอน

ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับตัวบทที่คณะผู้วิจัยกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นวิธีคิดที่พิจารณาได้ตรง มีเหตุผล ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างสรรค์เรื่องราวที่ได้จากการอ่าน ซึ่งวัดได้จากแบบวัดการคิดขั้นสูงที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอน

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักศึกษาได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง
2. อาจารย์ได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง
3. สถานศึกษาได้นวัตกรรมรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน
2. แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้
3. แนวคิดการอ่านขั้นสูง
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคิดขั้นสูง
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (4 ปี)
6. ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน

การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยที่นิยมนำมาใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษา โดยการวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการของการศึกษาที่เป็นระบบเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่หรือนำความรู้เดิมที่มีอยู่มาปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการคิดค้น ออกแบบ สร้างสรรค์ ผลงานที่มีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ระยะดังต่อไปนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555:230-254) ระยะที่ 1 วิจัย (Research: R₁) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพการปฏิบัติจริง ปัญหาที่เกิดขึ้น หรือการประเมินความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการศึกษา หลักการแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัย การวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ มาสังเคราะห์ ไปสู่ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Develop : D₁) คือ ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา โดยนำผลจากขั้นตอนที่ 1 (R₁) มาพัฒนาทำให้นวัตกรรมที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และในขั้นพัฒนา (D₁) นี้ต้องพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพก่อน ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (R₂) คือ นำนวัตกรรมไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายโดยมีการประเมินระหว่างใช้และเมื่อใช้แล้ว ดำเนินการในขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (D₂) โดยประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมหรือวิธีการที่นำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายและอาจมีการปรับปรุงแก้ไขหลังจากการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเข้าด้วยกันเพื่อให้ผลการวิจัยมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งคุณค่าของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Cresswell and Plano Clark, 2007: 9-10) คือ 1) ช่วย

จุดอ่อนของงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เนื่องจากงานวิจัยเชิงปริมาณจะขาดข้อมูลเชิงลึกทางบริบทและข้อมูลของผู้ที่มีส่วนร่วมในขณะที่งานวิจัยเชิงคุณภาพมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่น้อยและขาดความเป็นปรนัย 2) ให้หลักฐานที่ชัดเจนเนื่องจากคณะผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพซึ่งจะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากกว่าที่จะทำเพียงอย่างเดียว 3) ช่วยให้ได้คำตอบที่ชัดเจนมากขึ้นเนื่องจากการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้อย่างครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย 4) เป็นการส่งเสริมให้คณะผู้วิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ทำงานร่วมกัน 5) สนับสนุนให้มีการใช้กระบวนการที่หลากหลาย 6) เป็นงานวิจัยที่สามารถปฏิบัติได้จริงโดยใช้เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยออกแบบการวิจัยแบบรองรับภายใน (The Embedded Design) ด้วยการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) เพื่อตอบคำถามการวิจัยให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบจำลองของการออกแบบระบบการเรียนการสอนในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้แบบจำลองในการออกแบบการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) เป็นการระบุกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินการเรียนรู้ การเลือกสื่อ และวิธีการจัดการเรียนการสอน 3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) เป็นการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล 4) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรม และเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง และ 5) ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลการจัดการเรียนรู้และสิ่งที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน แล้วดำเนินการออกแบบการเรียนการสอนโดยมีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบดังนี้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2537:70-71; ทิศนา แฉมมณี, 2551:221; Joyce and Weil, 2009:100-101) คือ 1) หลักการของรูปแบบ เป็นความเชื่อ แนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นเป้าหมายเฉพาะเจาะจงที่ต้องการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอย่างไร 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ อธิบายถึงการจัดการรูปแบบที่เป็นขั้นเป็นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอน 4) การวัดและการประเมินผลรูปแบบเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 5) ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการระบุถึงสิ่งๆ ที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้

คณะผู้วิจัยได้ออกแบบการเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) แนวคิด Active Learning ผสมกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของกานเย่ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรุนเนอร์ และทฤษฎี

แรงจูงใจ โดยสังเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning) การสืบเสาะความรู้ (Inquiry based learning) การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity based learning)

2.1 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางเซวาร์ปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) และวิก์ทอทสกี (Vygotsky) เพียเจต์ อธิบายว่าพัฒนาการทางเซวาร์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซาบหรือดูดซึม (assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) เกี่ยวข้องกับธรรมชาติความรู้ของมนุษย์ ที่มีทั้งในเชิงจิตวิทยา เชิงสังคมวิทยา ทฤษฎีด้านจิตวิทยา เริ่มต้นจาก เพียเจต์ (Piaget) ซึ่งเสนอว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นกระบวนการส่วนบุคคลมีความเป็นอัตนัย วิก์ทอทสกี (Vygotsky) ได้ขยายขอบเขตการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลว่า เกิดจากการสื่อสารทางภาษากับบุคคลอื่น สำหรับด้านสังคมวิทยา Emile Durkheim และคณะ เชื่อว่าสภาพแวดล้อมของสังคมมีผลต่อการเสริมสร้างความรู้ใหม่ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนว Constructivism จัดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (cognitive psychology) มีความเชื่อว่า ความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของครูหรือผู้สอนเพียงอย่างเดียวแต่ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) องค์ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์กับความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (cognitive apparatus) ของตนและมีความเชื่อว่าการเรียนรู้ตามแนว Constructivism คือโครงสร้างทางปัญญา เป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนได้ แต่สามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) จะได้ผลดี ถ้าหากว่าผู้เรียนเข้าใจตนเอง มองเห็นความสำคัญในสิ่งที่เรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงความรู้ ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่า และสร้างเป็นองค์ความรู้ขึ้นมาใหม่ ซึ่งทั้งหมดจะอยู่ภายใต้ประสบการณ์และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้นั้นเอง (ทิศนา แคมมณี, 2554: 90) ผลงานงานวิจัยมีข้อค้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning นั้นช่วยส่งผลให้นักเรียนมีทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ (จิตรลดา คันธะวงค์, 2559; กุสุมา แสงมา มาศ, 2555:103-104; จุฬากร เมืองโคตร, 2555:82-83; ธัญญรัตน์ ธนูรัตน์, 2554: 90-91;) โดยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวว่านักเรียนมีบทบาท ดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง 2) มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ 3) เรียนรู้ด้วยวิธีการลงมือปฏิบัติ 4) วางแผนและดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ด้วยตัวเอง 5) ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ 6) ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เกิดจากการได้ลงมือทำอย่างสม่ำเสมอ ส่วนบทบาทและหน้าที่ของครู มีดังนี้ 1) วิเคราะห์และจัดโครงสร้างของเนื้อหา ก่อน

ออกแบบการเรียนการสอน 2) ตรวจสอบประสบการณ์และความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องที่จะสอน 3) กำหนดเนื้อหาของการสอนในแต่ละครั้ง 4) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักเรียนอย่างเพียงพอ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหานามธรรม 6) บอกภาพรวมของเรื่องที่จะสอนก่อน 7) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน 8) เห็นคุณค่า ยอมรับ ชื่นชม ส่งเสริม ในความคิดของนักเรียน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพจริงที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน 2) เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง 3) ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิด กระบวนการสร้างความรู้และตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น ๆ 4) เป้าหมายของการเรียนรู้ต้องมาจากการลงมือปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ต้องทำได้และแก้ปัญหาได้ สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้ 1) ปลอดภัย น่าไว้วางใจ อบอุ่น มีอิสระ ได้รับความสนใจส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ 2) สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ 3) มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้มีลักษณะดังนี้ 1) ประเมินผลตามตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ 2) ใช้วิธีการที่หลากหลาย 3) ประเมินบ่อย ๆ 4) ประเมินจากมุมมองที่เกิดขึ้นภายในมากกว่าการเรียนรู้จากการท่องจำ 5) ประเมินผลเป็นกลุ่มและรายบุคคล

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านขั้นสูง

2.3.1 การอ่านเชิงวิเคราะห์

ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่มีความสำคัญมาก มีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 208) ชยพร กระจ่างทอง (2552: 52) วิมล จิโรจพันธ์, ประชิต สุกฤษณ์ (2547: 223) ปรีญา หิรัญประดิษฐ์ (2552: 123) สุนีย์ ภูจิราพันธ์ (2554: 131) กล่าวถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้ การอ่านวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ เป็นการใคร่ครวญแยกออกเป็นส่วน ๆ การอ่านวิเคราะห์เป็นขั้นแรกของการวิจารณ์หรือตัดสินสิ่งที่อ่าน ซึ่งต้องมีการอธิบายลักษณะของสิ่งที่อ่านในแง่ของรูปแบบ ภาษา และเนื้อหา แล้วจึงจะวิจารณ์หรือประเมินค่าว่าดีหรือเลวอย่างไร เพราะอะไร การอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์นั้นผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับผู้แต่ง รู้จุดประสงค์ในการแต่ง รู้อุปแบบและโครงสร้างของหนังสือ รู้ในเรื่องภาษา รู้หลักในการวิจารณ์ และรู้จักหนังสือ ประกอบการค้นคว้าด้วย ที่สำคัญก็ต้องอ่านและฝึกการวิเคราะห์วิจารณ์อยู่เสมอจะได้วิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างเที่ยงตรงและรวดเร็ว

กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่ต้องมีกระบวนการในการอ่าน ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงกระบวนการของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 21) กล่าวถึงกระบวนการอ่าน ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมข้อมูล คือ รับรู้เรื่องราวและเข้าใจความหมายจากการสังเกตสนทนาซักถาม เล่าเรื่องบริบทท่าทางจากข่าวสารข้อมูลจากหนังสือต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ คือ คิดวิเคราะห์จำแนกและจับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าใครทำอะไร กับใคร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุป คือ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วสรุปประเมินความน่าจะเป็นน่าเชื่อถือสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมหาหลักฐานประกอบการตัดสินใจเชิงเหตุเชิงผล

ขั้นที่ 4 ประยุกต์และนำไปใช้ คือนำผลจากการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริงเลือกอย่างเหมาะสม แล้วนำไปใช้

วิมล จิโรจพันธ์ และประชิด สกฤษณ์พัฒน์ (2547: 228 -229) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิเคราะห์สารว่าอาจแบ่งได้ดังนี้

1. มองดู่างานประพันธ์นั้น ๆ ใช้รูปแบบใด รูปแบบอาจเป็นนิทานเรื่องยาวซึ่งเขียนเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ อาจเป็นบทละครรำ หรือบทละครพูด อาจเป็นนวนิยายหรือเรื่องสั้น อาจเป็นนิราศหรือลิลิต หรืออาจเป็นบทความในหนังสือพิมพ์ หรือเป็นบทความที่ได้ออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงแล้วมีผู้นำมาพิมพ์ไว้ ฯลฯ

2. แยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

3. พิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง

4. พิจารณาให้เห็นว่าผู้เขียนใช้กลวิธีอย่างไรในการนำเสนอเรื่องนั้น ๆ

หลักการอ่านอย่างเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์เหมือนกับการอ่านทั่วไปตรงที่ต้องมีหลักของการอ่านด้วย แต่การอ่านเชิงวิเคราะห์มีหลักการอ่านแตกต่างจากการอ่านทั่วไป ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

ประเทิน มหาจันทร์ (2536: 183 – 184) กล่าวถึงแนวปฏิบัติในการอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. ทราบผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นใครเป็นผู้เขียน และผู้เขียนนั้น เป็นที่เชื่อถือได้เพียงใด

2. ทราบความมุ่งหมายในการเขียน ผู้อ่านจะต้องสามารถเดาได้ว่า ผู้เขียนนั้นเขียน เพื่อความประสงค์อันใด เขียนเพื่อยุยง เขียนเพื่อให้เกลียดชังฝ่ายตรงข้าม หรือเขียน เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง

3. ทราบความคิดเห็นของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องสามารถประเมินได้ว่าความคิดเห็นของผู้เขียนที่แสดงไว้ในเรื่องรานั้นเป็นไปอย่างมีเหตุผลหรือไม่

4. ทราบข้อสนับสนุนหรือข้อโต้แย้ง ผู้อ่านจะต้องทราบข้อสนับสนุนหรือข้อโต้แย้งความคิดเห็นของผู้เขียนที่ปรากฏในแหล่งอื่น

5. ทราบข้อมูลที่ใช้อ้างอิง ผู้อ่านจะต้องทราบว่าเรื่องราวนั้น ๆ มีข้อมูลที่เป็นหลักฐานยืนยันจนเป็นที่เชื่อถือได้หรือไม่

6. ทราบเรื่องราวที่อ่านนั้นว่าเป็นการโฆษณาชวนเชื่อหรือไม่ หรือข้อความนั้นเป็นเพียงการเสนอข้อมูลธรรมดา

7. ทราบถึงวิธีการปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ หลังจากที่ได้อ่านเรื่องราวนั้น ๆ แล้ว หรือทราบแนวทางต่าง ๆ อันเกิดจากการอ่านเรื่องราวนั้น ๆ

8. ทราบแหล่งที่มีผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องราวนั้น ๆ แสดงความคิดเห็นในลักษณะคัดค้านหรือเห็นด้วยกับเรื่องราวนั้น ๆ

9. การมีปฏิกริยาต่อเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องมีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้น ๆ ว่าดี ไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเพียงใด ควรปรับปรุงแก้ไขเพียงใดหรือไม่ การมีความรู้สึกต่อเรื่องที่อ่านนี้ จัดว่าเป็นความต้องการของการอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่เด็ก

3.2 การอ่านประเมินค่า

การอ่านเพื่อประเมินค่า คือ การอ่านเพื่ออธิบายลักษณะของงานเขียนว่ามีข้อดีมีคุณค่า หรือมีข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง ผู้ประเมินจะต้องวิจารณ์งานเขียนโดยละเอียด หยิบยกแต่ละประเด็นมาทำความเข้าใจ วิเคราะห์ ตีความหมายที่ซ่อนเร้น ตลอดจนวินิจฉัยคุณค่าที่พบในเนื้อหา ด้านสังคมและด้านอารมณ์และด้านศิลปะการประพันธ์ การประเมินค่าเป็นขั้นตอนสำคัญของการวิจารณ์ เป็นการลงความเห็นว่ามีข้อเด่นด้อยอย่างไร พร้อมให้เหตุผลประกอบ การประเมินค่าวรรณกรรมต้องมีความเป็นกลางปราศจากอคติ

ความหมายของการอ่านประเมินค่า

การอ่านประเมินค่าเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ทักษะการอ่านขั้นสูง พินิจพิจารณาสารที่อ่านอย่างถ่วงถ้ และตัดสินคุณค่างานเขียนที่อ่านนั้นด้วยหลักการและเหตุผล ซึ่งนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านประเมินค่าไว้ดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2521 : 98) กล่าวถึง การประเมินค่าว่า คือ การวินิจฉัยตัดสินโดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์ว่า งานเขียนนั้นมีคุณภาพเพียงใด มีคุณค่า มีประโยชน์หรือไม่เหมาะสมหรือไม่ ถ้าเป็นสารคดีก็ต้องเน้นถึงความถูกต้องต่อข้อเท็จจริง ต่อหลักการที่อ้างถึงและการให้ข้อคิดอย่างมีเหตุผล และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ถ้าเป็นบันเทิงคดีก็ต้องเน้นความรื่นรมย์บันเทิงใจตามศิลปะการแต่ง และโดยนัยเดียวกัน ถ้าเป็นร้อยกรองจะต้องมีน้ำหนักสำคัญที่เสียง ลีลาจังหวะ และภาพพจน์ เป็นต้น

दनया वरुुसुनरुुशु (2542 : 220) กล่าวถึงการอ่านประเมินค่าว่า คือ การตัดสินหรือตีค่าสิ่งทีอ่านอย่างมีเหตุผลโดยใช้ความรู้ ข้อมูลและเหตุการณ์แวดล้อมต่าง ๆ มาสนับสนุนพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลประกอบการวินิจฉัยได้อย่างแจ่มแจ้ง

วรรณภา บัวเกิด (2541 : 207) กล่าวว่า การประเมินค่า เป็นการตัดสินหรือตีค่าสิ่งที่อ่านการประเมินค่าขึ้นอยู่กับความเข้าใจตามตัวอักษร การวิเคราะห์ และการตีความ

จากความหมายของการอ่านประเมินค่าดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การอ่านประเมินค่าหมายถึง การวินิจฉัยตัดสินหรือตีค่างานเขียนประเภทต่าง ๆ โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูล และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มาสนับสนุนในการวินิจฉัยหรือตีค่างานเขียนนั้น ๆ ว่ามีคุณค่ามีประโยชน์หรือไม่เหมาะสมหรือไม่ ทั้งนี้ต้องอาศัยเหตุผลประกอบเสมอ

ความสำคัญของการอ่านประเมินค่า

การอ่านประเมินค่าเป็นการอ่านขั้นสูง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะผู้อ่านจะสามารถใช้ทักษะการประเมินค่าในการตัดสินพิจารณาเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านประเมินค่ามีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้เกิดวิจรณ์ญาณ เป็นการใช้วิจรณ์ญาณคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับงานเขียนทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้อ่านตัดสินใจงานเขียนนั้นได้ว่าน่าเชื่อถือหรือไม่ มีคุณค่าเพียงใด และสามารถนำไปใช้กับการอ่านข่าวสารในชีวิตประจำวันได้
2. พัฒนาศักยภาพการอ่าน เพราะต้องใช้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์แล้วจึงประเมินเรื่องที่อ่าน การประเมินคุณค่างานเขียนจะทำให้ผู้อ่านได้ฝึกตนเองในการอ่าน และพิจารณาสาร

3. ได้ข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

หลักเกณฑ์ในการประเมินค่างานเขียน

การอ่านประเมินค่างานเขียนประเภทต่าง ๆ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2521 : 98) ได้เสนอเกณฑ์ในการประเมินค่างานเขียนไว้ดังนี้

1. ประเมินคุณค่า จากความถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงบางประการหรือเกี่ยวกับหลักการหรือความสมเหตุสมผล แม้งานเขียนประเภทที่เน้นจินตนาการ ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องรักษาความถูกต้อง และความเที่ยงตรงบางประการอยู่เสมอ
2. ประเมินคุณค่า โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ในงานเขียนเรื่องนั้น ๆ เพื่อแสดงให้เห็นความเหมาะสม ความสอดคล้องตลอดจนความแตกต่างกัน
3. ประเมินคุณค่าในด้านเอกภาพของงานเขียนนั้น ว่ามีบุรณภาพเพียงใด มีตอนใดส่วนใดแตกแยกออกไป ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของงานเขียนเรื่องนั้นหรือไม่
4. ประเมินคุณค่าของประสิทธิภาพในการใช้กลวิธีและท่วงทำนองของผู้แต่งว่า ดีเด่นหรืออ่อนไม่เหมาะสมในส่วนใดตอนใด
5. ประเมินคุณค่าด้วยการเปรียบเทียบกับงานเขียนเรื่องอื่น (ควรเป็นเรื่องที่เป็นที่รู้จักดีหรือมีความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งกับเรื่องที่กำลังประเมิน) เพื่อเน้นให้เห็นคุณค่าของงานที่กำลังประเมินให้ชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้ สนิท ตั้งทวี (2536) ยังได้กล่าวถึงหลักการประเมินค่าวรรณคดีไว้ดังนี้

1. พิจารณาความถูกต้องของภาษาจากเรื่องทีอ่านภาษาที่ไม่ถูกต้องจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนไปจากความหมายที่แท้จริง ความถูกต้องของภาษามีหลายลักษณะ เช่น การใช้คำผิด ความหมาย การเรียงคำในประโยคผิด การไม่รู้จักเว้นวรรคตอน เป็นต้น นับเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการสื่อความหมาย

2. พิจารณาความต่อเนื่องของประโยค ว่าเป็นข้อความที่ไปกันได้ ไม่ขัดแย้งกันหรือข้อความที่ให้ความก้าวหน้าแก่กัน หากข้อความใดมีเนื้อหาสับสนวุ่นวาย ไม่เข้ากับหลัก สามข้อนี้ ให้ถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรอ่าน

3. พิจารณาความต่อเนื่องของข้อความ ความหมายที่ต่อเนื่องต้องมีแกนหลัก ในการเชื่อมโยงความหมาย เช่น การเขียนชีวประวัติ อาจใช้ช่วงเวลาของชีวิตเป็นแกนหลัก เป็นต้น

4. เมื่ออ่านแล้ว จะต้องแยกความจริงออกจากความคิดเห็น และความรู้สึก จากเรื่องทีอ่าน

5. พิจารณาความสัมพันธ์ของหลักการและตัวอย่าง ว่ามีความจริงเพียงไร สมเหตุสมผลหรือไม่ ก่อนที่จะเชื่อในเรื่องที่อ่านนั้น

6. ประเมินข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และความรู้สึก วิเคราะห์ความเป็นไปในความคิดของผู้เขียน กับความคิดเห็นส่วนตัวของเรา ผลลัพธ์แห่งการประเมินนั้นจะก่อเป็นความคิดสร้างสรรค์ให้กับเราหรือไม่

การประเมินค่าตำราและสารคดี

การประเมินค่าตำราและสารคดีมีลักษณะคล้ายกัน ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึง การประเมินค่าตำราและสารคดีไว้ดังนี้

рінฤทัย สัจจพันธุ์ (2566) กล่าวถึงการประเมินค่าสารคดีและตำราไว้ดังนี้

1. ความรู้ต้องถูกต้องตามข้อเท็จจริงและน่าเชื่อถือพิจารณาได้จากเนื้อหาสาระสมบูรณ์ เหมาะกับผู้อ่าน คุณวุฒิ ประสบการณ์ของผู้เขียน ส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ

2. กลวิธีในการนำเสนอของผู้เขียน ตั้งแต่การวางโครงเรื่องการลำดับความ

3. สำนวนภาษาเข้าใจง่าย เหมาะกับระดับผู้อ่าน

4. การเสนอความคิดเห็นของผู้เขียนอย่างจริงใจเป็นกลาง

5. การประเมินค่าบันเทิงคดี

6. พิจารณาจากเนื้อหา ได้แก่ โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากและแนวคิด

7. พิจารณาจากกลวิธีในการนำเสนอ และการใช้เวลา

8. พิจารณาจากสิ่งทีผู้อ่านได้รับ คือ ความเพลิดเพลินทางอารมณ์ และความเพลิดเพลินทาง

ปัญญา

9. การประเมินค่าบทกวีพิจารณาด้านความงาม ได้แก่ การเลือกสรรคำ ความไพเราะ ด้านเสียง ความไพเราะด้านความหมายพิจารณาด้านความคิด ได้แก่ ความคิดที่แปลกใหม่ ความคิดที่ลึกซึ้งและคมคาย ความคิดที่มีประโยชน์

การประเมินคุณค่าเรื่องสั้น ควรประเมินกรอบกลุ่ม 4 ประเด็นคือ

1. เนื้อหาและแนวคิด มีความเป็นสากลและมีลักษณะเฉพาะ

2. กลวิธีในการนำเสนอเรื่อง พิจารณาองค์ประกอบดังนี้

2.1 โครงเรื่อง ควรมีโครงเรื่องเดียว โครงเรื่องมีการสร้างปมปัญหาหรือความขัดแย้งและคลี่คลายปมปัญหาได้อย่างน่าสนใจ

2.2 แก่นเรื่อง มีแก่นเรื่องเดียวและมีความชัดเจน

2.3 การดำเนินเรื่อง มีการเปิดเรื่องที่น่าสนใจ ดำเนินเรื่องตามปมปัญหาหรือความขัดแย้งอย่างชัดเจนน่าติดตามเสนอเหตุการณ์ในระยรรวบรวมและปิดเรื่องอย่างน่าประทับใจ อาจปิดเรื่องด้วยการคลายปมปัญหา หรือการทิ้งเรื่องไว้ให้ผู้อ่านนำไปขบคิดต่อ จะทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจและจดจำเรื่องนั้นไว้ในใจ

2.4 ฉาก ต้องสอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง ทำให้เข้าใจลักษณะนิสัย และอารมณ์ของตัวละครชัดเจนขึ้น ก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ ช่วยสร้างจินตภาพของผู้อ่านที่มีต่อตัวละครได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.5 ตัวละคร ต้องสอดคล้องกับแนวเรื่อง ตัวละครมีการพัฒนานิสัยอย่างสมเหตุสมผล และมีบทบาทสัมพันธ์กับเรื่อง

2.6 บทสนทนา ช่วยในการดำเนินเรื่อง บทสนทนาต้องสอดคล้องกับตัวละครและใช้ภาษาสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

3. การใช้ภาษา เหมาะสมกับลักษณะของเรื่องและภาษามีลีลาเฉพาะตัว

4. คุณค่าของเรื่อง เนื้อเรื่องให้ความบันเทิง ให้ข้อคิดที่ทำให้ตระหนักและเข้าใจชีวิตอย่างลุ่มลึกหรือเสนอแง่คิดแก่ผู้อ่าน รวมทั้งมีเนื้อเรื่องจรรโลงใจหรือสังคม

การประเมินคุณค่าสารคดี การประเมินคุณค่าสารคดี ควรพิจารณาประเมินให้ครอบคลุม 4 ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

1. เนื้อหา มีเนื้อหาสะท้อนแนวคิดสร้างสรรค์ที่เป็นสากล และแนวคิดเฉพาะตน รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาที่นำเสนอ มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

2. วิธีการนำเสนอ พิจารณาชื่อเรื่องต้องมีความน่าสนใจ กระชับตรงประเด็น เปิดเรื่องอย่างมีศิลปะ ลำดับเรื่องชวนติดตาม ปิดเรื่องอย่างน่าประทับใจ กลวิธีในการนำเสนอเหมาะสมกับเนื้อหาและน่าสนใจ กลั่นกรองข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมถูกต้อง นำเสนอข้อเท็จจริงที่ผู้อ่านควรรู้และเกิดประโยชน์ต่อสังคม ไม่สอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัว

3. การใช้ภาษา ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน การใช้สำนวนภาษามีพลังในการสื่อสารใช้ภาษาที่สื่อความหมายได้อย่างตรงไปตรงมา รวมทั้งเลือกใช้ศัพท์เฉพาะหรือศัพท์บัญญัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง หากจำเป็นต้องใช้ภาษาต่างประเทศควรมีการอธิบายให้ชัดเจนด้วย เพื่อให้ผู้อ่านซึ่งมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกันเข้าใจเรื่องได้อ่านได้ตรงกัน

4. คุณค่าของสารคดี เป็นงานที่เรียบเรียงขึ้นจากเรื่องจริงที่ให้ทั้งความรู้ ความคิด และ สอดแทรกความบันเทิงไว้ด้วย ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความคิดให้กับผู้อ่าน รวมทั้งช่วยเปิดโลกทัศน์ของผู้อ่านให้กว้างไกล ทำให้เป็นคนที่มีความรู้ที่ทันสมัยทันโลกตลอดเวลา

การประเมินคุณค่างานกวีนิพนธ์

การประเมินคุณค่างานกวีนิพนธ์ควรประเมินให้ครอบคลุมทั้ง 4 ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

1. เนื้อหา สะท้อนแนวคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นสากล สะท้อนแนวคิดเฉพาะตน
2. รูปแบบคำประพันธ์ พิจารณาจากการมีรูปแบบตามฉันทลักษณ์หรือประยุกต์จากฉันทลักษณ์เดิมหรือมีรูปแบบที่คิดขึ้นเอง โดยรูปแบบนั้นมีความเหมาะสมกับเนื้อหา
3. ความงามด้านการประพันธ์ มีการเล่นเสียง การสรรคำ มีเสียงเสนาะมีการใช้โวหาร ภาพพจน์อย่างมีชั้นเชิงและมีการเสนออย่างมีเอกภาพ
4. คุณค่ากวีนิพนธ์ บทกวีก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ สร้างจินตนาการ ให้ข้อคิดทำให้ตระหนักและเข้าใจชีวิตอย่างลุ่มลึก หรือเสนอแนวคิดแก่ผู้อ่านและมีโครงเรื่องจรโลงสังคม

3.3 การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน การอ่านนอกจากจะมีประโยชน์ที่เพิ่มพูนความรู้แก่ผู้อ่านแล้ว ยังมีความจำเป็นสำหรับบุคคลทุกอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ครูอาจารย์การอ่านจึงเปรียบเสมือนกุญแจไขความเขลาให้แก่ผู้อ่านไปสู่แสงสว่างแห่งความฉลาดได้ การอ่านมีหลายระดับ การอ่านระดับสูง ได้แก่ การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยเป็นการอ่านที่ต้องใช้กระบวนการในการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองเป็นอย่างดี ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ดังนี้

ความหมาย

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นการอ่านขั้นสูง ซึ่งผ่านการอ่านขั้นพื้นฐานมาแล้วมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ไว้ดังนี้

โกชัย สาริกบุตร (2544) กล่าวถึง การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า คือผู้อ่านเข้าใจได้หมดรู้เท่าทันทุกข้อความที่ผู้เขียนแสดงความคิดแต่ผู้อ่านมีความคิดเป็นของตนเองรู้จักวิเคราะห์วิจารณ์เลือกรับแต่ความคิดที่เป็นประโยชน์ ขจัดความคิดที่เหลวไหลไร้สาระออกไปเรียกว่า อ่านดี คืออ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

สุพรรณิ วราทร (2545:47 - 49) กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า หมายถึง ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้องตรงกับคำว่า Reason ในภาษาอังกฤษ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงหมายถึง การอ่านโดยใช้ความคิดความรู้ประสบการณ์ และข้อมูลต่าง ๆ พิจารณาสารที่อ่านอย่างมีเหตุผลเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่ได้อ่านได้ชัดเจน ตรงกับความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อมากที่สุด ก่อนที่จะรับการโต้แย้งหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับสาระที่ได้รับจากการอ่านนั้น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมักเป็นการอ่านอย่างละเอียดต้องใช้ทักษะการอ่านหลายอย่างประกอบกัน โดยเฉพาะการวิเคราะห์ และการตีความ

ปรียา หิรัญประดิษฐ์ (2532 : 64) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การอาศัยการวิเคราะห์ ซึ่งหมายถึงการคิดใคร่ครวญแยกออกเป็นส่วน ๆ การอ่านวิเคราะห์เป็นขั้นแรกของ การวิจารณ์หรือตัดสินใจสิ่งที่อ่าน ซึ่งต้องมีการอธิบายลักษณะสิ่งที่อ่านในแง่รูปแบบ ภาษา และเนื้อหา แล้วจึงวิจารณ์หรือประเมินค่าว่าดีหรือเลวอย่างไร เพราะอะไร การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับผู้แต่ง รู้จุดประสงค์ในการแต่ง รู้อารมณ์ และโครงสร้างของหนังสือรู้ เรื่องของภาษา รู้จักการวิจารณ์ และรู้จักหนังสือประกอบการค้นคว้า ที่สำคัญก็คือต้องอ่านและฝึก การวิเคราะห์วิจารณ์อยู่เสมอจะได้วิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างเที่ยงตรงและรวดเร็ว

จากคำกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะต้อง ใช้ความคิดวิเคราะห์ ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น และประเมินค่าเรื่องที่อ่านว่า ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอะไร หรือว่าต้องการเสนอแนวความคิดใด ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องใช้เหตุผลประกอบใน การพิจารณาเรื่องดังกล่าว

ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารในยุคปัจจุบัน เพราะทุกวันนี้ข้อมูลข่าวสารได้แพร่หลายไปทุกที่ทุกเวลา เพียงไม่กี่วินาทีก็สามารถรับรู้ข้อมูลเหล่านั้น ได้ ดังนั้นจำเป็นจะต้องพิจารณาข้อมูลเหล่านั้นอย่างรอบครอบ และถี่ถ้วน การอ่านอย่างมี วิจารณญาณจึงมีความสำคัญดังนี้

1. ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้แพร่กระจายอย่างทั่วถึง จึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณ ประกอบการตัดสินใจ
2. ช่วยให้ผู้อ่านได้พิจารณา ไตร่ตรอง ข้อมูลข่าวสารอย่างรอบครอบก่อนเชื่อหรือไม่เชื่อ
3. การศึกษาหาความรู้หรือค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ จำเป็นจะต้องวิเคราะห์ ไตร่ตรองและ พิจารณาอย่างรอบครอบ
4. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้ผู้อ่านเป็นคนที่มีเหตุผลเพิ่มมากขึ้นในการกระทำ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง

5. การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจะเสริมสร้างสติปัญญาของผู้อ่าน นำไปสู่ความสามารถในการแก้ปัญหาได้

นอกจากนี้ นกตล จันทรเพ็ญ (2557 : 73 -74) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ส่งเสริมความคิดอ่าน และฉลาดรอบรู้ ปัจจุบันนี้ข่าวสารความเคลื่อนไหวและความรู้ต่าง ๆ เรารู้ได้จากการอ่านมากกว่าจากวิธีอื่น ๆ สร้างบุคลิกภาพเป็นผู้รอบรู้ มีความคิด วิचारณ์อย่างมีเหตุผลเพราะมีข้อเท็จจริงที่ได้จากการอ่านมาสนับสนุนเป็นที่น่าเชื่อถือ

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นการอ่านที่ต้องอาศัยความพยายามในการฝึกฝนเป็นประจำสม่ำเสมอ ผู้อ่านที่นับว่าเป็นผู้มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจะต้องมีความสามารถต่าง ๆ ดังนี้

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2534 : 33) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไว้ดังนี้

1. การแยกแยะความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
2. การเข้าใจความคิดของผู้เขียน
3. การตีความหมายเกี่ยวกับภาพ หรือสัญลักษณ์
4. การประเมินค่าความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล
5. การแสดงปฏิกิริยาต่อน้ำเสียงหรือความประทับใจจากข้อความที่อ่าน
6. การทำนายสิ่งที่จะอ่านล่วงหน้าได้
7. การสรุปความตามหลักฐานที่ได้
8. การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและสรุปได้
9. การเปรียบเทียบความเห็นที่คล้ายกันและต่างกันได้
10. การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเวลา สถานที่ การลำดับเรื่อง และเหตุผล
11. การรู้ถึงน้ำเสียงของเรื่อง

เฉลิมลาภ ทองอาจ (2552: 50) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไว้ดังนี้

1. บอกได้ว่า สารหรือแก่นเรื่อง ที่ผู้เขียนต้องการเสนอมายังผู้อ่านคืออะไร และผู้เขียนใช้กลวิธีการใดในการนำเสนอ

2. กลวิธีการนำเสนอสารหรือแก่นเรื่องข้างต้นนั้น มีความถูกต้องหรือสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใด

3. อะไรคือปัจจัยที่จะทำให้งานเขียนเรื่องนั้นถูกต้อง/น่าเชื่อถือ หรือไม่ถูกต้องไม่น่าเชื่อถือ

4. ข้อมูลที่ผู้เขียนนำมาประกอบการสนับสนุนแก่นเรื่องหรือประเด็นความคิดของตนนั้น

มีความถูกต้อง และน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

5. ข้อมูลที่น่าเสนอในงานเขียน ข้อมูลใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อมูลใดเป็นข้อคิดเห็น และข้อมูลใดที่เป็นข้อเท็จจริงหรือคิดเห็นนั้น น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

หลักการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมีหลักการอ่าน ซึ่งสนิท ตั้งทวี (2526 : 157) ได้กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ไว้ดังนี้

1. พินิจดูความถูกต้องของภาษา ภาษาที่เราอ่านเป็นสัญลักษณ์แทนความรู้ และความคิดของผู้เขียน ภาษาที่ไม่ถูกต้องย่อมมีผลต่อความคลาดเคลื่อนจากความหมายอันแท้จริง และจะเป็นความล้มเหลวเสียแต่แรกอย่างสิ้นเชิง ความไม่ถูกต้องของภาษามีอยู่หลายลักษณะด้วยกัน เช่น การใช้ความผิดความหมาย การวางตำแหน่งของคำในประโยคไม่ตรงกับหน้าที่ของคำ การไม่รู้จักเว้นวรรคตอน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการสื่อความหมาย

2. พินิจดูความต่อเนื่องประโยค โดยหลักของตรรกวิทยา ข้อความที่จะนำมาต่อเนื่องกันได้ จะต้องเป็นข้อความเหมือนกันไปกันได้ หรือเป็นข้อความที่มีความขัดแย้งกัน หรือเป็นข้อความที่ให้ความหมายก้าวหน้าแก่กัน ดังนั้นข้อความใดที่มีเนื้อความสับสนวุ่นวายคือ ไม่เข้ากับหลักใดหลักหนึ่งในสามข้อนี้ ขอให้ถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรอ่านให้เสียเวลา

3. พินิจดูความต่อเนื่องของความหมาย ความหมายที่ต่อเนื่องต้องมีแกนหลักตัวอย่าง เช่น การเขียนสารคดีประเภทชีวประวัติ อาจจะใช้ช่วงเวลาของชีวิตเป็นแกนหลัก โดยเริ่มตั้งแต่ วัน เดือน ปีเกิด ประวัติการศึกษา และการทำงาน ฯลฯ แต่ถ้าหากเขียนขึ้นด้วยการกล่าวถึงวัน เดือน ปี ที่ตาย แล้วต่อด้วยประวัติการทำงาน หรือตามด้วยประวัติการศึกษาอย่างนี้แล้วความสับสนก็จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

4. แยกความรู้ออกมาจากความคิดและความรู้สึก ผู้อ่านต้องระลึกไว้อย่างหนึ่งว่าข้อความที่เราอ่านนั้นอาจจะบรรจุทั้งความรู้ และความคิดซึ่งเป็นความคาดหวังส่วนบุคคลรวมกับความรู้สึกซึ่งเป็นภาพสะท้อนใจของผู้เขียนส่งรวมมาให้ผู้อ่านด้วยก็ได้

5. ความสัมพันธ์ของหลักการ และตัวอย่าง โดยทั่วไปข้อความใดที่เป็นเหตุการณ์หรือเรื่องที่น่าสนใจ ถ้าผู้เขียนอ้างอิง หรือยกตัวอย่างมาให้เห็นด้วยจะเป็นการเพิ่มน้ำหนักของความเชื่อถือให้มากขึ้น ดังนั้น ก่อนที่เราจะเชื่ออะไรก็ขอให้พินิจถึงความสัมพันธ์ของหลักการ และยกอย่างที่น่ามาประกอบว่ามีความจริงเพียงไร สมเหตุสมผลหรือไม่

6. ประเมินความสำคัญของความจริง อันได้แก่ ความรู้ ความคิด และความรู้สึกวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของความคิดของผู้เขียน กับความคิดเห็นส่วนตัวของเราผลลัพธ์แห่งการประเมินนั้นจะก่อเป็นความคิดสร้างสรรค์กับเราหรือไม่

แนวปฏิบัติในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านระดับสูงที่มีความแตกต่างจากการอ่านประเภทอื่น ๆ เนื่องจากต้องใช้ความคิดในการพิจารณาไตร่ตรองเรื่องราวที่อ่านอย่างรอบคอบ จึงจำเป็นต้องฝึกฝนเป็นประจำ ซึ่งผู้อ่านจะต้องศึกษาแนวทางการปฏิบัติในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

1. ต้องรู้จักผู้แต่งเป็นอย่างดี กล่าวถึงผู้อ่านจะต้องรู้ว่าใครเป็นผู้แต่งเรื่องนั้น ๆ เป็นที่น่าเชื่อถือได้หรือไม่ มีภูมิรู้หรือเชี่ยวชาญในเรื่องที่เขียนอย่างไร
2. ต้องรู้จักจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการแต่งผู้อ่านที่ดีจะต้องรู้ว่าผู้แต่งนั้นมีจุดมุ่งหมายอะไรในการแต่งเรื่องนั้น เขียนเพื่อจรรโลงใจ บันเทิงใจ หรือเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงหรือไม่
3. ต้องรู้จักความคิดของผู้แต่ง ว่าผู้แต่งนั้นมีความคิดเห็นอย่างไรกับเรื่องที่เขียนมีความสมเหตุสมผลหรือไม่
4. ต้องรู้จักข้อสนับสนุนหรือข้อโต้แย้งในเรื่องที่เขียน ผู้อ่านจะต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาว่าผู้ข้อสนับสนุนหรือข้อโต้แย้งของผู้เขียนนั้นเป็นเช่นไร
5. การอ้างอิงข้อมูล ผู้อ่านจะต้องศึกษาและพิจารณาแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่ผู้เขียนนำมาใช้ในการเขียนว่าถูกต้อง น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เป็นหลักฐานที่เกาเกินไปหรือไม่

ลำดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีกระบวนการที่เกิดขึ้นเป็นลำดับขั้นเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจนักการศึกษาได้แบ่งลำดับขั้นตอนของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้เช่นเพ็ญศรี รังสิยากุล (2542) แบ่งลำดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้สรุปได้ว่า ประการแรกต้องทำความเข้าใจตามตัวอักษรคือเข้าใจคำพูดที่ผู้เขียนใช้ประการที่สองต้องรู้จักตีความหมายคือผู้อ่านต้องทำความเข้าใจว่าผู้เขียนหมายถึงสิ่งใดและประการที่สามต้องสรุปประเมินค่าสิ่งที่อ่านคือนำสิ่งที่ได้จากการอ่านรวบรวมสรุปและประเมินค่าได้ ส่วนบันลือ พุกกะวัน (2557) กล่าวถึงลำดับขั้นในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้สรุปได้ คือเมื่ออ่านแล้วต้องอภิปรายให้เหตุผลถึงความถูกต้อง ความเชื่อถือได้หรือไม่ โดยยกข้อความจากเรื่องประกอบต้องฝึกวิจารณ์ฝึกคิดเสนอแนะเหตุผลในสิ่งที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยและสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 154-172) ได้นำลำดับขั้นของบลูม (Bloom) มาประยุกต์ใช้ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยแบ่งระดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ 6 ขั้นดังนี้

1. ระดับขั้นรู้ สามารถจำความหมายของคำยากประโยคข้อความเนื้อเรื่องบอกเหตุการณ์สำคัญได้ถูกต้อง
2. ระดับขั้นเข้าใจ สามารถบอกลำดับเหตุการณ์ได้ย่อเรื่องได้เล่าเรื่องด้วยคำพูดของตัวเองบอกมโนทัศน์ได้
3. ระดับขั้นประยุกต์ใช้ สามารถนำเหตุการณ์หรือประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

4. ระดับขั้นวิเคราะห์ สามารถแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่านรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่างและบอกได้ว่าองค์ประกอบใด มีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

5. ระดับขั้นสังเคราะห์ สามารถสรุปแนวคิดของเรื่องค้นหาลักษณะโครงสร้างเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่านนำเรื่องทีอ่านไปเปรียบเทียบกับสถานการณ์อื่น ๆ เช่น สำนวนสุภาษิตคติหรืออุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องและสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและต่างกันได้ด้วย

6. ระดับขั้นประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ผู้อ่านต้องรู้จักตัดสินเรื่องทีอ่านว่า อะไรคือส่วนที่เป็นจริง อะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่องเช่นความรัก ความกตัญญู ความซาบซึ่งรวมถึงความเป็นเหตุเป็นผลรู้จักสังเกตการใช้ถ้อยคำการบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่านเรื่อง

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคิดขั้นสูง

4.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดระดับสูง มีความซับซ้อนต้องใช้ทักษะความคิดที่หลากหลายประกอบจึงจะสามารถนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ได้ ทั้งนี้การพัฒนาไปสู่การคิดขั้นสูงได้นั้นจะต้องมีความคิดพื้นฐานและระดับกลางเสียก่อน ทั้งนี้การคิดวิเคราะห์ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะการคิดขั้นสูง มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2545: 6) กล่าวถึง ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแยกข้อมูล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนย่อย ๆ แล้วใช้เกณฑ์จัดข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้เข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลในส่วนต่าง ๆ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์(2546:25) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่าเป็นความสามารถในการสืบค้นข้อเท็จจริง เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง โดยการตีความการแยกแยะ การทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของสิ่งนั้น องค์ประกอบอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลที่ไม่ขัดแย้งกันระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เหตุผลที่หนักแน่นน่าเชื่อถือ ทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจแก้ปัญหา ประเมิน และตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

จากความหมายที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ข้างต้น พอจะสรุปความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นความสามารถในการมองเห็นรายละเอียด จำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นวัตถุ เรื่องราว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็ได้องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดระดับสูง มีองค์ประกอบตามที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้
 เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 26-30) กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ว่า
 มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถในการตีความ หมายถึง การพยายามทำความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่
 เราต้องการจะวิเคราะห์ เพื่อแปลความหมายที่ไม่ปรากฏโดยตรงของสิ่งนั้น เป็นการสร้างความเข้าใจ
 ต่อสิ่งที่เราต้องการจะวิเคราะห์ โดยเกณฑ์ที่แต่ละคนใช้เป็นมาตรฐานในการตัดสินใจ ย่อมแตกต่างกัน
 ตามความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยมของแต่ละบุคคล และความสามารถในการเชื่อมโยงเหตุผล

2. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ หมายถึง เราจะคิดวิเคราะห์ได้ดีนั้น ต้องมี
 ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของเรื่องนั้น เพราะความรู้จะช่วยกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์แจกแจง
 และจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้าง มีที่หมวดหมู่ จัดลำดับ
 ความสัมพันธ์อย่างไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ

3. ความช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม หมายถึง นักคิดเชิงวิเคราะห์ต้องมีองค์ประกอบ
 ทั้ง 3 นี้ร่วมด้วย เพราะจะนำไปสู่การสืบค้นหาความจริง และเกิดความชัดเจนในประเด็นที่จะ
 วิเคราะห์เขตของคำถามว่าจะต้องยึดหลัก 4W 1H คือใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where)
 เมื่อไร (When) และเพราะเหตุใด (How)

4. ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล หมายถึงความสามารถในการใช้เหตุผล
 จำแนกแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นความจริง สิ่งใดเป็นความเท็จ สิ่งใดมีรายละเอียดเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน
 อย่างไร

ลักษณะของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดที่นอกจากจะมีกระบวนการและองค์ประกอบของการคิดแล้วจะ
 มีลักษณะของการคิดวิเคราะห์ ตามที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2547: 23-24) จำแนกลักษณะการคิดวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งของ
 หรือเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ของพืช สัตว์ ข้าว ข้อความ หรือเหตุการณ์ ฯลฯ

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง
 ๆ โดยการระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลหรือความแตกต่างระหว่าง
 ข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์หลักการเป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์สำคัญในเรื่อง
 ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด เช่น การให้ผู้เรียนค้นหาหลักการของเรื่อง การระบุจุดประสงค์
 ของผู้เรียน ประเด็นสำคัญของเรื่อง เทคนิคที่ใช้ในการจูงใจผู้อ่าน รูปแบบของภาษาที่ใช้ ฯลฯ
 จากคำกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ มีลักษณะดังนี้

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนสำคัญขององค์ประกอบ
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์สำคัญทุกอย่าง
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์สำคัญของเรื่องนั้น ๆ ว่าจะมีความสัมพันธ์กับหลักการใด

4.1 การคิดแก้ปัญหา

ความหมายของปัญหา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554: 237) กำหนดว่า ปัญหา หมายถึง ข้อสงสัย ความสงสัยสิ่งที่เข้าใจยาก สิ่งที่ตนไม่รู้

สุวิทย์ มูลคำ (2551: 9) กล่าวว่า ปัญหา คือ สภาวะหรือสถานการณ์ที่ทำให้บุคคลไม่สบายกายไม่สบายใจ ไม่สนองความต้องการจำเป็นพื้นฐานของบุคคล

Bourne, Ekstrand และ Dominowski (Bourne, 1971 อ้างถึงใน บุญฤทธิ์ บุญยงมณีรัตน์ , 2554: 24) ได้ให้ความหมายของปัญหาในแนวทางเดียวกันคือ ปัญหาเป็นเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินงานขัดขวางไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาสาเหตุ และที่มาของปัญหานั้น ๆ แล้วดำเนินการแก้ไขด้วยกระบวนการที่เหมาะสม

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ปัญหา คือ สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดอุปสรรค ขัดขวางการบรรลุสู่เป้าหมาย จำเป็นต้องศึกษาถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไข เพื่อจัดปัญหาออกไปโดยกระบวนการที่เหมาะสม

ความหมายของการคิดแก้ปัญหา มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

เพียเจท์ (Piaget, 1962 : 44) ได้อธิบายถึงการคิดแก้ปัญหาตามทฤษฎีพัฒนาการในแง่ที่ว่า ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเริ่มตั้งแต่เด็กอายุประมาณ 7-11 ปี เริ่มมีความคิดในการแก้ปัญหาแบบง่าย ๆ ภายในขอบเขตจำกัดต่อมาถึงระดับเมื่อเด็กอายุประมาณ 12-15 ปี เด็กมีความสามารถคิดหาเหตุผลดีขึ้นและสามารถคิดแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้

กู๊ด (Good, 1973 : 518) ได้ให้ความหมายของการคิดแก้ปัญหาไว้ว่า เป็นแบบแผนหรือวิธีการ ซึ่งอยู่ในสภาวะที่มีความยุ่งยาก หรืออยู่ในสภาวะที่ตรวจสอบข้อมูลที่ทำได้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับปัญหา มีการตั้งสมมติฐานและการตรวจสอบสมมติฐานภายใต้การควบคุม มีการเก็บข้อมูลจากการทดลองเพื่อหาความสัมพันธ์นั้นว่าจริงหรือไม่ เป็นไปในทางเดียวกับกาเย่ (Gagne, 1970) ได้ให้ความหมายของการแก้ปัญหาไว้ว่า เป็นรูปแบบของการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่ต้องอาศัยความคิดรวบยอดเป็นพื้นฐานการเรียน เป็นการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเป็นการเลือกวิธีการหรือกระบวนการที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการนั้นโดยอาศัยความรู้แจ้งหรือความหยั่งเห็นในปัญหาอย่างถ่องแท้

กัลยา ตากุล (2550 : 20) ให้ความหมายว่า การคิดแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการคิดรวบรวม หรือเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเข้าด้วยกัน เพื่อหาทางแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการจัดปัญหาให้หมดไป

สุวิทย์ มูลคำ (2551 : 15) ได้ให้ความหมายของการคิดแก้ปัญหาไว้ว่าเป็นความสามารถทางสมองที่จะคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างพินิจพิเคราะห์ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้สภาวะความไม่สมดุลเกิดขึ้น โดยพยายามหาทางคลี่คลายจัดปัดเป่าประเด็นสำคัญเหล่านั้นให้เข้าสู่ภาวะปกติ

จากความหมายของการคิดแก้ปัญหาข้างต้น สรุปได้ว่า การคิดแก้ปัญหา หมายถึง วิธีคิดแบบหนึ่งที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิดรวบยอด และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นปัญหา เพื่อให้ได้คำตอบและการแก้ไขปัญหามีขั้นตอน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546) ได้กล่าวถึงกระบวนการแก้ปัญหาไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจกับปัญหา (Understanding the problem) ผู้แก้ปัญหาจะต้องทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบให้ถ่องแท้ในประเด็นต่าง ๆ คือ (1) ปัญหาถามว่าอย่างไร (2) มีข้อมูลใดแล้วบ้าง (3) มีเงื่อนไขหรือความต้องการข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่ การวิเคราะห์ปัญหาอย่างดีจะทำให้ขั้นตอนต่อไปดำเนินไปอย่างราบรื่น การประเมินว่านักเรียนเข้าใจปัญหามากน้อยเพียงใด ทำโดยการกำหนดให้นักเรียนเขียนแสดงถึงประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

ขั้นที่ 2 วางแผนการแก้ปัญหา (Devising a plan) ขั้นตอนนี้เป็นการวางแผนเพื่อแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูลจากปัญหาที่ได้วิเคราะห์แล้วขั้นที่ 1 ประกอบกับข้อมูลและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ๆ และนำไปประกอบการวางแผนแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหาและประเมินผล (Carrying Out the Plan) ขั้นตอนนี้เป็นการลงมือแก้ปัญหาและประเมินว่าวิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้ถูกต้องหรือได้ผลเป็นอย่างไร ถ้าการแก้ปัญหาทำได้ถูกต้อง มีการประเมินต่อไปว่า วิธีการนั้นน่าจะยอมรับนำไปใช้ในการแก้ปัญห่อื่น ๆ หรือไม่ แต่ถ้าพบว่า การแก้ปัญหาไม่ประสบผลสำเร็จก็ต้องย้อนกลับไปเลือกวิธีการแก้ปัญห่อื่น ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในขั้นที่ 2 และถ้ายังไม่ประสบผลสำเร็จ นักเรียนจะต้องย้อนกลับไปทำความเข้าใจกับปัญหาใหม่ว่ามีข้อบกพร่องประการใด

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบการแก้ปัญหา (Looking Back) เป็นการประเมินภาพรวมของการแก้ปัญหา ทั้งในด้านวิธีการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ รวมทั้งการนำไปประยุกต์ใช้ซึ่งการแก้ปัญหาใด ๆ ต้องตรวจสอบถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ทศนา แชมมณี (2546 : 21) กล่าวถึง กระบวนการคิดแก้ปัญหาว่า ประกอบด้วย ขั้นตอนในการคิดและดำเนินการแก้ปัญหา ซึ่งสามารถช่วยให้บุคคลดำเนินการได้อย่างเป็นระเบียบ ไม่สับสน และสามารถแก้ปัญหาได้ผล ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ระบุปัญหา
2. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
3. เลือกทางแก้ปัญหาที่ดีที่สุด
4. ลงมือดำเนินการแก้ปัญหาตามวิธีการที่เลือกได้
5. ประเมินผล

สุวิทย์ มูลคำ (2551 : 28) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของกระบวนการคิดแก้ปัญหาไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นการทบทวนปัญหาที่พบเพื่อทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ในประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดขอบเขตของปัญหา

ขั้นที่ 2 การตั้งสมมติฐานหรือหาสาเหตุของปัญหา เป็นการคาดคะเนคำตอบของปัญหาโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ในการคาดคะเน รวมทั้งพิจารณาสาเหตุของปัญหาว่ามาจากสาเหตุใด หรือมีวิธีการแก้ปัญหาใดบ้าง

ขั้นที่ 3 วางแผนแก้ปัญหา เป็นการคิดหาวิธี เทคนิคเพื่อแก้ปัญหาและกำหนดขั้นตอนย่อยของการแก้ปัญหาไว้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ตามแผนที่วางไว้ ซึ่งขั้นนี้จะเป็นขั้นของการทดลองหรือลงมือแก้ปัญหา

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลหรือทดสอบสมมติฐานเป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ วินิจฉัยว่ามีความถูกต้อง เทียบตรงและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 6 สรุปผล เป็นการประเมินผลวิธีการแก้ปัญหาคือการตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ได้ผลดีที่สุด โดยอาจสรุปในรูปของหลักการที่จะนำไปอธิบายเป็นคำตอบ จนนำความรู้ไปใช้

จากกระบวนการแก้ปัญหาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการคิดแก้ปัญหาประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ระบุปัญหาขั้นที่ 2 วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาขั้นที่ 3 ค้นหาวิธีการแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 ดำเนินการแก้ปัญหา ขั้นที่ 5 ประเมินผลการแก้ปัญหา

4.2 ความคิดสร้างสรรค์

4.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดแก้ปัญหาด้วยความคิดอย่างลึกซึ้ง ที่นอกเหนือไปจากความคิดอย่างปกติธรรมดา เป็นลักษณะภายในตัวบุคคลที่สามารถจะคิดได้

หลายแง่มุม และผสมผสานจนได้ผลิตผลใหม่ที่ถูกต้องสมบูรณ์ (อารี รังสินันท์ 2532: 3; อ้างอิงจาก Guilford. 1959: 470) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดอเนกนัย (Divergent Thinking) ซึ่งคิดได้หลายทิศทาง หลายด้านหลายมุมคิดได้กว้างไกลและนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่รวมถึงการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จความคิดอเนกนัยประกอบด้วยความคิดริเริ่ม (Originality) ความคล่องในการคิด (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) เกตเซล (Getzels. 1962: 450 - 455) มีความเห็นสอดคล้องกับ กิลฟอร์ด เขากล่าวว่า ความคิด สร้างสรรค์เป็นลักษณะการคิดที่หาคำตอบหลาย ๆ คำตอบ เพื่อตอบสนองสิ่งเร้าซึ่งลักษณะเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มี อีสุภาพในการตอบสนอง จึงจะสามารถตอบได้มาก

กูดและโพรฟี (ประสาธ อิศรปริดา . 2538: 141; อ้างอิงจาก Good; & Prophy. 1986:685) ได้ให้ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์คือ ความคิดที่แปลกใหม่ (Novel) และมีคุณค่า (Value) ด้านความถูกต้อง เช่น แก้ปัญหาได้ถูกต้อง หรือเป็นคุณค่าด้านความสุขทางใจ เช่น ดนตรีทำให้ผู้ฟังมีความสุข

เทเลอร์ (สุวรรณ ก้อนทอง. 2547: 31; อ้างอิงจาก Taylor. 1964: 108 -109) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่จะย้อนกลับเพื่อการแก้ปัญหาแนวทางใหม่ ซึ่งเสนอว่า ความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยความคิดคล่องแคล่วในการคิด เป็นการกระตุ้นความคิดจากภายใน และร่วมกันใช้ความคิดเหล่านี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว มีความมั่นใจมากขึ้น ความคิดยืดหยุ่นเป็นการพิจารณาปัญหาได้หลายแง่ และความคิดริเริ่มเป็นการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ในทางที่แปลก

ดิลก ดิลกานนท์ (2534: 40) ได้กล่าวถึง แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ TUT – DP (The test for Creative Think drawing Production) (Jellen; & Urban. 1984) ซึ่งสร้างตามคำนิยามว่าความคิดสร้างสรรค์หมายถึงการคิดอย่างมีสาระ (Production Thinking) ในเชิงวัฒนธรรมจินตนาการและความคิดอเนกนัย ซึ่งรวมถึงความคิดคล่อง (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) ความกล้าเสี่ยง (Risk - taking) และอารมณ์ขัน (Humor)

อารี รังสินันท์ (2532) ให้ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดจินตนาการประยุกต์ที่สามารถนำไปสู่การประดิษฐ์คิดค้นพบใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยีซึ่งเป็นความคิดในลักษณะที่คนอื่นคาดไม่ถึงหรือมองข้าม เป็นความคิดหลากหลาย คิดกว้างไกล เน้นทั้งปริมาณ และคุณภาพอาจเกิดจากการคิดผสมผสานเชื่อมโยงกับความคิดใหม่ ๆ ที่แก้ปัญหาหรือเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

อารี พันธุ์ณี (2540:6) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอเนกนัย อันนำไปสู่การคิดค้นพบสิ่งแปลกใหม่ ด้วยความคิดดัดแปลงปรุงแต่งจากความคิด

เติมผสมผสานกันให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการคิดทฤษฎี หลักการได้สำเร็จ

จากความหมายต่าง ๆ ของความคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์หมายถึง กระบวนการคิดทางสมองที่สามารถนำไปสู่ความคิดที่แปลกใหม่ หรืออาจจะคิดเพิ่มเติมจากความ คิดเดิม และก่อให้เกิดผลงานหรือนวัตกรรมที่ค้นพบขึ้นมาใหม่ โดยความคิดอาจจะเชื่อมโยงจาก ประสบการณ์ของตนเอง

1.2 ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

เฮอร์ลอค (วารุณี นวลจันทร์. 2539: 12; อ้างอิงจาก Hurlock. 1972: 319) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ให้ความสุขและความพอใจแก่เด็กมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมากไม่ มีอะไรที่จะทำให้เด็กรู้สึกหดหูได้เท่ากับงานสร้างสรรค์ของเขาถูกตำหนิ ถูกดูถูก หรือถูกว่าสิ่งของที่เขาสร้างขึ้นมาเหมือนของจริง

มุสตี กุฎิอินทร์ (2537: 73) ได้กล่าวถึง คุณค่าของการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า

1. คุณค่าความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อสังคม ได้แก่ การที่บุคคลได้คิดสร้างสรรค์สิ่งหนึ่งเพื่อ เป็นประโยชน์สุขและความก้าวหน้าของสังคม หรือหาวิธีแก้ไขจนประสบความสำเร็จมีประโยชน์ต่อ สังคม เช่น ความเจริญก้าวหน้าด้านการเกษตร การคมนาคม และความเจริญก้าวหน้าในด้านการ แพทย์

2. คุณค่าความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง นับเป็นความสามารถที่มีคุณค่าต่อผู้ที่มีความคิด สร้างสรรค์เองด้วย เพราะการสร้างผลงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งขึ้นมาทำให้ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์มีความ พึงพอใจ มีความสุข เช่น การที่เด็กสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองจะสร้างความพึงพอใจแก่เด็กไม่ว่าจะเป็น การวาดภาพ การต่อสิ่งของให้เป็นรูปต่าง ๆ การคิดเกมการเล่นที่แปลกใหม่ เด็กจะเกิดความภูมิใจใน ความสามารถของตนเอง มั่นใจในตนเอง ซึ่งมีผลไปถึงแบบแผนบุคลิกภาพ และความสามารถในการ ปรับตัวเข้ากับสังคมของเด็ก

สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนสำคัญต่อตนเอง และต่อผู้อื่นความคิดสร้างสรรค์จะ ส่งผลให้บุคคลมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในตนเอง สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและ ก่อให้เกิดความก้าวหน้า รวมทั้งช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคมและ สติปัญญาให้แก่เด็ก เพื่อจะได้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสร้างความเจริญก้าวหน้าให้ ประเทศชาติต่อไป

4.3 ความหมายของการคิด

Beyer (1987) กล่าวว่า การคิดเป็นกระบวนการโดยรวมที่บุคคลจะกระทำต่อข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับรู้เข้ามาโดยประสาทสัมผัส และข้อมูลเดิมที่มีอยู่ เพื่อสร้างความคิดให้เหตุผล หรือตัดสินใจ ดังนั้น

ความคิด จึงเกี่ยวข้องกับการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ประสบการณ์เดิม กระทำอย่างมีสติ การบ่มเพาะ และการหยั่งรู้

Ruggiero (1988) ให้ความหมายของการคิดว่า การคิด หมายถึง กิจกรรมทางปัญญาที่ช่วยในการแก้ปัญหา หรือทำปัญหาให้เป็นระบบ ช่วยในการตัดสินใจ หรือทำให้ความต้องการที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ สำเร็จลงได้ การคิดเป็นกระบวนการค้นหาคำตอบ การสร้างความหมาย หรือความเข้าใจสิ่งนั้น ๆ

Smith (1992) ได้อธิบายความแตกต่างของการคิดขั้นพื้นฐาน และความคิดขั้นสูง สรุปได้ว่า การคิดขั้นพื้นฐานเป็นการคิดแบบธรรมดาทั่ว ๆ ไป เป็นการกระทำที่เป็นนิสัย ขาดการไตร่ตรอง ทำได้ง่าย ๆ โดยไม่ต้องสอน แต่การคิดขั้นสูง เป็นการผสมผสานของคุณลักษณะหรือองค์ประกอบที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การวางแผน การทำนาย การกำกับ การประเมิน และการตั้งคำถาม รวมถึงขั้นตอนของการใช้ทักษะหลาย ๆ ทักษะร่วมกัน เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การให้เหตุผลแบบอุปนัยและนิรนัย

Kaplan (1990) ได้อธิบายทักษะการคิดขั้นสูง โดยสรุปได้ว่า ทักษะการคิดขั้นสูงเป็นการคิดที่ประณีต ซับซ้อน เช่น การวิเคราะห์ การเปรียบเทียบ การสรุปอ้างอิง การตีความ และการประเมิน ทักษะการคิดขั้นสูงจะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่หลากหลายที่คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

4.4 ประเภทของการคิด

Anderson and Krathwohl (2001) และ Reilly and Oermann (1999) ได้มีการปรับปรุงทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom เพื่อที่จะเป็นเครื่องมือให้ครูผู้สอนออกแบบการสอนได้มีประสิทธิภาพ และมีความทันสมัยเป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยความสามารถที่ซับซ้อนจากน้อยไปหามาก ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การจำ (Remembering) เป็นการกู่เอาความรู้ที่ได้มาจากความจำระยะยาว ไม่ว่าจะเป็ความรู้เชิงข้อเท็จจริง ความรู้เชิงมโนทัศน์ ความรู้เชิงวิธีดำเนินการ และความรู้เชิงอภิमान ประกอบด้วย การจดจำได้ (เช่น การจับคู่โยงคำศัพท์ระหว่าง 2 ภาษา) และการระลึกได้ (สามารถเขียนคำศัพท์ที่เหมือนกันใน 2 ภาษาได้) ความรู้จากการจำสำคัญต่อการสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายและการแก้ไขปัญหา ด้านการจดจำนั้นจะเป็นความรู้แบบที่กระจัดกระจาย และมักไม่เข้ากับบริบทของผู้เรียน สามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 การจำได้ (Recognizing) คือ การนำเอาข้อมูลที่มีอยู่ในความจำระยะยาวมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้มาในปัจจุบัน เช่น การทำแบบฝึกหัดแบบเลือกถูกผิดหรือการเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1.2 การระลึกได้ (recalling) คือ การนำเอาข้อมูลที่มีอยู่ในความจำระยะยาวมาใช้งาน เช่น การตอบคำถามปลายเปิดหรือการเติมคำในช่องว่าง

2. ความเข้าใจ (Understanding) ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้โดยการรู้ความหมายของสิ่งที่เรียน

มา ไม่ว่าจะเป็นจากการอ่าน การฟัง หรือแม้กระทั่งการดู เกิดการนำเอาข้อมูลที่ได้มาใหม่มาเชื่อมกับข้อมูลที่มีอยู่ก่อน หรือนำมารวมกัน สามารถแบ่งออกเป็น 7 องค์ประกอบ ได้แก่

2.1 การแปลความหมาย (Interpreting) คือ การที่เรียนสามารถแปลความหมายจากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่งได้ อาจจะเป็นจากคำศัพท์หนึ่งไปสู่อีกคำศัพท์หนึ่ง หรือจากรูปภาพสู่คำศัพท์ หรือคำศัพท์ไปสู่รูปภาพ เช่น การถอดความที่ใครบางคนพูดไว้ หรือในการแก้สมการ

2.2 การให้ตัวอย่าง (Exemplifying) ผู้เรียนสามารถให้ตัวอย่างหรือหลักการประกอบได้ เช่น การทดสอบโดยให้ยกตัวอย่างสิ่งของที่มีลักษณะต่าง ๆ ชนิดของสิ่งของต่าง ๆ

2.3 การจัดกลุ่ม (Classifying) ผู้เรียนสามารถแยกสิ่งของต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่ได้ เช่น แยกของอาการป่วยทางสมองหรือชนิดของสัตว์ ที่อยู่ในประเภทเดียวกัน การทดสอบอาจจะเป็นในเรื่อง ข้อใดไม่เข้าพวก

2.4 การสรุป (Summarizing) คือ การสรุปความจากข้อมูล หรือหัวข้อใหญ่ ๆ เช่น การเขียนเรื่องย่อของการปฏิวัติในฝรั่งเศส

2.5 การอนุมานหรือการสรุปอ้างอิง (Inferring) คือ การที่ผู้เรียนสามารถนำเอาข้อมูลหรือหลักการมาพิจารณาหาความน่าจะเป็นได้ เช่น ผู้เรียนสามารถนำหลักการในไวยากรณ์จากตัวอย่างที่ให้มาได้ หรือการคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อจากเหตุการณ์ที่ได้ให้ไว้

2.6 การเปรียบเทียบ (Comparing) ผู้เรียนสามารถหาข้อความเหมือนและความต่างของสิ่งของสองสิ่งขึ้นไปได้ เช่น การเปรียบเทียบเรื่องการปฏิวัติกับการทะเลาะเบาะแว้งกันในครอบครัว

2.7 การอธิบาย (Explaining) ผู้เรียนสามารถหาเหตุและผลได้ เช่น การหาเหตุผลว่าทำไมจึงเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้น เช่น ทำไมจึงเกิดพายุแลบ

3. การประยุกต์ใช้ (Applying) เป็นการใช้ขั้นตอนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยอาศัยความรู้เชิงวิธีดำเนินการ ใช้เมื่อผู้เรียนพบกับปัญหาที่ไม่คุ้นเคยและจำเป็นต้องคิดหาขั้นตอนในการแก้ไขต้องคาดว่าจะใช้ความรู้ในด้านใดประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้สองทางคือ การกระทำและการดำเนินการ สามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

3.1 การกระทำ (Executing) ตามวิธีดำเนินงานไปที่ละคำสั่งที่คุ้นเคยหรือตามการหน้าที่ในการกระทำ ผู้เรียนสามารถกระทำได้ทันทีหากเจอกับปัญหาที่คุ้นเคย โดยส่วนใหญ่จะใช้ความชำนาญในการแก้ไขปัญหา

3.2 การดำเนินงาน (Implementing) การดำเนินงานให้เกิดผลในสถานการณ์ที่แปลกใหม่เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนเลือกใช้ขั้นตอนต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาที่ไม่คุ้นเคยเพราะไม่รู้ขั้นตอนที่ถูกต้องโดยทันที ซึ่งอาจจะไม่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว เช่นการคิดค้นทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเริ่มต้นขึ้นจากการกระทำ จากนั้นจึงเกิดการประยุกต์ใช้และการดำเนินงาน

4. วิเคราะห์ (Analyze) เป็นความสามารถแจกแจง แยกส่วนองค์ประกอบขององค์กรหรือ วัตถุประสงค์เป็นส่วนย่อย และตรวจสอบได้ว่าแต่ละส่วนเกี่ยวข้องกับอย่างไร และแต่ละส่วนนั้นเกี่ยวข้องกับ โครงสร้างใหญ่อย่างไร ประกอบด้วยการจำแนกแยกแยะ การแยกจำนวน แยกย่อยได้ (Differentiating) การจัดระบบได้ การจัดองค์กรได้ (Organizing) และการให้ความเห็น ให้เหตุผลได้ (Attributing) เป้าหมายส่วนใหญ่ในการศึกษาคือ ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจาก ความ คิดเห็น สนับสนุนข้อสรุปด้วยข้อความขยาย แยกสิ่งที่เกี่ยวข้องออกจากสิ่งแปลกปลอม เชื่อมโยง ความคิดเข้าด้วยกัน ทำให้สมมติฐานมีน้ำหนักขึ้น แยกความคิดหลักและรองในงานเขียนต่าง ๆ ได้หา หลักฐานที่ช่วยสนับสนุนจุดประสงค์ของผู้เขียนได้สามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

4.1 การจำแนกแยกแยะ การแยกจำนวน แยกย่อยได้ (Differentiating) สามารถแยกแยะ ความเกี่ยวข้องและความสำคัญได้ ผู้เรียนจะใช้เมื่อต้องการที่จะเลือกเอาเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือ สำคัญ และละข้อมูลที่เหลือไว้ แตกต่างกับความเข้าใจตรงที่ต้องสามารถบอกได้ว่า ข้อมูลส่วนน้อยนี้ สัมพันธ์กับข้อมูลส่วนที่เหลืออย่างไร เช่น การหาเฉพาะจุดที่สำคัญในงานวิจัยฉบับหนึ่ง

4.2 การจัดระบบได้การจัดองค์กรได้ (Organizing) เป็นการที่ผู้เรียนสามารถที่จะรวมทุก อย่างไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารสถานการณ์ หรือการระลึกได้มาไว้ในโครงสร้างเดียวกัน โดยส่วนใหญ่ มักจะไปปนอยู่ในการบวนการแยกย่อย (Differentiating) โดยเมื่อผู้เรียนต้องเผชิญกับปัญหาใด ปัญหาหนึ่ง ผู้เรียนสามารถที่จะระบุความสัมพันธ์กันระหว่างส่วนต่าง ๆ ได้ เช่น ข้อเท็จจริงในข้อใดที่ ทำให้เกิดสงครามกลางเมืองในอเมริกา และข้อใดไม่ใช่

4.3 การให้ความเห็น ให้เหตุผลได้ (Attributing) เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสามารถแสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็น หรือจุดประสงค์ที่มากับการสื่อสารต่าง ๆ ได้ ต่างกับการแปลตรงที่ว่า ในการทำแปล ผู้เรียนเพียงแต่ทำความเข้าใจเท่านั้น แต่การให้เหตุผลนั้น มองไปที่จุดประสงค์หลักที่ผู้เขียนต้องการที่ จะสื่อออกมา เช่น การอ่านนิยายผู้เรียนสามารถที่จะบอกได้ว่าแรงจูงใจในการเขียนนิยายเรื่อง ดังกล่าวของผู้เขียนคืออะไร

5. การประเมินค่า (Evaluating) เป็นการตัดสินหรือโดยใช้กฎเกณฑ์ หรือมาตรฐาน บางอย่างส่วนใหญ่จะดูที่คุณภาพประสิทธิภาพ และความสม่ำเสมอ อาจจะโดยผู้เรียนเองหรือบุคคล อื่นแต่จำเป็นที่จะต้องมีความมาตรฐานที่แน่นอน ซึ่งประกอบด้วย การตรวจสอบ (Checking) และการ วิพากษ์ (Critiquing) สามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

5.1 การตรวจสอบ (Checking) ตรวจสอบถึงความสม่ำเสมอในการดำเนินการโดยเป็นการ ตรวจสอบดูว่าเป็นไปตามแผนการหรือไม่ เช่น การตรวจสอบดูว่าข้อความเชิงซ้อนนั้น ๆ มีความ สม่ำเสมอในการเขียนหรือไม่ หรือการให้ผู้เรียนได้ดูเทพการหาเสียงและดูว่ามีช่องโหว่ตรงไหนหรือไม่

5.2 การวิพากษ์ (Critiquing) การตัดสินผล หรือ การดำเนินงานโดยมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่ง โดยการดูที่ข้อดีและข้อเสียของเนื้อความนั้น ๆ เช่น การที่มีผู้ที่เสนอว่าควรจะใช้ระบบการคิดเกรดออกกว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร หรือดูว่าข้อสันนิษฐานต่าง ๆ นั้นเป็นไปได้ไหม

6. การสร้าง (Creating) เป็นการรวมสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยเป็นสิ่งที่ไม่ได้มีมาก่อน โดยเกี่ยวเนื่องกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีมาก่อน โดยต้องสามารถแยกแยะระหว่าง โดยอาจจะต้องมีการนำเอาความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ และการวิเคราะห์มาใช้ด้วยสามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

6.1 การสร้างสรรค์ (Generating) การระบุปัญหาและหาแนวทางการแก้ไขโดยการใช้ความรู้ที่มีอยู่หรือทฤษฎีต่าง ๆ กัน ผู้เรียนจะฝึกโดยการพยายามหาทางเลือกในการแก้ไขโจทย์ที่ให้มา เช่น ปัญหาสังคมในกรณีนี้ มีวิธีแก้ไขอย่างไรบ้าง

6.2 การวางแผน (Planning) การวางแผนการในการแก้ไขปัญหา โดยการทำเป็นขั้นตอน ซึ่งอาจจะมีเป้าหมายรองหลายเป้าหมายในระหว่างขั้นตอนได้ เช่น การวางแผนการทำงานวิจัยชิ้นหนึ่ง

6.3 การผลิต (Producing) การปฏิบัติตามแผนงานที่ได้วางไว้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการสร้าง เช่น เมื่อผู้เรียนมีเป้าหมายแล้วก็ให้ผลิตผลผลิตที่ตอบสนองต่อวิธีการที่คิดไว้ข้างต้น เช่น การเขียนเรียงความไปขอทุนต้องเขียนให้ได้ถึงตามระดับที่เขาได้กำหนดไว้แต่แรกกระบวนการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน และการไม่ใช่บริบทเป็นฐาน

Byrnes (1996) ได้จำแนกความสามารถการคิดขั้นสูงโดยอาศัยจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Taxonomy of Educational Objective) ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของ Bloom แบ่งการคิดขั้นสูงออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้ 1. การประยุกต์ (The Application Level) เป็นการนำนิยาม สูตรหลักการที่ได้เรียนไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตปัจจุบัน ในโลกแห่งความจริง 2. การวิเคราะห์ (The Analysis Level) เป็นการแยกแยะข้อมูลที่ซับซ้อนออกเป็นองค์ประกอบย่อย แล้วค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยนั้น 3. การสังเคราะห์ (The Synthesis Level) เป็นการนำองค์ประกอบย่อยมาสร้างสิ่งใหม่ที่มีความซับซ้อนมากกว่าสิ่งเดิม 4. การประเมินผล (The Evaluation Level) เป็นการตัดสินสิ่งต่าง ๆ ด้วยเกณฑ์มาตรฐาน

Kruid & Rudnick (1993) กล่าวว่า การคิดประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบที่มีลักษณะความสามารถหรือทักษะตามลำดับขั้นจากต่ำไปสูง คือ 1. การคิดในระดับการระลึก (Recall Thinking) จะรวมทักษะการคิดที่มีธรรมชาติเกือบเป็นอัตโนมัติ เป็นความสามารถในการระลึกข้อเท็จจริง 2. การคิดพื้นฐาน (Basic Thinking) เป็นความเข้าใจความคิดรวบยอดอันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และในโรงเรียน 3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) หรือการคิดเชิงวิพากษ์เป็นความคิดที่ใช้ในการพิจารณาเชื่อมโยง และประเมิน

ลักษณะทั้งหมดของแนวทางแก้ปัญหา ประกอบด้วยทักษะย่อย ได้แก่ การมุ่งเน้นไปในส่วนของข้อมูล ในปัญหาหรือสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ การตรวจสอบความถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูล การจำและการ เชื่อมโยงข้อมูลที่เพิ่งได้รับจากการเรียนรู้ 4. การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นความคิดที่ เป็นต้นฉบับที่ทำให้เกิดผลผลิตที่ซับซ้อน ความคิดในระดับนี้เป็นสิ่งที่ประดิษฐ์ที่คิด หรือจินตนาการ ขึ้นเอง ประกอบด้วยทักษะย่อย ได้แก่ การสังเคราะห์ความคิด การสร้างความคิด และการนำความคิด ไปใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของการคิดใหม่ที่สร้างขึ้นความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการคิด

คุณลักษณะของผู้ที่มีการคิดขั้นสูง

ผู้ที่มีคุณลักษณะของการคิดขั้นสูงคือผู้ที่มีความอยากรู้อยากเห็น ใจกว้าง มีการคิดอย่างเป็น ระบบเป็น คิดตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ มีความรอบคอบในการคิด ใช้ประจักษ์พยานหลักฐาน ประกอบการคิดอย่างมีเหตุผลและมีการตรวจสอบการคิดของตนเองอยู่เสมอตามที่ Tishman, Jay and Perkins (1993) ได้เสนอคุณลักษณะของผู้ที่มีการคิดขั้นสูงไว้ 7 ประการ ดังนี้ 1. เป็นผู้เปิดใจ กว้างรับความเสี่ยง พฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้มีคุณลักษณะนี้ได้แก่ การสำรวจทางเลือก การสร้างทางเลือกที่หลากหลาย การจัดการกับความคับแคบทางความคิด 2. เป็นผู้อยากรู้อยากเห็น พฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้มีคุณลักษณะนี้ได้แก่ การพิสูจน์ความจริง การค้นหาปัญหาและ สาเหตุของปัญหา การสืบเสาะหาความรู้ การจัดการกับความผิดพลาด 3. เป็นผู้แสวงหาความเข้าใจที่ ชัดเจน พฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้มีคุณลักษณะนี้ได้แก่ การหาความสัมพันธ์ การอธิบาย ปรากฏการณ์ การสร้างแนวคิด การจัดการกับความไม่ชัดเจน 4. เป็นผู้วางแผนและกำหนดกลวิธี พฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้มีคุณลักษณะนี้ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การปฏิบัติ การคิดถึงผลที่จะตามมา การจัดการกับการขาดแคลนทางเลือก 5. เป็นผู้มีความรอบคอบ พฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้มีคุณลักษณะนี้ได้แก่ การจัดการกระทำกับข้อมูลอย่างเป็นระบบ ความละเอียดรอบคอบ การจัดการกับความผิดพลาดคลาดเคลื่อน 6. เป็นผู้แสวงหาเหตุผลและ ประเมินด้วยเหตุผล พฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้มีคุณลักษณะนี้ได้แก่ การตั้งคำถาม การ จัดการกับการขาดแคลนหลักฐาน การชั่งน้ำหนักและประเมินข้อกล่าวอ้างด้วยเหตุผล การตัดสินใจ กล่าวอ้าง 7. เป็นผู้คิดถึงการคิด พฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้มีคุณลักษณะนี้ได้แก่ การติดตามตรวจสอบการคิดของตนเอง การจัดการกับสถานการณ์การคิดที่ซับซ้อน การควบคุมการ คิด การสะท้อนความคิดการคิดที่จัดว่าเป็นการคิดขั้นสูงดังกล่าวข้างต้นบางการคิดจะมีความสัมพันธ์ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการคิดอื่น เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวข้องกับการคิดอย่างเป็นเหตุผล การคิดวิเคราะห์ การคิดประเมินค่า (Daniel, 2001; สสวท., 2545; ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2549) การคิด สร้างสรรค์เกี่ยวข้องกับการคิดสังเคราะห์ (ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2549) การคิดแก้ปัญหาและการคิด ตัดสินใจมักเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกัน (Elias and John, 1988) และต้องอาศัยการคิด อย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ (Hill, 1998; Daniel, 2001; Middleton, 2005;

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544; สสวท., 2545; ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2549) ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดในกระบวนการคิด มีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลต่อกระบวนการคิด ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการคิด ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2548; ทิศนา แชนมณี, 2544; วิเศษ ศรีประเสริฐ, 2551) 1. พื้นฐานทางครอบครัว (Family Background) ถือเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางความคิดนับตั้งแต่การเตรียมความพร้อมทางด้านโภชนาการที่เอื้อต่อการพัฒนาการของสมอง ซึ่งจะส่งผลต่อความพร้อมที่จะรับรู้สิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้อิทธิพลในด้านสภาพแวดล้อมในการเลี้ยงดู จะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความกล้าคิด กล้าทดลอง ดังนั้นผู้เรียนที่จะมีความสามารถที่จะมีทักษะการคิดได้ดี ย่อมมาจากฐานที่สำคัญ คือ ครอบครัว 2. พื้นฐานความรู้ (Background of Knowledge) การเรียนที่ได้มาจากการกลั่นกรองและเก็บในรูปความรู้ต่าง ๆ จะส่งผลต่อวิธีคิด วิธีปฏิบัติ ความเชื่อ บุคลิกภาพทางความคิด ตลอดจนแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ 3. ประสบการณ์ชีวิต (Experience of Life) ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลพบเจอในการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ เป็นข้อมูลที่ผลโดยตรง บุคคลที่มีโอกาสได้เรียนรู้โลกกว้าง ย่อมมีประสบการณ์ที่มีความหลากหลายมากกว่า ดังนั้นย่อมมีข้อมูลสำหรับนำมาใช้ใน ชีวิตจริงได้มากกว่า 4. การทำงานของสมอง (Brain Functioning) สมองของแต่ละคนจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทำให้บุคคลมีความรู้สึกนึกคิด และบุคลิกภาพ รวมทั้งศักยภาพในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน 5. วัฒนธรรม (Culture) เป็นวิถีชีวิตที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของคนเป็นอย่างมาก 6. จริยธรรม (Morality) ผู้มีจริยธรรมสูงย่อมมีกรอบในการคิด การตัดสินใจ และการแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหา และดำเนินชีวิตที่แตกต่าง การประมวลผลทางความคิดย่อมมีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับผู้ที่ขาดจริยธรรม 7. การรับรู้ (Perception) เป็นสภาพที่ตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายใต้กาลเวลาของสมองจิตใจที่มีผลกระทบต่อวิธีคิดของคนเป็นอย่างมาก 8. สภาพแวดล้อม (Environment) เป็นตัวกระตุ้นสำคัญต่อการเรียนรู้ และวิธีการคิด 9. ศักยภาพทางการเรียนรู้ (Learning Potential) ผู้เรียนในแต่ละคนย่อมมีศักยภาพในการรับรู้และการประมวลผลข้อมูลในอัตราที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของความเร็วและความคล่องตัวส่งผลให้แต่ละคนคิดไม่เท่ากัน คิดไม่เหมือนกัน แม้จะมีประสบการณ์ที่เหมือนกันก็ตาม 10. ประสาทการรับรู้ (Sensory Motor) ผู้พิการ ไม่ว่าจะเป็นหู หรือตา หรือบุคคลที่มีการรับรู้ผิดปกติ ย่อมมีวิธีคิดที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป ในทางตรงกันข้ามหากมีประสาทที่รับรู้ฉับไว ก็สามารถรับรู้ข้อมูลได้รวดเร็วและละเอียดกว่าบุคคลอื่น คุณภาพของวิธีคิดจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยดังกล่าว ปัจจัยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น มีการเชื่อมโยงและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ดังนั้นในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างทักษะการคิดให้กับผู้เรียนนั้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ต้องนำมา 1.5 อุปสรรคต่อทักษะการคิดกระบวนการคิดของคนทั่วไปมักจะมีอุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่มีผลต่อการทำให้การคิดของบุคคลไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อุปสรรคต่าง ๆ อาจเกี่ยวข้องกับตัวผู้คิดเอง หรือเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรอบตัวของผู้คิด ดังนั้น การที่จะทำใ้กระบวนการฝึกหรือพัฒนาทักษะการคิดประสบ

ความสำเร็จ จึงควรพิจารณาอุปสรรคต่าง ๆ ดังนี้(Smith, F 1997 อ้างถึงในสุวิทย์ มูลคำ, 2548) 1. สภาพแวดล้อมที่ไม่อำนวยความสะดวก เช่น การที่การสิ่งรบกวน เช่น ที่คนพลุกพล่าน หรือ มีสิ่งยั่วยุให้เสียสมาธิ หันเหตความสนใจของผู้เรียนไปทางอื่น ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะการคิด 2. สุขภาพร่างกายและสุขภาพทางจิตไม่ดี หากมีสุขภาพร่างกายไม่ดี ทำให้หงุดหงิดเป็นอุปสรรคต่อการคิด เพราะจิตใจมัวแต่วิตกถึงความเจ็บป่วย จึงส่งผลต่อสุขภาพร่างกายด้วย การทำหน้าที่ในเรื่องการคิดจะห่วยถล่มสภาพลง 3. ขาดประสบการณ์ที่จำเป็นอันเกี่ยวข้องกับพื้นฐานของการคิด ในการคิดหากต้องการให้มโนภาพแจ่มชัด จำเป็นต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับการคิดมาก่อนจะเป็นการช่วยให้ได้ภาพที่ชัดเจนขึ้น ประสบการณ์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก 4. มีอคติเข้าครอบงำ บางครั้งในการคิดมักจะมีอคติส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง 5. ล้มเหลวในการคิดที่สะสมกันมาเป็นเวลายาวนาน บุคคลเช่นนี้เป็นการคิดไม่ออก ไม่เคยคิดแก้ปัญหา จึงมักเกิดความรู้สึกท้อแท้ ไม่อยากคิดตัดสินใจ หากคิดอีกคงล้มเหลว จึงเลิกคิดไปเลย 6. ขาดกำลังใจ ทั้งจากผู้ใกล้ชิด หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการเรียนรู้ไม่ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ จึงไม่อยากคิด 7. เร่งรัดให้คิดในเวลาจำกัด เป็นการเร่งรัดให้แก้ปัญหาในเวลาที่กำหนด เกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากคิด บางครั้งทำให้เครียดจนเกินไป จะเห็นได้ว่าอุปสรรคเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการคิด ตัดทอน และขัดขวางการพัฒนาของทักษะการคิด ดังนั้นการจัดอุปสรรคดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการคิด อุปสรรคในแต่ละอย่างอาจจะต้องใช้เวลาหรือหลีกเลี่ยงไม่ให้เป็นเช่นนั้น แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดและการพัฒนาทักษะการคิด

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิด และการพัฒนาทักษะการคิดของ Bloom (1961, อ้างถึงในทิตินา แคมมณี และคณะ, 2544) Bloom จัดอยู่ในกลุ่มที่มีความเชื่อว่าสมรรถภาพความคิดสามารถแยกย่อยและเรียงลำดับจากง่ายไปหายากโดยอาศัยพฤติกรรมทางความคิดจากพื้นฐานที่ง่ายไปสู่ความคิดที่ยาก และสลับซับซ้อน Bloom เชื่อว่าสมรรถภาพของเรามีหลายด้าน ได้แก่

1. ด้านความคิด (Cognitive Domain) ความคิดเกี่ยวข้องกับกระบวนการ เช่น การรู้ การรับรู้ การจำได้ การคิด การตัดสินใจ และการใช้เหตุผล จุดมุ่งหมายในการสอนด้านความรู้ นั้นประกอบด้วยความรู้ 6 ระดับ คือ

1.1 ระดับความรู้ความจำ (Memory) ประกอบด้วย

1.1.1 ความรู้เฉพาะสิ่ง

1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการสิ่งเฉพาะ

1.1.3 ความรู้เรื่องสากลและเรื่องนามธรรมในสาขาต่าง ๆ

1.2 ระดับความเข้าใจ (Comprehension) ประกอบด้วย

1.2.1 การแปล

- 1.2.2 การตีความ
- 1.2.3 การสรุปอ้างอิง
- 1.3 ระดับการประยุกต์ใช้ (Analysis)
- 1.4 ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) ประกอบด้วย
 - 1.4.1 ผลผลิตที่สื่อความหมาย หรือมีลักษณะพิเศษเฉพาะ
 - 1.4.2 ผลผลิตในลักษณะของแผนงานหรือชุดปฏิบัติการ
 - 1.4.3 ผลผลิตในลักษณะของความสัมพันธ์เชิงนามธรรม
- 1.5 ระดับการวิเคราะห์ (Comprehension) ประกอบด้วย
 - 1.5.1 การวิเคราะห์หน่วยย่อย
 - 1.5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์
 - 1.5.3 การวิเคราะห์หลักการจัดระเบียบ
- 1.6 ระดับการประเมินผลและการวิจารณ์ข้อมูล (Evaluation) ประกอบด้วย
 - 1.6.1 การตัดสินตามเกณฑ์ภายใน
 - 1.6.2 การตัดสินตามเกณฑ์ภายนอก

2. ด้านความรู้สึก (Affective Domain) ความรู้สึกเกี่ยวกับเจตคติอารมณ์ ความรู้สึก ความซาบซึ้ง การเทิดทูนบูชา และความชอบ เมื่อครูกังวลว่าเด็กทำท่าเบื่อหน่ายในการเรียน แสดงว่าครูกำลังให้ความสนใจด้านความรู้สึกของเด็ก

3. ด้านกลไก (Psycho – motor Domain) กลไกเกี่ยวข้องกับทักษะทางการเคลื่อนไหว เช่น การเรียน การเต้น การเล่นดนตรี พฤติกรรมเหล่านี้มีได้แยกย่อยตามลำพัง ขณะที่เราคิดหรือทำกิจกรรมด้านสติปัญญา เราสนใจความรู้สึกและการกระทำควบคู่กันไปด้วย ในขณะที่ร่างกายเคลื่อนไหว เช่น ในขณะที่ร่ายรำหรือเล่นดนตรี ผู้เล่นต้องคิดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวมือและนิ้ว ขณะเดียวกันก็แทรกความรู้สึกในการเล่นไปด้วย แม้ว่าพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กันแต่เรามักจะให้ความสนใจเพียงทีละด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านความคิด (Gage & Berliner, 1984) ทฤษฎีของ Bloom เหมาะที่จะนำมาใช้ในการสังเกตการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียน และใช้อ้างอิงในการร่างหลักสูตรมากกว่าใช้เป็นแนวทางในการทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Thomas, 1972)

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (4 ปี)

5.1 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และ ผลลัพธ์การเรียนรู้

หลักสูตรนี้ออกแบบมาเพื่อรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนภาษาไทยระดับทักษะการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน การผลิตและพัฒนาครูทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูที่มีการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและด้านทักษะ

การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมที่สะท้อนสมรรถนะวิชาชีพครู ปรับบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” เป็น “โค้ช” ที่อำนวยความสะดวกการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งสู่การยกระดับครูสู่วิชาชีพชั้นสูง และบุคลากรทางการศึกษา การแก้ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา พัฒนาบุคลากรด้านภาษาไทย และเทคโนโลยี ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทย โดยออกแบบให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) ตามแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) (1) หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (2) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) (3) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) เพื่อให้แต่ละบุคคลได้พัฒนาตามความพร้อมและความสามารถ ให้บรรลุขีดสูงสุด มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันจะนำไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ยิ่งไปกว่านั้น การพัฒนาหลักสูตรยังคำนึงถึงกฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2565 และ รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562

จากการสำรวจความต้องการของผู้บริหาร ผู้ใช้บัณฑิต และบัณฑิตพบว่า การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมในปัจจุบัน โดยเน้นการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงาน โดยเน้นการฝึกทักษะในการพูด ฟัง อ่าน และเขียนภาษาไทย อย่างมีประสิทธิภาพด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพครูสอดคล้องกับมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ พร้อมกับพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนและการทำงาน และมุ่งเน้นพัฒนาทักษะด้านการปรับตัวเข้ากับสังคมและการทำงานที่รวดเร็วและมีคุณภาพ ส่งเสริมกิจกรรมการกล้าแสดงออกและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญของนักศึกษาในสาขาวิชาที่เลือกเรียนในการทำงานจริง โดยให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการปรับตัวกับการทำงานและชีวิตประจำวันในสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรม

5.2 ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) จัดการศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการสร้างครูภาษาไทยที่มีคุณภาพ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการเรียนการสอนการวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น กอปรด้วยคุณธรรม จริยธรรม สามารถเสริมสร้างความรู้และทักษะวิชาชีพได้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนตามความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหาเชิงวิเคราะห์ และการรู้คิดด้วยการค้นคว้าวิจัยทางการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านทักษะการสอนภาษาไทย ด้านการสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพครูที่จำเป็นสำหรับการเป็นบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา สาขาวิชาการสอนภาษาไทยจึงมุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์ดังกล่าว โดยการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถเป็นผู้นำด้านวิชาชีพการสอนภาษาไทย

5.3 ความสำคัญ/หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนและออกแบบปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้ทันสมัยและตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้นำหลักการจัดการศึกษาแบบ Outcomes Based Education (OBE) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 นโยบายมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (รายละเอียดในภาคผนวก) มาเป็นเกณฑ์หลักในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้ คือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580 มีเป้าหมายในการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) หมายเหตุที่ 12 ที่ต้องการพัฒนาคนไทยให้มีสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต รวมถึงนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570 ที่ต้องการเตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ 21 พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคงและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งทางนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาในระดับชาติและระดับสากลขององค์การสหประชาชาติ เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีทักษะที่จำเป็นใน

ศตวรรษที่ 21 (21st Century Skill) เช่น ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น ตามรายงานของ World Economic Forum (WEF) โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานตามกฎกระทรวงการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 ที่มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานหลักศานากับหลักวิชาการ โดยยึดนโยบายของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการผลิตบัณฑิตทางด้านวิชาการพระพุทธศาสนาที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน ทั้งด้านความรู้ ความประพฤติมีสำราญธรรมและพรหมวิหารธรรม

รวมทั้งนำความต้องการของผู้บริหาร/คณาจารย์ผู้ใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ที่ต้องการให้บัณฑิตมีความรู้และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีความฉลาดทางอารมณ์ สามารถรองตน ครอบครอง และครองงานได้ สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาโดยใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผลตามหลักวิชาการ โดยผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต ต้องการให้บัณฑิตมีทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถและมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ สามารถสื่อสารด้านภาษาอังกฤษได้ มีความรู้ ความสามารถในศาสตร์ของตน หรือสามารถทำงานได้หลายหน้าที่ และศิษย์เก่าต้องการให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้น

หลักสูตรฯ ได้นำความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มากำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และใช้การศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจกระบวนการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา และจบการศึกษาไปเป็นบัณฑิตที่มีความเป็นผู้นำ โดยผสมผสานศาสตร์และศิลป์ ในการสร้างสรรค์คุณค่าสู่สังคม

5.4 วัตถุประสงค์ เพื่อผลิตบัณฑิตที่:

5.4.1 มีความรู้ด้านหลักการสอนภาษาไทย วรรณคดีไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพครูได้อย่างหลากหลายตามบริบทของสถานศึกษา

5.4.2 สามารถสื่อสารภาษาไทย ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน รวมทั้งสามารถผลิตสื่อการสอนทางภาษาไทยโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้

5.4.3 บูรณาการศาสตร์การสอนเข้ากับวิชาเอกภาษาไทย และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยพุทธบูรณาการได้อย่างมืออาชีพ

5.4.4 มีจิตอาสา มีความคิดสร้างสรรค์ หมั่นแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอยู่เสมอ

5.4.5 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

5.5 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

เมื่อจบการศึกษาในหลักสูตรนี้ ผู้เรียนจะสามารถ “ทำ” “คิด” และหรือ “มีคุณลักษณะ”

ดังนี้

PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้

Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมได้

Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง แก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีเหมาะสมกับแต่ละประเด็นปัญหา

Sub PLO 1.4 แสดงถึงการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้

Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น

Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

Sub PLO 2.4 แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ

Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้

Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ

PLO 4 รอบรู้ศาสตร์ และองค์ความรู้ด้านหลักภาษาไทย สามารถประยุกต์ใช้ตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Sub PLO 4.1 อธิบายหลักการ องค์ความรู้ด้านหลักภาษาไทย และการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

Sub PLO 4.2 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านหลักภาษาไทยในการสื่อสารตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

Sub PLO 4.3 วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ความรู้ด้านหลักภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

PLO 5 รอบรู้ศาสตร์ องค์ความรู้ด้านวรรณคดีไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถประยุกต์ใช้ตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างสร้างสรรค์

Sub PLO 5.1 อธิบายหลักการ องค์ความรู้ด้านวรรณคดีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

Sub PLO 5.2 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านวรรณคดีและภูมิปัญญาท้องถิ่นตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

Sub PLO 5.3 วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ความรู้ด้านวรรณคดี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และตีความได้

PLO 6 รอบรู้ในศาสตร์การสอนภาษาไทย จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล การวิจัย การออกแบบและพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา

Sub PLO 6.1 อธิบายศาสตร์การสอนภาษาไทย หลักการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร หลักการแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู

Sub PLO 6.2 วิเคราะห์ศาสตร์การสอนภาษาไทย หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ การออกแบบสื่อนวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำหลักการทางจิตวิทยามาร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน

Sub PLO 6.3 ออกแบบการวิจัยสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

PLO 7 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนภาษาไทย และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพและจิตวิญญาณความเป็นครู

Sub PLO 7.1 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนภาษาไทย สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดด้วยพุทธบูรณาการ

Sub PLO 7.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้และศาสตร์การสอนภาษาไทยด้วยพุทธบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณความเป็นครู

6. ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา

สถิตินักศึกษาชั้นปี 1-4 (ปีการศึกษา 2566)
ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์

ลำดับ	รายการ	นักศึกษาระดับชั้นปี												จำนวนที่มีอยู่ปัจจุบัน (2565)
		ปี1 (66)			ปี2 (65)			ปี3 (64)			ปี4 (63)			
		บรรพชิต	คฤหัสถ์	รวม	บรรพชิต	คฤหัสถ์	รวม	บรรพชิต	คฤหัสถ์	รวม	บรรพชิต	คฤหัสถ์	รวม	
1	คณะศึกษาศาสตร์													
	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย	6	25	31	2	29	31	2	24	26	1	25	26	
	สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ	3	9	12	3	8	11	9	17	26	3	10	13	
	สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา	8	13	21	7	15	22	2	16	18	3	23	26	
	วช.สิรินธรราชวิทยาลัย													
	สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ				2	1	3	1	0	1	2	2	4	
	วช.มหาวิจิตรถนอมราชวิทยาลัย													
	สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ				0	0	0	3	2	5	0	3	3	
	รวม			64			67			76			72	

หมายเหตุ : วช.มหาวิจิตรถนอมราชวิทยาลัย รหัส 62 จำนวน 4 รูป/คน และรหัส 61 จำนวน 8 รูป/คน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในประเทศ

ชยพร กระจ่างทอง (2552) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์ และการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) พัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) ประเมินคุณภาพของรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับที่พัฒนาขึ้น

ปรากฏผลการวิจัยดังนี้ 1) รายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยที่ใช้มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน เน้นการประเมินกระบวนการเรียนรู้ และผลงานตามสภาพจริงที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค และจัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ ตามแนวคิดของ Wiggins และ Mc Tighe 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1.1) ระบุเป้าหมายที่ต้องการ 1.2) ระบุหลักฐานการประเมินที่ยอมรับได้ และ 1.3) วางแผนการจัดการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ คือหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การวิเคราะห์ เวลา 14 ชั่วโมงและหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านเชิงวิเคราะห์ เวลา 18 ชั่วโมง จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Bloom จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ Adler และ Van Doren และ 2) การประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า คุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากและการประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย โดยนำไปทดลองใช้ พบว่า นักเรียนทุกคนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์

หลังเรียนรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน 2.1) นักเรียนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์ ก่อนเรียนอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน 12 คน และระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 8 คน และ นักเรียนมีระดับความสามารถ การวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้น โดยนักเรียนมีระดับความสามารถการ วิเคราะห์อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก 5 คน และระดับคุณภาพดี จำนวน 15 คน 2.2) นักเรียนมีระดับ ความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน 12 คน และ ระดับคุณภาพพอใช้ 8 คน และนักเรียนมีระดับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้น โดยนักเรียนมีระดับความสามารถ การวิเคราะห์อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก 10 คน และระดับคุณภาพ ดี จำนวน 10 คน

ณัฐกิตติ์ นาทา (2555) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 2) พัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดเกณฑ์ผ่านที่ 70/70 ผลวิจัยปรากฏว่า 1) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ .96 และ 2) ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีคะแนน เฉลี่ยร้อยละและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 72.02/73.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 70/70 และจากการตรวจผลงานนักเรียนด้วย (Scoring Rubric) วิเคราะห์ผลพบว่านักเรียนสามารถ สรุปลักษณะสำคัญเป็นแผนภาพความคิด วิเคราะห์ ตีความและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ แต่ก็พบว่านักเรียนใช้ภาษาพูดในงานเขียน เขียนสะกดคำไม่ค่อยถูกต้องและลายมืออ่านยาก

อนา หวันสนิ (2555) ได้วิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัด การเรียนรู้แบบ KWL-PLUS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ก่อนและหลังใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS ผลวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้ กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS อยู่ในระดับมาก

ณัฐนันท์ ไม้พิมพ์ (2565) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) พัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ผลการวิจัยพบว่า 1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus มีประสิทธิภาพ 78.13/76.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 2. ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์คือมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 76.92 หมายความว่า การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ส่งผลให้ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 75 3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.44)

รุติยะห์ หะ (2564) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างสมรรถนะการวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ระยะที่ 1 สมรรถนะการวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาตรีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จำแนกได้ 3 องค์ประกอบ และ 21 พฤติกรรมบ่งชี้ได้แก่องค์ประกอบที่ 1 การรับข้อมูลรอบด้านและเคารพความคิดผู้อื่นมี 5 พฤติกรรมบ่งชี้องค์ประกอบที่ 2 การไตร่ตรองข้อเท็จจริงด้วยเหตุผลมี 11 พฤติกรรมบ่งชี้และองค์ประกอบที่ 3 การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยวิถียปัญญา มี 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ระยะที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างสมรรถนะการวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาในบริบทจังหวัดชายแดนภาคใต้กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นลักษณะรูปแบบ 3H (Heart, Head, Hands-on) ประกอบด้วย 3 ชั้น ชั้นที่ 1 คิดด้วยใจ ชั้นที่ 2 คิดด้วยสมอง ชั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติและระยะที่ 3 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้พบว่า (1) นักศึกษาที่ผ่านการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างสมรรถนะการวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์มีสมรรถนะการวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นตามช่วงระยะเวลาที่ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างสมรรถนะการวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบวกในทุกด้าน ประกอบด้วย บรรยากาศการจัดการเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้บทบาทของผู้สอน และการวัดและประเมินผล

นนท์วิศิษฐ์ ทองอนันต์. (2566). ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะความคิดขั้นสูงโดยใช้การจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งออกเป็นขั้นการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนรู้ครูจะต้องศึกษาสภาพปัญหาของผู้เรียนทั้งจากท้องถิ่น สังคมหรือสถานศึกษาอย่างละเอียดแล้วพิจารณาปัญหาที่ผู้เรียนสามารถหาวิธีแก้ไข หาช่องทางหรือวิธีการที่จะให้นักเรียนได้นำเสนอวิธีการแก้ปัญหของนักเรียนเพื่อให้ผู้ที่มีอำนาจรับผิดชอบได้รับรู้และนำไปใช้แก้ปัญหจริง ขึ้นก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาเชิงวิพากษ์ครูควรปรับพื้นฐานของนักเรียนให้มีลักษณะนิสัยรู้จักตั้งคำถามในข้อสงสัย การโต้แย้งโดยคำนึงถึงหลักความเป็นเหตุเป็นผลและไม่ตัดสินด้วยอารมณ์และความคิดเห็นส่วนตัวและในขั้นการจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาเชิงวิพากษ์ครูควรทำหน้าที่ในการตีกรอบประเด็นปัญหาโดยให้ข้อเสนอแนะโดยไม่ชี้นำแก่ผู้เรียนผลการพัฒนาสมรรถนะความคิดขั้นสูงจากการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การทำแบบทดสอบหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีระดับสมรรถนะการคิดขั้นสูงอยู่ในระดับสูง 13 คน คิดเป็น 76.47 % ระดับกลาง 4 คน คิดเป็น 22.53 % ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนในระหว่างวงจรปฏิบัติการ 3 วงจรปฏิบัติซึ่งนักเรียนมีระดับสมรรถนะการคิดขั้นสูงเพิ่มขึ้นตามลำดับแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาเชิงวิพากษ์เรื่องการนำเสนอข้อมูลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นมีผลในการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงทั้งด้านสมรรถนะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและด้านสมรรถนะการคิดแก้ปัญหา

แพรวนภา เรียงริลา. (2563). ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติการสอนสำหรับนักศึกษาคู ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะการปฏิบัติการสอนสำหรับนักศึกษาคูประกอบด้วย 4 สมรรถนะย่อย ได้แก่ สมรรถนะด้านการเข้าใจผู้เรียน สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะด้านการประเมินผลผู้เรียนและสมรรถนะด้านจิตวิทยา 2. รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติการสอนสำหรับนักศึกษาคูที่พัฒนาขึ้นมี 2 ระยะ ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อม แบ่งออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเข้าใจผู้เรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การออกแบบการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สนทนาสนทนา (Dialogue) 4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้(Sharing) 5) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การสะท้อนคิด (Reflection) ระยะที่ 2 การฝึกปฏิบัติการสอน เป็นการดำเนินการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคู 5 ขั้นตอน ดังนี้ขั้นที่ 1 การค้นหาปัญหา ร่วมกัน ขั้นที่ 2 การวางแผนบทเรียนร่วมกัน ขั้นที่ 3 การสอนและการสังเกตชั้นเรียนร่วมกัน ขั้นที่ 4 การอภิปรายบทเรียนและปรับปรุงแก้ไขบทเรียนร่วมกัน และขั้นที่ 5 การสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 3. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะ พบว่า 1) นักศึกษาคูที่ผ่านการเรียนรู้ตามรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติการสอนมีสมรรถนะที่เพิ่มขึ้นตามช่วงระยะเวลา

ที่ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักศึกษาครูที่ผ่านการเรียนรู้ตามรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติการสอนมีสมรรถนะการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักศึกษาครูที่ปฏิบัติการสอนสังกัดภายใต้มหาวิทยาลัย และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติการสอนมีสมรรถนะการปฏิบัติการสอนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

San Diego Unified School District (2006) ได้นำนวัตกรรมการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ Analytical Reading Inventory ของ Woods และ Moe (7th Edition, 2003) ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการอ่านให้กับนักเรียนเกรด 4-8 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของมลรัฐ และช่วยให้ครูมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้กับนักเรียน

Beach (2007) ได้ศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนเกรด 9 ที่มีต่อประสิทธิภาพในการเขียนโน้มน้าวใจ ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองให้นักเรียนใช้การอ่านเชิงวิเคราะห์ในการศึกษาตัวอย่างงานเขียนโน้มน้าวใจก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้กลยุทธ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ในการศึกษาตัวอย่างงานเขียนโน้มน้าวใจมีคะแนนการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้กลยุทธ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ นอกจากนี้ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติทางบวกต่อการเขียน แสดงให้เห็นว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียน

Martin Braund (2021) Critical STEM Literacy and the COVID-19 Pandemic ผลการวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์ข้อมูลและกราฟแสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การบรรเทาภาวะโควิด 19 เช่น การสวมหน้ากากและการเว้นระยะทางสังคม บางที่นักการศึกษาเพิ่มเติมในประเทศเหล่านั้นมีประสิทธิภาพกว่าสหราชอาณาจักรซึ่งการฉลาดรู้ด้านสะเต็มศึกษาเชิงวิพากษ์นี้มีส่วนสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจในความรู้ STEM ต้องมีส่วนร่วมกับแนวคิดและกระบวนการที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจด้านสุขภาพส่วนบุคคลและมีส่วนร่วมกับการปฏิสัมพันธ์ของ STEM ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมทางสังคมและการเมืองที่กว้างขึ้น ผู้วิจัยไม่ได้แยกแยะระหว่างความฉลาดรู้และความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ ความฉลาดรู้ทาง STEM เป็นส่วนสำคัญในการแก้ปัญหา เช่น การลำดับความสำคัญ และการประเมินมูลค่าการเรียนรู้แบบสหวิทยาการเพื่อให้ผู้คนได้ความรู้ในการตัดสินใจเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ ทำให้เห็นแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายสามารถที่จะนำมาปรับใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัยนี้ได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการการวิจัยในคน เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mix Method) ประเภท Exploratory Design ใช้แบบแผนการวิจัยแบบสองระยะต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและต่อยอดด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณอย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่

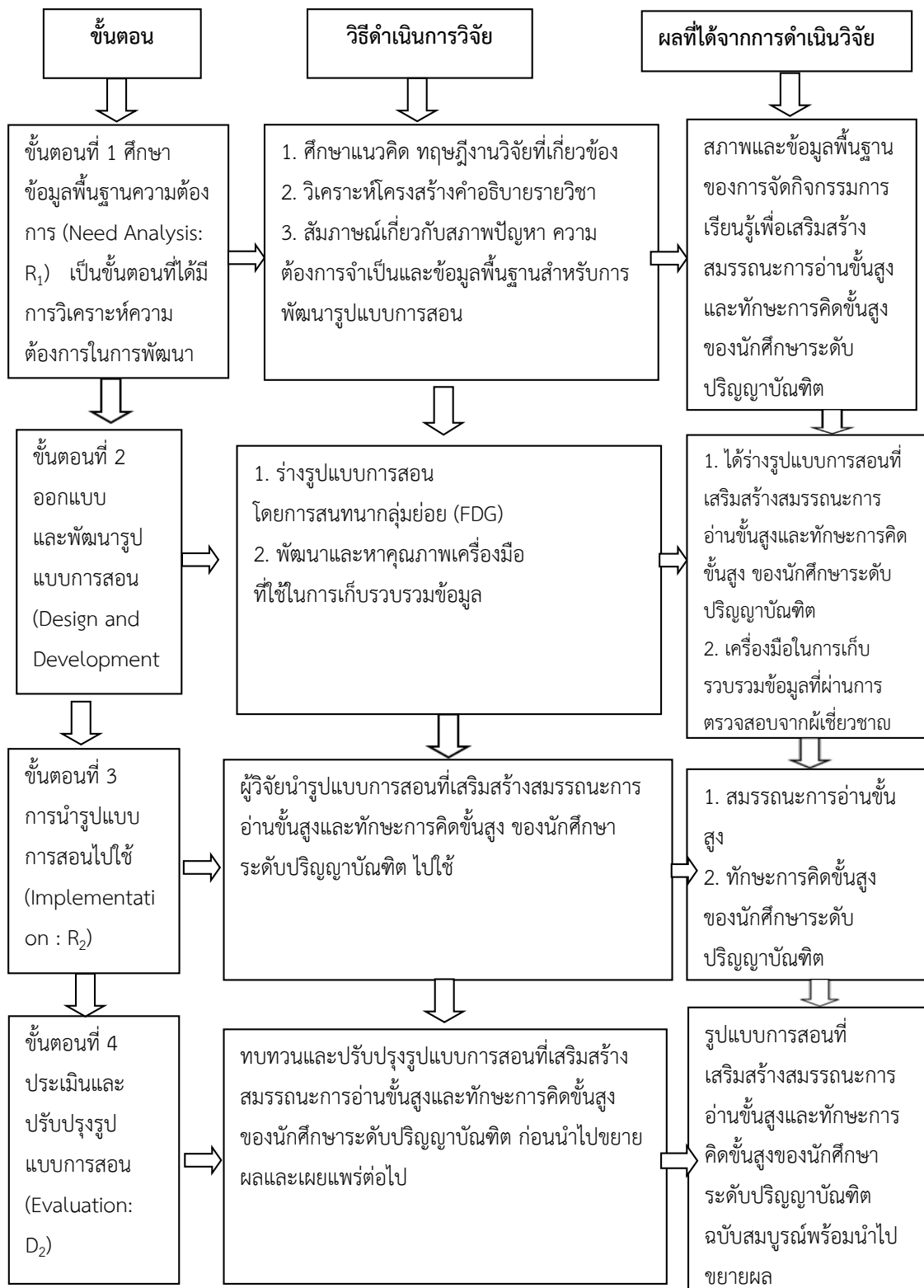
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น (Need Analysis: R₁)

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development: D₁)

ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ (Implementation: R₂)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Evaluation: D₂)

ขั้นตอนดังกล่าวมีรายละเอียดแสดงดังแผนภาพที่ 3 ดังนี้

แผนภาพที่ 3 กรอบดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น (Need Analysis: R₁)

การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการยกร่างรูปแบบการสอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดดังนี้

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานความต้องการสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง จำนวน 10 คน ใช้แบบสอบถามนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 100 คน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง

2. ศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)

3. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านขั้นสูง

4. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดขั้นสูง

5. ระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 10 คน ซึ่งคัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์สอนอ่านและสอนกระบวนการคิด หรือคู่มือวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการอ่านและการคิด ในระดับอุดมศึกษา มากกว่า 2 ปี ขึ้นไป

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง โดยใช้สอบถามนักศึกษสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2566

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร คณะผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.1 วิเคราะห์สิ่งที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ของครูสภา

1.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)

1.3 ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ จากเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ การอ่านขั้นสูง และการคิดขั้นสูง

1.5 ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร

1.6 กำหนดประเด็นการวิเคราะห์ให้ครอบคลุมสภาพและสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร

1.7 นำแบบวิเคราะห์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญการคิดขั้นสูง จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และประเด็นคำถาม โดยใช้แบบประเมินซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้อง ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

1.8 นำแบบวิเคราะห์เอกสารที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้ในการวิเคราะห์เอกสาร

2. แบบสัมภาษณ์คณาจารย์

สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน

2.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบสัมภาษณ์

2.4 กำหนดโครงสร้างและประเด็นการสัมภาษณ์

2.5 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอน

2.6 นำแบบสัมภาษณ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และประเด็นคำถาม โดยใช้แบบประเมินซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5	หมายถึง	มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความสอดคล้องในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความสอดคล้องในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้อง ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

2.7 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปสัมภาษณ์คณาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

3. แบบสอบถามนักศึกษา

สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน

3.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

3.4 กำหนดโครงสร้างและประเด็นการสอบถาม

3.5 สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอน

3.6 นำแบบสอบถาม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ และประเด็นคำถาม โดยใช้แบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้อง ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปสอบถามนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และประเมินความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง ผลจากการประเมินพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องของประเด็นในการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและการสอบถามนักศึกษา โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายความคาดหวังสภาพปัญหา และวิเคราะห์เอกสารแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ทั้งนี้การศึกษาวเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ (Need Analysis) คณะผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น (Need Analysis: R₁) ระยะที่ 1

วัตถุประสงค์เฉพาะ	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
เพื่อศึกษาบริบทสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	1. ศึกษาความต้องการจำเป็นและข้อมูลพื้นฐานด้านปัญหาการสอน การอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงด้วยการสัมภาษณ์	1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านและการคิดจากสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 10 คน	1. แบบสัมภาษณ์	1. วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	
	2. ศึกษาความต้องการจำเป็น และข้อมูลพื้นฐานด้านปัญหาการสอนการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงด้วยการสอบถาม	2. นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 100 คน	2. แบบสอบถามแบบปลายเปิด	2. ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	

	3. ศึกษาความต้องการ จำเป็น และข้อมูลพื้นฐาน ด้านปัญหา การสอน การอ่านขั้นสูงและการคิด ขั้นสูงด้วยการศึกษา เอกสาร ตำรา และ งานวิจัย	3. เอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวกับปัญหาการ สอนการอ่านขั้นสูง และการคิดขั้นสูง	3. แบบ วิเคราะห์ เอกสาร	3. วิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	
เพื่อศึกษาจุดเน้น ของหลักสูตรนำไปสู่ การออกแบบ รูปแบบการสอน ให้สอดคล้องกับ หลักสูตร และ คำอธิบายรายวิชา	4. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย	4. หลักสูตรศึกษา ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2566)	4. แบบ วิเคราะห์ เอกสาร	4. วิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	บริบท สภาพ ปัจจุบัน และ ความต้องการ จำเป็นในการ พัฒนารูปแบบ การสอนเพื่อ ส่งเสริม
เพื่อศึกษาข้อมูลใน การพัฒนา รูปแบบ การสอน	5. ศึกษา วิเคราะห์ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบการสอนอ่านอ่าน ขั้นสูงและการคิดขั้นสูง	5. เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับรูปแบบการสอน อ่านขั้นสูงและการ คิดขั้นสูง	5. แบบ วิเคราะห์ เอกสาร	5. วิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	สมรรถนะการ อ่านขั้นสูง และทักษะการ คิดขั้นสูง ของ นักศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D₁)

การวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ออกแบบและการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ฉบับร่าง โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อออกแบบร่างการพัฒนา รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

วิธีดำเนินการ

1. พัฒนาร่าง รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2. นำร่างรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และประโยชน์ของรูปแบบการสอน

3. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูง แบบวัดสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูง และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้การพัฒนา รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ได้แก่

1. ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

เพื่อตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้และความสอดคล้องของการพัฒนา รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา

3. แบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูง

4. แบบวัดสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้และความสอดคล้อง ของรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด หลักการสร้างประเด็นสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

1.2 นำประเด็นการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวมจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยใช้แบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์ ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้อง ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

1.3 นำประเด็นการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีจำนวน 5 แผน กำหนดเวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนละ 3 ชั่วโมง คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เพื่อกำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตามขั้นกิจกรรมของรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 แผน โดยมีรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้

ลำดับ ที่	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
1	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 อ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง	3
2	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากบทความ	3
3	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากข่าว	3
4	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากเรื่องสั้น	3
5	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากบทร้อยกรอง	3
	รวม	15

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวมจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยใช้แบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์ดังนี้ (Best, 1986: 195) ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้องที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษาไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบเหมาะสมของการนำไปใช้

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง

เป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามเป็นอัตนัย ซึ่งประเมินความสามารถด้านการอ่านขั้นสูงโดยการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Scoring) 5 ระดับ โดยประเมินเกี่ยวกับเนื้อหาจากตัวบทที่กำหนด

3.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดสมรรถนะและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์ในการให้คะแนน (Rubric Scoring)

3.2 กำหนดจุดมุ่งหมายและกรอบความคิดในการสร้างแบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง

3.3 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยใช้แนวคิดตามแนวคิดของแอนเดอร์สันและครัททอล (Anderson and Kraltwahl)

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อสอบด้านการอ่านขั้นสูง

กรอบข้อสอบรายการ	จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์	รวม
1. สรุปสาระสำคัญ		2					2
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น				1			1
3. พิจารณาเชื่อหรือไม่เชื่อ					1		1
4. วิเคราะห์น้ำเสียง				1			1
5. ประเมินค่าจากเรื่องที่อ่าน					3		3
6. พิจารณาข้อคิด				2			2
รวม	-	2	-	4	4	-	10

3.4 สร้างแบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูง โดยเป็นแบบวัดอัตนัยที่มีโครงสร้างของแบบวัดตามขั้นตอนของแนวคิด โดยมีคำถามในการวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงทั้งหมด 10 ข้อ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 แสดงประเด็นคำถาม ตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบด้านการอ่านขั้นสูง

ขั้นการวัด	จำนวน ข้อ	ข้อคำถาม
เข้าใจ	2	1) จากเรื่องที่กำหนดข้างต้น ผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านได้รับทราบเรื่องใด
		2) ตัวบทที่ยกมาข้างต้น สรุปได้ว่อย่างไร
วิเคราะห์	4	3) นักศึกษายกตัวอย่างตัวบทที่แสดงถึงข้อคิดเห็นของผู้แต่งหรือตัวละคร
		4) ตัวบทข้างต้นผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายอย่างไร
		5) ตัวบทข้างต้นให้ข้อคิดอย่างไร
		6) จากการอ่านตัวบทดังกล่าว นักศึกษาสามารถนำข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างไร
ประเมินค่า	4	7) ตัวบทข้างต้น มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร
		8) นักศึกษาคิดว่าตัวบทที่อ่านนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
		9) นักศึกษามีแนวทางในการคิดอย่างไรเกี่ยวกับตัวบทดังกล่าว
		10) นักศึกษาคิดว่าประเด็นใดในเนื้อหาที่เหมาะสมนำมาใช้ใน ชีวิตประจำวัน เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

3.5 สร้างเกณฑ์การให้คะแนนสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric scoring) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric scoring)

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
ใช้ตรวจข้อ 1-7	ตอบคำถาม ถูกต้อง ทุกประเด็น ชัดเจน	ตอบคำถาม ถูกต้อง แต่ ขาด 1 ประเด็น	ตอบคำถาม ถูกต้อง แต่ ขาด 2 ประเด็น	ตอบคำถาม ถูกต้อง แต่ ขาด 3 ประเด็น	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง
ใช้ตรวจข้อ 8-10					

3.6 นำแบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูง และเกณฑ์การให้คะแนนที่ คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวมจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์โดยใช้แบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้อง ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

3.7 นำแบบวัดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูงไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทยชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2566 เพื่อหาคุณภาพของแบบวัด ดังนี้

1) วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง โดยคำนวณจากสูตร Cronbach's Alpha มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.90

2) หาคุณภาพเกณฑ์การประเมินด้วยการนำเกณฑ์การประเมินความสามารถการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูงไปหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธี Inter Rater Reliability คือ การวัดซ้ำโดยผู้ตรวจคนละคน ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้ผู้วัดซ้ำ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกิตต์ สิริวัฒนา ทากุล ว่าที่ร้อยตรี ดร.ณัฐวุฒิ คล้ายสุวรรณ และอาจารย์ ดร.อรรถพงษ์ ผิวเหลือง ซึ่งวัดซ้ำทั้งหมด 3 ครั้ง

3.8 นำแบบวัดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูงที่มีประสิทธิภาพไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.9 นำแบบวัดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง เถกณฑ์การให้คะแนนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม

ตารางที่ 6 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D₁) ระยะที่ 2

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อร่างและหาคุณภาพรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต	1. ร่างและหาคุณภาพ รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต	1. ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 คน รวมจำนวน 5 คน	1. แบบประเมินร่าง รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	1. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	1. ร่างรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต ที่ผ่านการหาคุณภาพ
2. เพื่อสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม Focus Group Discussion)	2. ดำเนินการออกแบบประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)	ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านคิดขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 คน รวมจำนวน 5 คน	2. แบบประเมินประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion)	1. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	2. ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ผ่านการหาคุณภาพ

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
3. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต	3. ดำเนินการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต	3. ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 คน รวมจำนวน 5 คน	3. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	3. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	3. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต ที่ผ่านการหาคุณภาพ
4. เพื่อนำแผนการจัด การเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญา บัณฑิต ไปทดลองใช้	4. นำแผนการจัด การเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญา บัณฑิต ใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง	4. นักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง	4. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	4. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	4. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญา บัณฑิต ที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว
5. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา	5. ออกแบบและพัฒนาแบบวัด ส่งเสริมสมรรถนะ ด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา	5. ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด	5. แบบวัดสมรรถนะ ด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา เป็นแบบวัดชนิดอัตนัย จำนวน 20 ข้อ ใช้จริง 10 ข้อ	5. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	5. แบบวัดสมรรถนะ ด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา ที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือแล้ว

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
		และประเมินผล 1 คน รวมจำนวน 5 คน			
6. เพื่อนำแบบวัด สมรรถนะ ด้าน การอ่านขั้นสูง และการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ไปใช้ทดลองใช้	6. นำแบบวัด สมรรถนะ ด้านการอ่านขั้น สูงและการคิดขั้น สูงของนักศึกษา ไปใช้ทดลอง กับ ครูที่ไม่ใช้กลุ่ม ตัวอย่าง	6. นักศึกษาที่ไม่ใช้กลุ่ม ตัวอย่าง	6. แบบวัด สมรรถนะ ด้าน การอ่านขั้นสูง และการคิดขั้น สูงของนักศึกษา จำนวน 10 ข้อ ไปทดลองใช้	6. ค่าความยากง่าย (r) ค่าอำนาจจำแนก (p) ค่าความเชื่อมั่นของ แบบวัดสมรรถนะ	6. แบบวัด สมรรถนะ ด้าน การอ่านขั้นสูง และการคิดขั้น สูงของนักศึกษา ที่ผ่านการ ทดลองใช้แล้ว
7. เพื่อสร้างและ พัฒนาแบบ ประเมิน ความสามารถการ เขียนแผนการ จัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริม สมรรถนะ การอ่านขั้นสูง และการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ของนักศึกษา	7. ดำเนินการ สร้างและพัฒนา แบบประเมิน ความสามารถ การเขียน แผนการจัดการ เรียนรู้ ที่ส่งเสริม สมรรถนะการ อ่านขั้นสูงและ การคิดขั้นสูงของ นักศึกษา ของนักศึกษา	7. ผู้เชี่ยวชาญตรวจ คุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร และวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการ สอนอ่านขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการ วัดและประเมินผล 1 คน รวมจำนวน 5 คน	7. แบบประเมิน ความสามารถ การเขียน แผนการจัดการ เรียนรู้ ที่ส่งเสริม สมรรถนะการ อ่านขั้นสูงและ การคิดขั้นสูง ของนักศึกษา	7. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	7. แบบประเมิน ความสามารถ การเขียน แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ส่งเสริม สมรรถนะ การ อ่านขั้นสูงและ การคิดขั้นสูงของ นักศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตไปใช้ (Implementation: R₂)

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) มาเป็นแบบแผนในการวิจัย โดยได้ดำเนินการวิจัย เป็น 2 ระยะ ดังนี้

วัตถุประสงค์เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและ
ทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 30 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) โดยผู้เรียนจะอ่านเนื้อหาจากสื่อหรือตัวบทต่าง ๆ ได้แก่ 1) บทความ 2) ข่าว 3) เรื่องสั้น และ 4) บทประพันธ์ และกวีนิพนธ์

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง การทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 ชั่วโมง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน (The One Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555: 144) ดังนี้

แบบแผนการทดลองเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูงของนักศึกษามีดังนี้

X

O₂

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

O₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
2. คณะผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบวัดวัดสมรรถนะของนักศึกษา ไปวัดหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ความสามารถด้านการอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงของนักศึกษาหลังเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 7 ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน (Implementation: R₂) ระยะที่ 3

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	1. นำรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง	1. นักศึกษาที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566	1. รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	1. ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1. รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุง (Evaluation: D₂) รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ในขั้นตอนที่ 4 เป็นการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะผู้วิจัยได้ประเมิน ดังนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อหาประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

วิธีดำเนินการทดลอง คณะผู้วิจัยได้นำผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มาใช้ในการพิจารณาและปรับปรุง โดยมีขั้นตอนวิธีการดังนี้

1. ผลการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ตารางที่ 8 ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุง (Evaluation: D2) รูปแบบการสอนที่เสริมสร้าง
สมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง

คำชี้แจง :

ขอความอนุเคราะห์ท่านทำเครื่องหมาย / ลงช่องแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็น
ของท่านโดยกำหนดความหมายของระดับคะแนนดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด	4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง	2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด	

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านจุดประสงค์						
1	จุดประสงค์มีความชัดเจน					
2	จุดประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
3	กิจกรรมวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
4	กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูง					
5	กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง					
6	กิจกรรมมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ					
7	กิจกรรมฝึกระบวนการทำงาน					
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้						
8	สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย					
9	สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย คุ่มค่า					
10	ให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย					
ด้านบรรยากาศ						
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างอิสระ					
12	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน					
13	ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและทำงาน					
ด้านการวัดและประเมินผล						
14	ประเมินผลตามสภาพจริง					
15	มีเครื่องมือประเมินผลหลากหลาย					
16	เปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน					
ด้านประโยชน์						
17	ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการลงมือปฏิบัติ					
18	ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านขั้นสูง					
19	ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง					
20	นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต	1. สะท้อนผลรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	1. นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	1. แบบสะท้อนความคิดเห็น	1. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	1. รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 8 ขั้นตอนที่ 4 การประเมินปรับปรุงรูปแบบการสอน (Evaluation: D₂)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research And Development) มีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ (Need Analysis: R₁) เป็นขั้นตอนที่ได้มีการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอน ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสังเคราะห์เพื่อไปสู่ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development: D₁) เป็นขั้นตอนที่ได้จากการนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นนี้เป็น การนำรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Evaluation: D₂) เป็นขั้นตอนการประเมินและปรับปรุงการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น (Need Analysis: R₁)

ในขั้นที่ 1 นี้ คณะผู้วิจัยได้การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น (Need Analysis) ในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยคณะผู้วิจัยได้รายงานผลการวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

1. ศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานความต้องการสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง จำนวน 10 คน ใช้แบบสอบถามนักศึกษาศาขารวิชาการศึกษาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาลัย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 100 คน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง พบว่ามีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ซึ่งการจัดงบประมาณในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เพราะว่าห้องปฏิบัติการก็ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน จะช่วยให้ห้องเรียนมีความพร้อมในการเรียนการสอนยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาความต้องการ ในศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานความต้องการสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า มีความต้องการที่จะให้มีการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูภาษาไทย ทั้งนี้รูปแบบการสอนที่พัฒนาต้องมียุทธศาสตร์ประกอบครบถ้วน มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซักถาม แสดงความคิดเห็น โดยครูภาษาไทย จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงเป็นอย่างดี ทั้งนี้สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ที่มองว่าการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญ และมีความต้องการที่จะเข้ารับการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของตนเอง

3. ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง จากข้อมูลพบว่า การคิดที่มีความซับซ้อนมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการคิดมากและซับซ้อนขึ้น เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสภา, 2558, หน้า 238) ส่วนใหญ่จะต้องใช้ทักษะการคิดทั่วไปหลายทักษะผสมผสานกัน เป็นทักษะที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำการตัดสินใจ การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา ทักษะการคิดขั้นสูงมีหลายทักษะ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การคิดเชิงระบบ ทักษะการนิยาม การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประยุกต์ การสร้าง การจัดระบบ การหาแบบแผน การพิสูจน์ การทำนาย เป็นต้น

4. ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มาใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีความคิดเห็นว่า การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มาใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการเรียนการสอน เพราะครูผู้สอนต้องพัฒนาความสามารถของตนเองอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การพัฒนาเกี่ยวกับการนำรูปแบบการสอนมาใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง เพราะการพัฒนารูปแบบการสอนมีความสำคัญเป็นการส่งเสริม กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างมีเหตุผล นำไปสู่ความซาบซึ้ง และเข้าใจความรู้สึกรณีความคิด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูภาษาไทยใน 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการในรูปแบบการสอน ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งผลการสัมภาษณ์ปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป พบว่า ศึกษานิเทศก์ สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไป

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
1	ชยพร กระจ่างทอง (2552) การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์ และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	1) พัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) ประเมินคุณภาพของรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ	การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา การดำเนินการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย และขั้นตอนที่ 3 การประเมินรายวิชา	ประชากรที่ใช้ในการทดลองใช้รายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ ที่พัฒนาขึ้น เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กทม เขต 1	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถการวิเคราะห์ และแบบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์	วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่	1. รายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยที่ใช้มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน เน้นการประเมินกระบวนการเรียนรู้และผลงานตามสภาพจริงที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในเกณฑ์การประเมินแบบรูบริค และจัดทำหน่วยการเรียนรู้อิง

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
			<p>เพิ่มเติมภาษาไทย แบ่งเป็นการประเมิน คุณภาพรายวิชา เพิ่มเติมภาษาไทยโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ และการ ประเมินคุณภาพ รายวิชาเพิ่มเติม ภาษาไทยโดยการ นำไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์ วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>				<p>มาตรฐานด้วยกระบวนการ ออกแบบย้อนกลับ ตามแนวคิด ของ Wiggins และ McTighe 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ระบุเป้าหมาย ที่ต้องการ 2) ระบุหลักฐานการ ประเมินที่ยอมรับได้ และ 3) วาง แผนการจัดการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้จำนวน 2 หน่วย การเรียนรู้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การวิเคราะห์ เวลา 14 ชั่วโมง และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การ อ่านเชิงวิเคราะห์ เวลา 18 ชั่วโมง จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ความสามารถการวิเคราะห์ตาม แนวคิดของ Bloom จัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่าน เชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Adler และ Van Doren 2. การ</p>

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
			เป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียน				<p>ประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และการประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยโดยนำไปทดลองใช้ พบว่า นักเรียนทุกคนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน 2.1นักเรียนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์ก่อนเรียนอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน 12 คน และระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 8 คน และนักเรียนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์หลัง</p>

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
							<p>เรียนสูงขึ้น โดยนักเรียนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์ที่อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 5 คน และระดับคุณภาพดี 15 คน</p> <p>2.2 นักเรียนมีระดับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุงจำนวน 12 คน และระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 8 คน และนักเรียนมีระดับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้น โดยนักเรียนมีระดับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่อยู่ในระดับคุณภาพดีมากจำนวน 10 คน และระดับคุณภาพดี จำนวน 10 คน</p>

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
2	ณัฐกิตติ์ นานา,สมปัด ตัญจรัญรัตน์ (2555) การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิด วิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย	1) สร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ บูรณาการสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 2) พัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่เรียน ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบ บูรณาการสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย กำหนดเกณฑ์ ผ่านที่ 70/70	1) กลุ่มเป้าหมาย เป็น นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามหมอ 2) รูปแบบการวิจัย - เป็นรูปแบบการ วิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) 3) ตัวแปรที่ศึกษา 3.1 ตัวแปรต้น คือ หน่วย การเรียนรู้แบบบูรณา การสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย 3.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้าน การอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามหมอ โนนทัน ตำบลโพธิ์ ไชย	เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1. เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวม ข้อมูล ได้แก่ หน่วย การเรียนรู้แบบ บูรณาการสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 3 หน่วย และแผนการจัดการ เรียนรู้ จำนวน 21 แผน 2. เครื่องมือที่ใช้ สะท้อนผล ได้แก่ 1) เครื่องมือที่ใช้ สะท้อนผลการ จัดการเรียนรู้ ได้แก่	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าร้อยละ	1) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยได้หน่วยการเรียนรู้ แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยที่มีค่าความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ .96 และ 2) ผลการพัฒนา ความสามารถด้านการอ่านคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วย หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 72.02/73.23 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 70/70 และจากการตรวจผลงาน นักเรียนด้วย (Scoring Rubric)

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
			4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4.2 เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผล 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล 5.1 ผลการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 5.2 ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 6) การวิเคราะห์ข้อมูล		(1.1) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู (1.2) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน (1.3) แบบบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ 2) เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการเรียนรู้ ได้แก่ (2.1) แบบประเมินผลงานของนักเรียน (2.2) แบบทดสอบท้ายวงจร 3) เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการพัฒนา ได้แก่ บท		วิเคราะห์ผลพบว่านักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญเป็นแผนภาพความคิด วิเคราะห์ตีความและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ แต่ก็พบว่านักเรียนใช้ภาษาพูดในงานเขียนเขียนสะกดคำไม่ค่อยถูกต้องและลายมืออ่านยาก

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
			6.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ 6.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ		ทดสอบวัด ความสามารถด้าน การอ่านคิดวิเคราะห์		
3	อนา หวันสนิ (2555) ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยก่อนและหลังใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS	1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 1.1 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 4 โรงเรียน จำนวน 7 ห้องเรียน มีนักเรียน รวม 345 คน 1.2 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา	เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม	1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้ แบบ KWL-Plus 2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน 3. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้	1. สถิติพื้นฐาน 2. สถิติที่ใช้ตรวจคุณภาพเครื่องมือ 3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน	1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-PLUS อยู่ในระดับมาก

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
			<p>เตี๊ยะห์ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ปี การศึกษา 2555 จำนวน 30 คน</p> <p>2. แบบแผนการวิจัย เป็นการวิจัยเชิง ทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบ แผนการวิจัยแบบมี การทดสอบก่อนและ หลัง</p> <p>3. เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย 3.1 แผนการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ กรณีตัวอย่างร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus 3.2</p>		กรณีตัวอย่างร่วมกับ การจัดการเรียนรู้ แบบ KWL-Plus		

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
			แบบทดสอบวัด ความสามารถทางการ อ่านเชิงวิเคราะห์วิชา ภาษาไทย 3.3 แบบสอบถามวัดความ ฟังพอใจของนักเรียน ต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กรณีตัวอย่าง ร่วมกับการจัดการ เรียนรู้แบบ KWL- Plus 4. การสร้างและหา คุณภาพเครื่องมือ 5. การดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูล 6. สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล				

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
4	ณัฐนันท์ โม้มพิมพ์ (2565) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ที่มีต่อ ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี	1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ที่มีต่อ ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) พัฒนา ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ให้ผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 75 3) ศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus		1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ชุมชนบ้านเมืองหงส์ ตำบลเมืองหงส์ อำเภอดุสิต จังหวัด ไร่เอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 คน 2. ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 5 แผน 2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้าน	สถิติที่คณะผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล มีดังนี้ 1. สถิติพื้นฐาน 2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 3. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้	1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus มีประสิทธิภาพ 78.13/76.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 2. ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ คือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 76.92 หมายความว่า การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ส่งผลให้ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
				<p>ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้าน การอ่านเชิง วิเคราะห์ และความ พึงพอใจของ นักเรียน ที่มีต่อการจัดการ เรียนรู้แบบ KWL- Plus</p> <p>3. เนื้อหาในการ วิจัย ได้แก่ สารที่ 1 การอ่าน กลุ่ม สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษา</p>	<p>การอ่านเชิง วิเคราะห์ ของ นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 แบบชนิด เลือกตอบ (Multiple Choice)</p> <p>4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ</p> <p>3. แบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อ การจัดการเรียนรู้ แบบ KWL-Plus ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบบสอบถาม มีรูปแบบเป็นแบบ</p>		<p>ละ 75 3. นักเรียนมีความพึง พอใจต่อการพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus อยู่ในระดับมาก (\bar{x}= 4.49, S.D. = 0.44)</p>

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
				<p>ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาจากข่าวบทความนิทาน เรื่องสั้น และสารคดี จัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus จำนวน 5 แผน รวมเวลาทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง</p>	<p>มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ</p>		

ที่	ชื่อเรื่อง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	วิธีการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้	ผลวิจัย
				4. ระยะเวลาในการ วิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา2564			

จากตารางที่ 9 จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่กล่าวมาสามารถจัดกลุ่มความเกี่ยวข้องกันได้เป็น 3 กลุ่มหลัก ดังนี้ กลุ่มที่ 1 การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดการออกแบบการเรียนรู้แบบเฉพาะเจาะจง งานวิจัยของชยพร กระต่ายทอง (2552) มุ่งเน้นการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยโดยใช้กระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนงานวิจัยของณัฐกิตติ์ นาทาและสมปัด ตัญจรัยรัตน์ (2555) ใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการพัฒนาความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งงานวิจัยทั้งสองงานวิจัยนี้เน้นการออกแบบการเรียนรู้โดยมุ่งเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ผ่านกระบวนการสอนที่ใช้เครื่องมือการประเมินเฉพาะเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านนี้ กลุ่มที่ 2 การใช้การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ งานวิจัยของอนา หวันสนิ (2555) การใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ งานวิจัยของณัฐนันท์ โม้พิมพ์ (2565) การใช้การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งงานวิจัยทั้งสองงานวิจัยใช้กระบวนการ KWL-Plus ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยเน้นการตั้งคำถาม การค้นคว้า และการสรุปผลอย่างมีระบบ ซึ่งแสดงถึงการใช้เทคนิคที่คล้ายคลึงกันในการกระตุ้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน กลุ่มที่ 3 การใช้เครื่องมือและการประเมินผลที่หลากหลายในการพัฒนาการเรียนรู้ งานวิจัยทั้งหมดในเอกสารมีการใช้เครื่องมือและการประเมินผลที่เน้นการวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ Scoring Rubric, แบบสังเกตพฤติกรรม, แบบทดสอบวัดความสามารถ และการประเมินผลด้วยการทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ ซึ่งงานวิจัยนี้มี การประเมินผลการเรียนรู้มีเป้าหมายเพื่อวัดความก้าวหน้าและความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน โดยเครื่องมือที่หลากหลายช่วยให้สามารถวัดผลการเรียนรู้ได้อย่างแม่นยำและครอบคลุมทุกมิติของการเรียนรู้

จากข้อมูลที่ได้รับ มีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และการจัดการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ โดยมีความเกี่ยวข้อง ได้แก่ การพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์และอ่านเชิงวิเคราะห์ งานวิจัยทุกชิ้นที่ปรากฏในเอกสารนี้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น กระบวนการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design), การเรียนรู้แบบบูรณาการสาระ (Integrated Learning Units), และการเรียนรู้ด้วยวิธีการ KWL-Plus (Know, Want, Learned) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการวางแผนการเรียนรู้

และเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมร่วมกับการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการส่งเสริมความคิดเชิงวิเคราะห์ผ่านการเรียนรู้ที่มีโครงสร้างชัดเจน การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ในทุกงานวิจัยมีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การประเมินคุณภาพด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย การประเมินด้วย Scoring Rubric และการเก็บข้อมูลเชิงพฤติกรรม ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้เพื่อวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียนได้อย่างชัดเจนความหลากหลายในกลุ่มตัวอย่างและการออกแบบการวิจัย: งานวิจัยที่ปรากฏในเอกสารนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงมัธยมศึกษา และมีการใช้รูปแบบ การวิจัยที่เหมาะสมกับเป้าหมายของแต่ละงาน เช่น การวิจัยเชิงพัฒนา การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัยอย่างเหมาะสม และเน้นการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละช่วง การใช้นวัตกรรมและวิธีการสอนที่ทันสมัย เช่น การใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการนำวิธีการที่เน้นความมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริงมาใช้ในการพัฒนาทักษะเชิงวิเคราะห์ โดยรวมแล้วงานวิจัยเหล่านี้สะท้อนถึงทิศทางของการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงลึก ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ในทุกช่วงวัยและสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเครื่องมือและการวัดผลที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการในรูปแบบการสอน พบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่นำร่องใช้รูปแบบการสอน ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการสอนมีความสอดคล้องและมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง โดยคณะผู้วิจัยได้ให้ครูผู้เข้าเรียนสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) จุดประสงค์ 2) กิจกรรมการเรียนการสอน 3) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) บรรยากาศ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) ประโยชน์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมก่อนที่จะนำรูปแบบการสอนไปใช้จริง โดยได้รับข้อเสนอจากผู้เรียน ดังนี้

2.4.1 จุดประสงค์

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยด้านจุดประสงค์ พบว่า ผู้เรียนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้น มีกระบวนการชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

กิจกรรมวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูง ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น โดยจะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนไปสอนผู้เรียนต่อไป

2.4.2 กิจกรรมการเรียนการสอน

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอน พบว่า ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีกิจกรรมฝึกกระบวนการทำงาน ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ การจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ ได้เพิ่มทักษะการส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ผู้สอนใช้กิจกรรมที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และสามารถฝึกกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี

2.4.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้ สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย สามารถช่วยการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความทันสมัย มีความคุ้มค่า ทำให้ให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ จะนำเทคนิค วิธีการ หรือวิธีสอนจากสื่อการเรียนรู้ที่มีความทันสมัย คุ้มค่าที่ได้จากการเรียนการสอนไปพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบการสอนต่าง ๆ

2.4.4 บรรยากาศ

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านบรรยากาศ พบว่า การจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างอิสระ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและทำงานส่ง ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ เมื่อมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ก็จะทำให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังมีความอยากรู้ อยากเรียน และก็เรียนอย่างมีความสุข ตลอดถึงมีผลงานส่งครูผู้สอนอีกด้วย

2.4.5 การวัดและประเมินผล

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้ ผู้สอนได้ประเมินผลตามสภาพจริง มีเครื่องมือประเมินผลที่หลากหลาย อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อนได้ด้วย ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ การจัดการเรียนการสอนที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระนั้น มีผลทำให้ผู้เรียน

มีองค์ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นเพราะได้ค้นคว้าข้อมูลที่หลากหลาย นอกจากนี้ผู้สอนยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองว่า บทพร่องตรงไหนหรือเปล่า อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เพื่อนประเมินเพื่อนได้อีกด้วย

2.4.6 ประโยชน์ในการนำไปใช้

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ พบว่าผู้เรียนทุกคน จะนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง และนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ได้รับการเรียนการสอนไปพัฒนาผู้เรียน ผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการลงมือปฏิบัติ ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง โดยจะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากการศึกษานำร่องรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ทำให้คณะผู้วิจัย ได้นำแนวคิด ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงรูปแบบการสอนให้มีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น โดยมีการปรับปรุง ทั้งแผนการจัดการจัดกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ เอกสารการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถนำรูปแบบการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากคณะผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูภาษาไทย มีข้อเสนอแนะดังตารางนี้ (N=10)

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะจากครูภาษาไทย

ข้อคำถาม	ผลการสัมภาษณ์	ค่าความถี่ (10)	ร้อยละ
ด้านจุดประสงค์	กิจกรรมวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	8	80
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูงและกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	9	90

ข้อความถาม	ผลการสัมภาษณ์	ค่าความถี่ (10)	ร้อยละ
ด้านสื่อ และ แหล่ง เรียนรู้	สื่อการเรียนรู้มีความ ทันสมัย คุ่มค่า	8	80
ด้านบรรยากาศ	ผู้เรียนมีความสุขใน การเรียนและทำงาน	7	70
ด้าน การวัด และ ประเมินผล	เปิดโอกาสให้ประเมิน ตนเอง เพื่อนประเมิน เพื่อน	10	100
ด้านประโยชน์	ช่วยส่งเสริมทักษะการ อ่านขั้นสูง และช่วยส่งเสริมทักษะ การคิดขั้นสูง	9	90

5. ประเด็นการสนทนากลุ่ม โดยมีครูภาษาไทยดีเด่น/ครูเชี่ยวชาญ 3 คนศึกษานิเทศก์ 1 คน อาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย 3 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา 2 คน รวมจำนวน 9 คน ซึ่งคณะผู้วิจัยได้เป็นผู้ดำเนินการ เปิดประเด็นการสนทนากลุ่ม พบว่า อาจารย์สอนภาษาไทยส่วนมากรู้จักสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง แต่ไม่ได้นำรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างแน่นอน ส่วนประเด็นความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตนั้น พบว่า

1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่การอ่านขั้นสูงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
 2. ท่านคิดว่าตัวเองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด
 3. ท่านคิดว่า การส่งเสริมสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง มีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
 4. ท่านคิดว่าพฤติกรรมใดที่บ่งบอกว่า นักศึกษามีทักษะการอ่านขั้นสูง
 5. ท่านคิดว่าแนวคิดหรือทฤษฎีใดควรนำมาใช้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
 6. ท่านคิดว่าแนวคิดหรือทฤษฎีใด ควรนำมาใช้พัฒนาทักษะการอ่านขั้นสูง และการคิดขั้นสูง
- ให้นักศึกษา

7. ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง

4.2 ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development: D₁)

1. ผลการพัฒนารูปแบบการสอนฉบับร่าง จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการทั้งทางด้านเอกสาร งานวิจัย และครูภาษาไทย ตลอดจนสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับอาจารย์สอนภาษาไทยระดับอุดมศึกษา ครูภาษาไทยดีเด่น ศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ยังให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้พิจารณาและตรวจคุณภาพของร่างรูปแบบการสอน โดยคณะผู้วิจัยได้นำมาพัฒนารูปแบบการสอน ซึ่งฉบับร่างมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา

1.3 แบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง

รายละเอียดเกี่ยวกับร่างรูปแบบการสอน แต่ละอย่างแสดงให้เห็นดังต่อไปนี้

1.1 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้และความสอดคล้อง ของรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด หลักการสร้างประเด็นสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

1.2 นำประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวมจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยใช้แบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์
ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้อง ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

1.3 นำประเด็นการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
ต่อไป

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีจำนวน 5 แผน กำหนดเวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนละ 3 ชั่วโมง
คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง
พ.ศ. 2566) รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เพื่อกำหนดเนื้อหาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย สารระสำคัญ จุดประสงค์
การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ตามขั้นกิจกรรมของรูปแบบการสอนที่เสริมสร้าง
สมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ทั้งนี้ คณะผู้วิจัย
ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 แผน โดยมีรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 แสดงรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้

ลำดับ ที่	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
1	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 อ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง	3
2	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากบทความ	3
3	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากข่าว	3
4	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากเรื่องสั้น	3
5	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากบทร้อยกรอง	3
	รวม	15

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวมจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยใช้แบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้องที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษาไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบเหมาะสมของการนำไปใช้

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษา ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.3 แบบวัดสมรรถะด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง

เป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามเป็นอัตนัย ซึ่งประเมินความสามารถด้านการอ่านขั้นสูง โดยการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Scoring) 5 ระดับ โดยประเมินเกี่ยวกับเนื้อหาจากตัวบทที่กำหนด

3.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดสมรรถะและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์ในการให้คะแนน (Rubric Scoring)

3.2 กำหนดจุดมุ่งหมายและกรอบความคิดในการสร้างแบบวัดสมรรถะด้านการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง

3.3 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยใช้แนวคิดตามแนวคิดของแอนเดอร์สันและครัททอล (Anderson and Kraltwahl)

ตารางที่ 12 แสดงการวิเคราะห์ข้อสอบด้านการอ่านขั้นสูง

กรอบข้อสอบรายการ	จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์	รวม
1. สรุปสาระสำคัญ		2					2
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น				1			1
3. พิจารณาเชื่อหรือไม่เชื่อ					1		1
4. วิเคราะห์น้ำเสียง				1			1
5. ประเมินค่าจากเรื่องที่อ่าน					3		3
6. พิจารณาข้อคิด				2			2
รวม	-	2	-	4	4	-	10

3.4 สร้างแบบวัดสมรรถะด้านการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูง โดยเป็นแบบวัดอัตนัยที่มีโครงสร้างของแบบวัดตามขั้นตอนของแนวคิด โดยมีคำถามในการวัดสมรรถะด้านการอ่านขั้นสูงทั้งหมด 10 ข้อ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 13 แสดงประเด็นคำถามตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบด้านการอ่านขั้นสูง

ชั้นการวัด	จำนวน ข้อ	ข้อคำถาม
เข้าใจ	2	1) จากเรื่องที่กำหนดข้างต้น ผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านได้รับทราบเรื่องใด
		2) ตัวบทที่ยกมาข้างต้น สรุปได้ว่าอย่างไร
วิเคราะห์	4	3) นักศึกษายกตัวอย่างตัวบทที่แสดงถึงข้อคิดเห็นของผู้แต่งหรือตัวละคร
		4) ตัวบทข้างต้นผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายอย่างไร
		5) ตัวบทข้างต้นให้ข้อคิดอย่างไร
		6) จากการอ่านตัวบทดังกล่าว นักศึกษาสามารถนำข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างไร
ประเมินค่า	4	7) ตัวบทข้างต้น มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร
		8) นักศึกษาคิดว่าตัวบทที่อ่านนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
		9) นักศึกษามีแนวทางในการคิดอย่างไรเกี่ยวกับตัวบทดังกล่าว
		10) นักศึกษาคิดว่าประเด็นใดในเนื้อหาที่เหมาะสมนำมาใช้ใน ชีวิตประจำวัน เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

3.5 สร้างเกณฑ์การให้คะแนนสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบ
รูบริก (Rubric scoring) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายละเอียดดัง
ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 แสดงรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Rubric scoring) สมรรถนะด้านการ
อ่านขั้นสูง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
ใช้ตรวจข้อ 1-7	ตอบคำถาม ถูกต้อง ทุกประเด็น ชัดเจน	ตอบคำถาม ถูกต้อง แต่ ขาด 1 ประเด็น	ตอบคำถาม ถูกต้อง แต่ ขาด 2 ประเด็น	ตอบคำถาม ถูกต้อง แต่ ขาด 3 ประเด็น	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง
ใช้ตรวจข้อ 8-10					

3.6 นำแบบวัดสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูง และเกณฑ์การให้คะแนนที่ คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการ สอนอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวมจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์โดยใช้แบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนความสอดคล้องตามเกณฑ์ ดังนี้ (Best, 1986: 195)

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าความสอดคล้อง ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงเป็นที่ยอมรับได้

3.7 นำแบบวัดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูงไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2566 เพื่อหาคุณภาพของแบบวัด ดังนี้

1) วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูง โดยคำนวณ จากสูตร Conbach's Alpha

2) หาคุณภาพเกณฑ์การประเมินด้วยการนำเกณฑ์การประเมินความสามารถการอ่านขั้น สูงและการคิดขั้นสูงไปหาความความเชื่อมั่นโดยใช้วิธี Inter Rater Reliability คือ การวัดซ้ำโดย ผู้ตรวจคนละคน ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้ผู้วัดซ้ำ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนา ทากุล ว่าที่ร้อยตรี ดร.ณัฐวุฒิ คล้ายสุวรรณ และอาจารย์ ดร.อรรถพงษ์ ผิวเหลือง ซึ่งวัดซ้ำทั้งหมด 3 ครั้ง

3.8 นำแบบวัดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงการคิดขั้นสูงที่มีประสิทธิภาพไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.9 นำแบบวัดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง เกณฑ์การให้คะแนนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม

ดังนั้น คณะผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้ดำเนินการวิจัยโดยเป็นการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้เพื่อครูจะได้นำความรู้ดังกล่าวไปพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนได้นำรูปแบบการสอนไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน ฉบับร่าง

ผลการศึกษาพบว่า การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนด้านความสอดคล้องและความเหมาะสมของรูปแบบการสอน โดยปรากฏผลดังนี้

2.1 ผลการประเมินคุณภาพด้านความสอดคล้องของรูปแบบการสอน พบว่า รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีความ สอดคล้องในภาพรวมมากที่สุด สามารถนำไปใช้ในการอบรมได้จริง ดังตารางที่ 22 ดังต่อไปนี้ ตารางที่ 15 ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการสอน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ สอดคล้อง
1. ด้านจุดประสงค์			
1.1 จุดประสงค์มีความชัดเจน	4.60	.55	มากที่สุด
1.2 จุดประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.80	.45	มากที่สุด
1.3 กิจกรรมวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.73	.28	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.1 กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูง	4.80	.45	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ สอดคล้อง
2.2 กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	4.80	.45	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	4.80	.45	มากที่สุด
2.4 กิจกรรมฝึกกระบวนการทำงาน	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.80	.30	มากที่สุด
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้			
3.1 สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย	4.40	.55	มาก
3.2 สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย คุ่มค่า	4.60	.55	มากที่สุด
3.3 ให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.60	.55	มากที่สุด
รวม	4.53	.38	มากที่สุด
4. ด้านบรรยากาศ			
4.1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างอิสระ	4.80	.45	มากที่สุด
4.2 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.80	.45	มากที่สุด
4.3 ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและทำงาน	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.80	.18	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผล			
5.1 ประเมินผลตามสภาพจริง	4.80	.45	มากที่สุด
5.2 มีเครื่องมือประเมินผลหลากหลาย	4.80	.45	มากที่สุด
5.3 เปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.80	.18	มากที่สุด
6. ด้านประโยชน์			
6.1 ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการลงมือปฏิบัติ	4.00	.00	มาก
6.2 ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านขั้นสูง	4.00	.00	มาก
6.3 ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง	4.00	.00	มาก
6.4 นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.53	.45	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ สอดคล้อง
รวมทุกด้าน	4.63	.05	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า รูปแบบการสอนฉบับร่างมีความสอดคล้องในภาพรวม ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.63) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.05) แสดงว่า มีความสอดคล้องระดับ มากที่สุด และถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสอดคล้องมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ด้าน คือ ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.80) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.30) ด้านที่ 4 ด้านบรรยากาศ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.80) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.18) และด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.80) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.18) ซึ่งมีความสอดคล้องระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านที่ 1 ด้านจุดประสงค์ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.73) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.28) แสดงว่า มีความสอดคล้องระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านที่ 3 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.53) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.38) แสดงว่ามีความสอดคล้องระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านที่ 6 ด้านประโยชน์ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.53) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.45) แสดงว่ามีความสอดคล้องระดับ มากที่สุด

2.2 ผลการประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมของรูปแบบการสอน พบว่า รูปแบบการสอน ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีความเหมาะสมในภาพรวมมากที่สุด สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ดังตารางที่ 15 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ฉบับร่าง

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ เหมาะสม
1. ด้านจุดประสงค์			
1.1 จุดประสงค์มีความชัดเจน	4.60	.55	มากที่สุด
1.2 จุดประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.80	.45	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ เหมาะสม
1.3 กิจกรรมวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.73	.28	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.1 กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูง	4.80	.45	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	4.80	.45	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	4.80	.45	มากที่สุด
2.4 กิจกรรมฝึกกระบวนการทำงาน	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.80	.30	มากที่สุด
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้			
3.1 สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย	4.40	.55	มาก
3.2 สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย คุ่มค่า	4.60	.55	มากที่สุด
3.3 ให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.60	.55	มากที่สุด
รวม	4.53	.38	มากที่สุด
4. ด้านบรรยากาศ			
4.1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างอิสระ	4.80	.45	มากที่สุด
4.2 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.80	.45	มากที่สุด
4.3 ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและทำงาน	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.80	.18	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผล			
5.1 ประเมินผลตามสภาพจริง	4.80	.45	มากที่สุด
5.2 มีเครื่องมือประเมินผลหลากหลาย	4.80	.45	มากที่สุด
5.3 เปิดโอกาสให้ผู้ประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.80	.18	มากที่สุด
6. ด้านประโยชน์			

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ เหมาะสม
6.1 ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการลงมือปฏิบัติ	4.00	.00	มาก
6.2 ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านขั้นสูง	4.00	.00	มาก
6.3 ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง	4.00	.00	มาก
6.4 นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.80	.45	มากที่สุด
รวม	4.53	.45	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.63	.05	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า รูปแบบการสอนฉบับร่างมีความเหมาะสมในภาพรวม ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.63) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.05) แสดงว่า มีความเหมาะสมระดับ มากที่สุด และถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ด้าน คือ ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.80) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.30) ด้านที่ 4 ด้านบรรยากาศ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.80) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.18) และด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.80) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.18) ซึ่งมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านที่ 1 ด้านจุดประสงค์ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.73) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.28) แสดงว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านที่ 3 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.53) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.38) แสดงว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านที่ 6 ด้านประโยชน์ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.53) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.45) แสดงว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบการสอน (ฉบับร่าง) ดังต่อไปนี้

- 2.2.1 ควรเพิ่มวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนให้ครอบคลุมและสอดคล้องกัน
- 2.2.2 กิจกรรมที่นำมาจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ
- 2.2.3 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูง ต้องเขียนให้ละเอียดทุกขั้นตอน
- 2.2.4 ควรกำหนดคุณสมบัติผู้สอนและผู้เรียน เพื่อที่จะได้ทราบ ว่ามีข้อจำกัดหรือไม่อย่างไร

2.3 ผลการนำร่องใช้รูปแบบการสอน ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการสอนที่ใช้นำร่องกับครูภาษาไทยเป็นรูปแบบการสอนที่มีความสอดคล้องและมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้จริง ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูง ไปใช้ในการนำร่องกับกับครูภาษาไทย ระดับอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน โดยเป็นการสมัครใจเข้ารับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้จัดการเรียนการสอนนำร่อง จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ คือ วรรณกรรมในวิชา ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร (GE1003) โดยจัดการเรียนการสอนในวันพฤหัสบดีที่ 22 มิถุนายน 2566 ณ ห้อง 505 อาคารคณะศึกษาศาสตร์ (B7.7) ซึ่งเป็นการนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้นำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการสอนไปใช้จริงว่ามีความเหมาะสมเพียงใด กิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมกับกิจกรรมหรือไม่ โดยผลการศึกษา นำร่องนี้จะนำไปใช้ในการทดลองภาคสนามจริง ซึ่งคณะผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 เร้าความสนใจ (Stimulation) เป็นขั้นตอนที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนที่จะมีการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนต้องหาสิ่งเร้าความสนใจผู้เรียนโดยอาจให้เล่นเกมหรือดูวิดีโอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนจากนั้นเป็นการซักถาม อภิปราย แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ขั้นที่ 2 ระดมพลังสมอง (Brainstorming) เป็นขั้นตอนที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าเรียนรวมพลังสมอง ระดมความคิด และปรึกษาหารือกันก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ แบ่งกลุ่มแบ่งหน้าที่กันและมอบหมายภาระงาน ภายในกลุ่ม ขั้นที่ 3 ปฏิบัติงาน (Action) เป็นขั้นตอนที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย โดยกิจกรรมอาจจะให้ศึกษาเอกสารการเรียนรู้ทำใบงาน นำเสนอผลงานเกี่ยวกับประเด็นที่ผู้สอนมอบหมายให้ ขั้นที่ 4 อภิปราย (Discussion) เป็นขั้นตอนที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ อาจสรุปในรูปแบบการบันทึกลงในกระดาษชาร์ต สมุดบันทึก หรือแผนภาพความคิด จากนั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อสรุปที่ได้ และขั้นที่ 5 สะท้อนผล (Reflection) เป็นขั้นตอนที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าเรียนและผู้สอนร่วมกันสะท้อนผลการเรียนการสอนในแต่ละหน่วย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และวิพากษ์ วิจาร์ณ ซึ่งผลที่ได้จะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาให้ผู้สอนและผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการ และเจตคติที่ดีสืบต่อไป

2.4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่นำร่องใช้รูปแบบการสอน

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการสอนมีความสอดคล้องและมีความเหมาะสม มีความ

เป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง โดยคณะผู้วิจัยได้ให้ครูผู้เข้าเรียนสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) จุดประสงค์ 2) กิจกรรมการเรียนการสอน 3) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) บรรยากาศ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) ประโยชน์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมก่อนที่จะนำรูปแบบการสอนไปใช้จริง โดยได้รับข้อเสนอจากผู้เรียน ดังนี้

2.4.1 จุดประสงค์

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยด้านจุดประสงค์ พบว่า ผู้เรียนมีความเห็นว่าจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้น มีกระบวนการชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูง ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น โดยจะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนไปสอนผู้เรียนต่อไป (ครูภาษาไทย คนที่ 1, สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2566)

2.4.2 กิจกรรมการเรียนการสอน

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอน พบว่า ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีกิจกรรมฝึกกระบวนการทำงาน ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ การจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ ได้เพิ่มทักษะการส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ผู้สอนใช้กิจกรรมที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และสามารถฝึกกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี (ครูภาษาไทย คนที่ 2, สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2566)

2.4.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้ สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย สามารถช่วยการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความทันสมัย มีความคุ้มค่า ทำให้ให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ จะนำเทคนิค วิธีการ หรือวิธีสอนจากสื่อการเรียนรู้ที่มีความทันสมัย คุ้มค่าที่ได้จากการเรียนการสอนไปพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบการสอนต่าง ๆ (ครูภาษาไทย คนที่ 3, สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2566)

2.4.4 บรรยากาศ

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านบรรยากาศ พบว่า การจัดการเรียนการ

สอนในครั้งนี่ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างอิสระ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและทำงานส่ง ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ เมื่อมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ก็จะทำให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังมีความอยากรู้ อยากรเรียน และก็เรียนอย่างมีความสุข ตลอดถึงมีผลงานส่งครูผู้สอนอีกด้วย (ครูภาษาไทย คนที่ 4, สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2566)

2.4.5 การวัดและประเมินผล

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การจัดการเรียนการสอนในครั้งนี่ ผู้สอนได้ประเมินผลตามสภาพจริง มีเครื่องมือประเมินผลที่หลากหลาย อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อนได้ด้วย ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ การจัดการเรียนการสอนที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระนั้น มีผลทำให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นเพราะได้ค้นคว้าข้อมูลที่หลากหลาย นอกจากนี้ผู้สอนยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองว่า บกพร่องตรงไหนหรือเปล่า อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เพื่อนประเมินเพื่อนอีกด้วย (ครูภาษาไทย คนที่ 5, สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2566)

2.4.6 ประโยชน์ในการนำไปใช้

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทย ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ พบว่า ผู้เรียนทุกคน จะนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง และนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ได้รับการเรียนการสอนไปพัฒนาผู้เรียน ผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการลงมือปฏิบัติ ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง โดยจะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ครูภาษาไทยคนที่ 6, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2566)

จากการศึกษานำร่องรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ทำให้คณะผู้วิจัย ได้นำแนวคิด ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงรูปแบบการสอนให้มีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น โดยมีการปรับปรุง ทั้งแผนการจัดการกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ เอกสารการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถนำรูปแบบการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

4.3 ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้

การนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นซึ่งผ่านการศึกษานำร่องและผู้เชี่ยวชาญไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 30 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในวันเสาร์ที่ 15 กรกฎาคม 2566 และวันอาทิตย์ที่ 16 กรกฎาคม 2566 โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลปรากฏดังนี้

1.1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงที่ทำแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ก่อน และหลังการฝึกอบรม

ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการเรียนการสอนเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 16 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	จำนวน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	df	p
ก่อนเรียน	100	30	19.02	1.66	41.51	99	.00
หลังเรียน	100	30	27.12	1.17			

*นัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 17 แสดงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 ทั้งนี้ ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 19.02) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.66) เมื่อเข้าเรียนรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง สูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}

= 27.12) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.17)

1.2 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง ระดับมาก รายละเอียดดังตารางที่ 17

ตารางที่ 18 แสดงผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสามารถในการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการ สอน ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูง
1	มีองค์ประกอบ ของการประเมิน แผนการจัดการ เรียนรู้ครบถ้วน	4.45	.50	มาก
2	ครอบคลุม วัตถุประสงค์	4.44	.69	มาก
3	ข้อความมีความ ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.46	.66	มาก
4	เนื้อหาในการ ประเมินสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์	4.57	.52	มากที่สุด
5	ประเมินพฤติกรรม การเขียนแผนได้ เหมาะสม	4.40	.64	มาก

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสามารถในการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการ สอน ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูง
6	เกณฑ์การประเมิน มีความเหมาะสม	4.50	.56	มากที่สุด
7	การประเมิน แผนการจัดการ เรียนรู้ครอบคลุม นิยามศัพท์เฉพาะ ด้านความสามารถ ในการจัดการ เรียนรู้	4.32	.68	มาก
รวม		4.45	.22	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า แสดงผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.45) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.22) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมาก และถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดคือ ข้อที่ 4 เนื้อหาในการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.57) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ 6 เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.50) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.56) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมาก รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ข้อความมีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.46) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.66) แสดงว่า

มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมาก รองลงมา คือ ข้อที่ 1 มีองค์ประกอบของการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.45) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.50) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมาก รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ครอบคลุมวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.44) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.69) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมาก รองลงมา คือ ข้อที่ 5 ประเมินพฤติกรรมการเขียนแผนได้เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.40) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.64) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมาก ส่วนข้อที่มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง น้อยที่สุด คือ ข้อที่ 7 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.32) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.68) แสดงว่ามีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมาก

ตารางที่ 19 แสดงผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้าง สมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิด ขั้นสูง
1	ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมวัตถุประสงค์	4.46	.50	มาก
2	แบบประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.60	.49	มากที่สุด
3	ข้อความมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.58	.52	มากที่สุด
4	เนื้อหาในการประเมินครอบคลุมพฤติกรรมการประเมิน	4.57	.52	มากที่สุด
5	ประเมินพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม	4.49	.50	มาก
6	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.53	.50	มากที่สุด
7	การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ	4.40	.57	มาก
รวม		4.52	.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 พบว่า แสดงผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ภาพรวม มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.52) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.18) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและ

ทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด และถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดคือ ข้อที่ 2 แบบประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.60) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.49) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ 3 ข้อความมีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.58) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 4 เนื้อหาในการประเมินครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการประเมิน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.57) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ 6 มีเกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.53) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.50) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ 5 ประเมินพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.49) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.50) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ 1 ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.46) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.50) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง น้อยที่สุด คือ ข้อที่ 7 7. การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.40) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.57) แสดงว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ระดับมากที่สุด

4.4 ผลการประเมินผล

การประเมินและปรับปรุง (Evaluation: D₂) เป็นขั้นตอนการประเมินและ ปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผล ดังต่อไปนี้

1. ผลการแสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ

การสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตผลการศึกษา พบว่า

1.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทย ระดับอุดมศึกษามองว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ระยะเวลาที่มีความเหมาะสม สถานที่ที่มีความเหมาะสม

1.1.1 ด้านความรู้ความเข้าใจปรากฏว่า อาจารย์ ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงเพิ่มมากขึ้น ด้านการนำประโยชน์ไปใช้ให้กับผู้เรียน พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษาได้นำความรู้ จากรูปแบบการสอนไปพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง นอกจากนี้ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในอนาคต พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษาทุกคนมองว่าการพัฒนารูปแบบการสอนมีประโยชน์ที่พัฒนาความรู้และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในอนาคตได้

1.1.2 ระยะเวลา และสถานที่ จากการแสดงความคิดเห็น อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้านระยะเวลาและสถานที่ พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา ส่วนใหญ่มองว่า ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม

1.2 ด้านความรู้ความเข้าใจ

ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ จากการแสดงความคิดเห็นอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าหลังจากการจัดการเรียนการสอนแล้ว อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2. การแสดงความคิดเห็นการติดตามอาจารย์ผู้สอน

ผลการแสดงความคิดเห็นพบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา เห็นว่ากระบวนการการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงนั้น มีประโยชน์ผู้สอนกับผู้เรียนเป็นกัลยาณมิตร ผู้สอน คอยให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research And Development) มีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ (Need Analysis: R₁) เป็นขั้นตอนที่ได้มีการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสังเคราะห์เพื่อไปสู่ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development: D₁) เป็นขั้นตอนที่ได้จากการนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขั้นนี้เป็นการนำรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Evaluation: D₂) เป็นขั้นตอนการประเมินและปรับปรุงการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สรุปผลดังกล่าว ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลการวิจัยจากการศึกษาข้อมูลบริบทและสภาพปัจจุบัน พบว่านักศึกษายังขาดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการ

สอนที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะดังกล่าว ทั้งนี้ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านและการคิดขั้นสูง รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา ยืนยันถึงความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นการส่งเสริมทั้งสองทักษะนี้ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอให้ใช้กิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการประเมินตนเอง

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยผ่านการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการจัดระบบอย่างชัดเจน มีการใช้สื่อที่หลากหลายทันสมัย และมีการประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รูปแบบดังกล่าวได้รับการตรวจสอบและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งให้คะแนนความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับสูงสุด

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่านักศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองมีพัฒนาการในการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงอย่างมีนัยสำคัญ คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างชัดเจน ($p < 0.05$) ทั้งในด้านความเข้าใจเนื้อหา การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา นอกจากนี้ นักศึกษายังสามารถเขียนแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะการอ่านและทักษะการคิดขั้นสูงได้ในระดับดีมาก

4. วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลการประเมินรูปแบบการสอนพบว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำไปใช้จริง โดยเฉพาะในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ และการวัดผลที่มีความหลากหลาย อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญให้ปรับปรุงวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมมากขึ้น และเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น ผลจากการนำร่องยืนยันว่ารูปแบบการสอนนี้สามารถนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนได้จริง และช่วยส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทั้งการอ่านและการคิดขั้นสูงของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยจากการได้เก็บข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ ตำรา เอกสาร งานวิจัย การสัมภาษณ์คณาจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย และสนทนากลุ่มย่อยครูภาษาไทยระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับความต้องการ ทั้งนี้จากผลการสังเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษามีการพัฒนาทักษะเหล่านี้ได้อย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับก่อนการทดลอง นี่เป็นการสนับสนุนแนวคิดทางการศึกษาที่ระบุว่าการพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดขั้นสูงต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่มีความ

เป็นระบบและเน้นการปฏิบัติ การพัฒนาด้านการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงให้แก่นักศึกษา ซึ่งนำเสนอประเด็นเพื่อนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เนื่องจากผลการศึกษาริบทและสภาพปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษายังขาดสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะดังกล่าว ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Goodman (1988) ที่กล่าวถึง *Interactive Model of Reading* ซึ่งเน้นว่าการพัฒนาทักษะการอ่านขั้นสูงต้องการทั้งการประมวลผลข้อมูลจากความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิม ในประเทศไทย งานวิจัยของ กานดา พิมพ์ทอง (2564) เรื่อง *การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาผ่านการเรียนรู้แบบร่วมมือ* พบว่านักเรียนที่มีโอกาสในการเรียนรู้แบบร่วมมือและการสนทนาเป็นกลุ่มมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ยืนยันถึงความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง และการใช้เทคนิคที่หลากหลาย เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการประเมินตนเอง และการบูรณาการการเรียนรู้แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Learning) และการเสริมสร้างทักษะในชีวิตประจำวัน การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงไม่เพียงแต่จะเน้นไปที่การเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ภายในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังสามารถเชื่อมโยงกับการบูรณาการความรู้และทักษะที่หลากหลายจากวิชาต่าง ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง การนำการเรียนรู้แบบสหวิทยาการเข้ามาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อการอ่านและการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายมิติ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาทางประวัติศาสตร์ควบคู่กับการวิเคราะห์เนื้อหาทางการเมืองหรือเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการสังเคราะห์ข้อมูล การบูรณาการวิธีการเรียนรู้แบบนี้จะช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนในชีวิตประจำวัน

2. จากผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งจากการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยผ่านการศึกษาเอกสารและการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยกิจกรรมที่มีการจัดระบบอย่างชัดเจน ใช้สื่อที่หลากหลายและทันสมัย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานของ Kolb (2015) ที่เน้นเรื่องการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งพบว่าเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริง จะส่งผลให้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น ในประเทศไทย งานวิจัยของ พิมพ์พิชชา

เกิดแก้ว (2565) เรื่อง *การใช้สื่อดิจิทัลในการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในนักศึกษาอุดมศึกษา* พบว่าการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหาที่ดีขึ้น เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีในการสอนช่วยกระตุ้นการคิดเชิงสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ดังนั้น การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนในครั้งนี้ได้มุ่งเน้นการสร้างกิจกรรมที่เสริมสร้างการอ่านเชิงวิเคราะห์และทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ โดยกิจกรรมที่ออกแบบขึ้นประกอบด้วย การใช้สื่อที่หลากหลายและทันสมัย เช่น สื่อการเรียนการสอนดิจิทัล การเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม และการใช้เครื่องมือประเมินการคิดเชิงวิเคราะห์ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Kolb (2015) ในเรื่อง *Experiential Learning* ซึ่งให้เห็นว่าการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับการแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ดียิ่งขึ้น การออกแบบกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือการจำลองสถานการณ์จริงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ นอกจากนี้ การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดขั้นสูงได้รับการยืนยันจากงานวิจัยของ Zhang และ Li (2019) ที่พบว่าการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น การที่นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันในการวิเคราะห์เนื้อหาหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง จะช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และวิพากษ์ได้มากขึ้น

3. จากผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพบว่านักศึกษามีการพัฒนาทักษะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงอย่างมีนัยสำคัญ คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างชัดเจน ($p < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Facione (1990) ที่ศึกษาเรื่อง *Critical thinking: A statement of expert consensus for purposes of educational assessment and instruction* และงานวิจัยของ ชยพร กระจ่างทอง (2552) เรื่อง *การพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6* พบว่าเมื่อมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์และการคิดเชิงวิพากษ์จะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษายังสามารถเขียนแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะการอ่านและการคิดเชิงวิพากษ์ได้ในระดับดีมาก ทั้งนี้ การวัดผลหลังการทดลองแสดงให้เห็นว่านักศึกษาสามารถใช้ทักษะการอ่านขั้นสูงและการคิดเชิงวิเคราะห์ในระดับที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานดา พิมพ์ทอง (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง *การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาผ่านการเรียนรู้แบบร่วมมือ* ยืนยันว่าการใช้กิจกรรมกลุ่มที่เน้นการคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมที่เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำงานร่วมกันในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

4. จากผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งผลการประเมินรูปแบบการสอนพบว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำไปใช้จริง โดยเฉพาะในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อที่หลากหลาย และการวัดผลที่มีความแม่นยำ อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงวัตถุประสงค์การสอนให้ครอบคลุมมากขึ้น และเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งสามารถยืนยันได้จากงานวิจัยของ Wang และ Wu (2021) ที่ศึกษาเรื่อง *Enhancing critical thinking skills through immersive learning in virtual reality environments* และงานวิจัยในประเทศของชยพร กระจ่างทอง (2552) ซึ่งพบว่าการใช้วิธีการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงและการวิเคราะห์เชิงลึกทำให้นักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ผลการประเมินรูปแบบการสอนที่ได้รับการทดลองใช้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดขั้นสูงมีความเหมาะสมในการนำไปใช้จริง โดยเฉพาะในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเพิ่มความครอบคลุมในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เช่น การเพิ่มกิจกรรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติให้มากขึ้น การประยุกต์ใช้สื่อการเรียนการสอนแบบดิจิทัล และการสร้างการประเมินผลที่ครอบคลุมมากขึ้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang และ Wu (2021) ได้ชี้ให้เห็นว่าการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้และทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในนักศึกษา การปรับปรุงรูปแบบการสอนให้สามารถใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติจริงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในนักศึกษาไทย งานวิจัยของพิมพ์พิชชา เกิดแก้ว (2565) ได้แสดงให้เห็นว่าสื่อดิจิทัลสามารถกระตุ้นการคิดเชิงสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถนำมาปรับใช้ในการออกแบบรูปแบบการสอนเพิ่มเติมในอนาคต

จากการวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถเพิ่มพูนทักษะการอ่านและการคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยผลการวิจัยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงรูปแบบการสอนให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับบริบทการศึกษาในปัจจุบันมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะช่วยเพิ่มทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

การพัฒนา รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น เมื่อจะมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการสอบถามสัมภาษณ์ สันทนากลุ่มย่อย หรือการวิเคราะห์เอกสาร ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจจากเรียนการสอนไปใช้ต่อไป

2. จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เป็นรูปแบบการสอนที่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ มีองค์ประกอบถูกต้องครบถ้วน มีกระบวนการที่เป็นระบบ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ดังนั้น เมื่อนำรูปแบบการสอนไปใช้จะต้องศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการสอน และกระบวนการของรูปแบบการสอนเป็นอย่างดี โดยจะต้องมีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เอกสารให้ครบถ้วน ทั้งนี้เนื่องจากหากขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไปอาจทำให้การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนนั้นประสบความสำเร็จได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. รูปแบบการสอน สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับอุดมศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อนำรูปแบบการสอนดังกล่าวไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์คณะอื่น ๆ ด้วย

2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ทั้งนี้จะได้นำความคิดเห็นดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. สถาบันภาษาไทย. (2546). *แผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). *คู่มือหลักสูตรก่อนเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียน "ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล"*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กัลยา ตากุล. (2550). *การศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาอนาคตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3: กรณีศึกษา โรงเรียนนวมวิชรวิทย์วิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุสุมา แสงมามาศ. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนการสอนแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กุลลาบ มัลลิกะมาส. (2521). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กานดา พิมพ์ทอง. (2564). *การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาผ่านการเรียนรู้แบบร่วมมือ*. วารสารวิจัยการศึกษา, 29(2), 133-150.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- โกชัย สารีบุตร. (2544). *การเรียนการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างประเทศในการสัมมนาในระดับภูมิภาคว่าด้วยการเรียนการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตรลดา คันธะวงศ์, (2559). *การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนเชิงซ้อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุฬาร เมื่องโคตร. (2555). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคำแฮดประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2552). *การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อสรุปสาระสำคัญ: ทฤษฎีและปฏิบัติ*.

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร 4 (มกราคม): 51-60.

ชยพร กระต่ายทอง. (2552). *การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการ ออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2552). *การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการ ออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2552). *การพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณใน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 3(1), 47-64.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพและคณะ. (2546). *หนังสือเรียนช่วงชั้นที่ 3 ภาษาไทย ม.1*. นนทบุรี : ไทยร่มเกล้า.

ณัฐกิตติ์ นาทา. (2555). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

_____. (2563). “*การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้ การเรียนรู้โดยเน้นภาระงานและการโค้ช*” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณัฐนันท์ ไม้พิมพ์. (2565). *การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิง วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ดนยา วงศ์ณะชัย. (2542). *การอ่านเพื่อชีวิต*. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

ดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์. (2548). “*การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบพุทธวิธีเพื่อเสริมสร้าง พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย*” วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- ดิลก ดิลกานนท์. (2534). *การฝึกทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์. (2560). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวความคิดอ่านจากต้นแบบ และกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2545). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2546). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์.
- _____. (2548). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ปรีนท์.
- _____. (2554). *ศาสตร์การสอน. องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). *ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสุทธการพิมพ์ จำกัด.
- นนท์วิศิษฐ์ ทองอนันต์. (2566). *การพัฒนาสมรรถนะความคิดขั้นสูงโดยใช้การจัดการเรียนรู้สะเต็ม ศึกษาเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- นภดล จันท์เพ็ญ. (2539). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์.
- นภดล จันท์เพ็ญ. (2557). *หลักการใช้ภาษา*. กรุงเทพฯ : เจเนซิส มีเดียคอม.
- นริศรา ชยธวัช. (2563). *การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2557). *แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญฤทธิ์ บุญยมณีรัตน์. (2554). *ผลของการจัดการเรียนการสอนเรื่อง น้ำ โดยใช้กระบวนการคิด แก้ปัญหาอนาคตที่มีต่อพฤติกรรมการใช้น้ำตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กวัยอนุบาล*. วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2536). *การสอนอ่านเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- ประสาธ อิศรปรีดา. (2538). *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : นำอักษร.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2552). *การใช้ภาษาไทยในวงราชการ*. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ผุสดี ภูมิอินทร์. (2537). *เด็กกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์*. เอกสารประกอบการสอนวิชา
พฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2534). *ทางสายอิสรภาพของการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2542). *พุทธธรรม (ฉบับปรับปรุงและขยายความ)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์.
- _____. (2543). *ความคิดแหล่งสำคัญการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พุทธธรรม.
- _____. (2547). *โรงเรียนต้องช่วยสังคมไทยอนุรักษ์ความเจริญทางจิตใจและก้าวไปในปัญญา*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิกจำกัด.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2549). *วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม*. กรุงเทพฯ : ศยาม.
- _____. (2545). *รุ่งอรุณของการศึกษา เบิกฟ้าแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
สหธรรมิก จำกัด.
- _____. (2552). *พุทธธรรม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระไพศาล วิสาโล. (2544). “กระบวนการเรียนรู้แบบพุทธ” *เสขิยธรรม*. 11,48 (เมษายน-มิถุนายน):13-15.
- พิมพ์พิชชา เกิดแก้ว. (2565). *การใช้สื่อดิจิทัลในการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในนักศึกษาอุดมศึกษา*.
วารสารเทคโนโลยีการศึกษา, 19(1), 85-102.
- เพ็ญศรี รังสิยากุล. (2542). *การอ่านภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รามคำแหง.
- แพรวนภา เรียงริลา. *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติการสอนสำหรับนักศึกษา
ครู*. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). *เติบโตเต็มศักยภาพสู่ศตวรรษที่ 21 ของการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2544). *หลักสูตรและการทางการศึกษาตามนัยแห่งพุทธธรรม*.
นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). *คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล
(Differentiated instruction)*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รีณฤทัย สัจจพันธุ์. (2566). *อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศที่มีต่อวรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- รุติยะห์ หะ. (2564). *การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างสมรรถนะการวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณ บัวเกิด (2541) *แนวคิดในการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์นทบุรี* : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วารุณี นวลจันทร์. (2539). *ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบต่อเติมผลงานที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน มติใหม่*. กรุงเทพฯ: ธเนศการพิมพ์.
- _____ . (2525). *พัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2534). *การอ่านภาษาไทย*. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สนิท ตั้งทวี. (2536). *อ่านไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมพร มั่นตะสูตรแห่งพิพัฒน์. (2534). *การอ่านทั่วไป*. เพชรบูรณ์ : โอเดียนสโตร์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนิตี ภูจิราพันธุ์. (2554). *การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สุพรรณิ วราทร. (2545). *การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2542). *การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์:ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์*. นนทบุรี : โครงการกิตติเมธี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวรรณ ก้อนทอง. (2547). *ผลการจัดศิลปะประกอบเสียงดนตรีคลาสสิกที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนคิดประยุกต์*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- _____ . (2551). *ครบเครื่องเรื่องความคิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์

- อนา หวันสนิ. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-plus ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- อารี พันธุ์มณี. (2540). การคิดสร้างสรรค์กับการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ แกรมมี่ จำกัด.
- อารี รังสินันท์. (2532). *ความคิดสร้างสรรค์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- Beach, J.A. (2007) The effects of honors ninth-grade students' strategic, analytical reading if persuasive text models on the quality of their persuasive writing. UMI ProQuest Digital Dissertations (online) Available form: <http://vpn.chula.ac.th/http/0/proquest.umi.com/pqdweb?index=1328> (2007, Nov. 8)
- Best, John W. (1986). *Research in Education*. 5th ed. New Jersey : Prentice Hall, INC.
- Bloom, B.S. et al. (1956). *Taxonomy of education Objective: Cognitive and affective Domains*. New York: David McKay.
- Brookfield, S. D. (2017). *Becoming a critically reflective teacher (2nd ed.)*. Jossey-Bass.
- Facione, P. A. (1990). *Critical thinking: A statement of expert consensus for purposes of educational assessment and instruction (The Delphi Report)*. American Philosophical Association.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Goodman, K. (1988). *The reading process*. In P. Carrell, J. Devine, & D. Eskey (Eds.), *Interactive approaches to second language reading (pp. 11-21)*. Cambridge University Press.
- Guiford, J.p. (1967). *The Nature of Human Intelligence*. New York: McGraw-Hill.
- Kolb, D. A. (2015). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development (2nd ed.)*. Pearson Education.
- McLaughlin, M. W., & Talbert, J. E. (2006). Building school-based teacher learning communities: Professional strategies to improve student achievement. New York: Teachers College Press.
- Martin Braund. (2021). Critical STEM Literacy and the COVID-19 Pandemic. *Canadian Journal of Science, Mathematics and Technology Education*, 21, 339 – 356.
- Richland, L.E. & Begolli, K.N. (2016). “Analogy and Higher Order Thinking: Learning Mathematics as an Example”. *Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences* 3(2), 160 -168.

- San Diego Unified School District. (2006). Analytical reading inventory. (online) Available from: <http://www.sandi.net/indeces/testscores.html>. (07, Sep. 17).
- Piaget, S. (1962). *The Language and thoughts of the child*. Trans. M. Gabain. Cleveland, OH: Merdian.
- Wang, X., & Wu, Y. (2021). *Enhancing critical thinking skills through immersive learning in virtual reality environments*. *Journal of Educational Technology Research*, 42(3), 298-310.
- Zhang, Y., & Li, J. (2019). *Collaborative learning in higher education: Enhancing critical thinking through active participation*. *Journal of Educational Studies*, 37(2), 215-229.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย
และประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยและประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1. พระบัญชา จตธมฺโม, ผศ.ดร.
 (ศษ.บ.) ภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 (ศศ.ม.) ภาษาไทย กลุ่มวรรณคดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 (ปร.ด.) วิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. พระมหาศุภชัย สุภาโณ
 อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 (ศษ.ม.) การวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 (ศน.บ.) การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาสินี แสงมุกดา
 อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 (ค.ด.) การบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 (ค.ม.) การวัดและประเมินผลทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย
 (วท.บ.) วิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ดร.คชา ปราณีตพลกรัง
 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 (ศษ.ด.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 (ศษ.ม.) การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 (ศน.บ.) การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
5. ดร.บัญชา ธรรมบุตร
 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
 (ศษ.ด.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 (ศษ.ม.) การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 (ศน.บ.) การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ โทร. ๓๑๕๓

ที่ ศท.๓๑๑๗/๐๓๐๕

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติขอเป็นผู้นิเทศตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC)

เรียน พระบัญชา จิตธมโม, ผศ.ดร.

ด้วย พระมหาพิเชษฐ์ อดุลานุกูล, ดร. และคณะ อยู่ระหว่างดำเนินการทำวิจัยเรื่อง "การพัฒนาฐานแบบการลองที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต" ในกรณีจำเป็นจึงมีผู้นิเทศตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้นิเทศตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย หรือเป็นอย่างไรก็ตามได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดความอนุเคราะห์

พระมหาพิเชษฐ์ อดุลานุกูล
(พระมหาพิเชษฐ์ อดุลานุกูล, ดร.)
หัวหน้าโครงการ/ผู้วิจัย

ฉันทิณี ภัททมาศอนุภทราน
(ผศ.ดร. มัทนา เกียรติคุณพันธ์)
๒๕ ม.ค. ๖๗

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ โทร. ๑๑๕๓

ที่ อว ๓๙๐๗/๑๒๐๔

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC)

เรียน พระมหาสุภชัย สุภาโณ

ด้วย พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุรักษ์, ดร. และคณะ อยู่ระหว่างดำเนินการทำวิจัยเรื่อง "การพัฒนา
รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต" ในกรณี
จำเป็นคือมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และ
เที่ยงตรงที่สุด

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และ
มีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดความอนุเคราะห์

รับในโอกาสความอนุเคราะห์

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุรักษ์
(พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุรักษ์, ดร.)
หัวหน้าโครงการวิจัย

พระมหาสุภชัย สุภาโณ

๒๕ ม.ค. ๖๗

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ โทร. ๑๑๕๓

ที่ อว. ๗๙๐๙/๐๑๓๓

วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นวัสดุตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC)

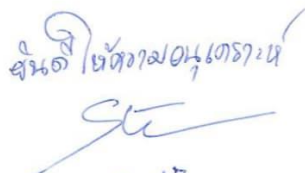
เจริญพร ผศ.ดร.สุธาณี แสงมุกดา

ด้วย พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรักษ์, ดร. และคณะ อยู่ระหว่างดำเนินการทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนา
รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ในการ
นี้จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง
และเที่ยงตรงที่สุด

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ
และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นวัสดุตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการ
วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพามาเพื่อขออนุมัติครุภัณฑ์

(พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรักษ์, ดร.)
หัวหน้าโครงการ/ผู้วิจัย

31 ม.ค. ๖๗

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ โทร. ๑๑๕๓

ที่ อว ๗๙๐๓/๑๑๐๓ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติขอเป็นผู้ใช้วิชาดูแลตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC)

กราบเรียน รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ (พระครูสุจิตวิวัฒน์, ผศ.ดร.)

ด้วย พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรณี, ดร. และคณะ อยู่ระหว่างดำเนินการทำวิจัยเรื่อง "การพัฒนา
รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับบัณฑิต" ในกรณี
จำเป็นต้องมีผู้ใช้วิชาดูแลตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และ
เที่ยงตรงที่สุด

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาเห็นว่า ดร.ศษา ประณีตพลกรัง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุมัติขอเป็นผู้ใช้วิชาดูแลตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือเพื่อการวิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดความอนุเคราะห์

กราบเรียนรองอธิการบดี

เพื่อ โปรดทราบและมอบ (๒๕/๑/๖๗)

ผอ.สำนักงานวิทยเขต

ผอ.วิจัย ศึกษาศาสตร์

ผอ.ศูนย์บริการวิชาการ

ผู้ช่วยอธิการบดี

อื่น ๆ พระครูสุจิตวิวัฒน์

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรณี
(พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรณี, ดร.)
หัวหน้าโครงการ/ผู้วิจัย

(พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรณี)

ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยเขต

26 มี.ค. 2567

พระครูสุจิตวิวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
26 มี.ค. 2567

พระครูสุจิตวิวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
26 มี.ค. 2567

พระครูสุจิตวิวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
26 มี.ค. 2567

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ โทร. ๑๑๕๓

ที่ อว ๗๙๐๙/๐๑๓๕ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอยกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (OC)

เจริญพร ดร.ปัญญา ธรรมบุตร

ด้วย พระมหาพิเชษฐ อดตานุกรณี, ดร. และคณะ อยู่ระหว่างดำเนินการทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนา
รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ในกา
รนี้จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
และเที่ยงตรงที่สุด

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ
และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการ
วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

-ยื่นต่อในทงทลอนุเคราะห์
2/Jan
(นายปัญญา ธรรมบุตร)

พระมหาพิเชษฐ อดตานุกรณี
(พระมหาพิเชษฐ อดตานุกรณี, ดร.)
หัวหน้าโครงการ/ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย เรื่อง
การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

**แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ
รูปแบบการพัฒนาแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต**

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการรูปแบบการพัฒนาแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จะนำไปใช้ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2	ข้อมูลความต้องการในแบบการสอน
ตอนที่ 3	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นามสกุล.....

วุฒิการศึกษา.....

ตำแหน่ง.....

ประสบการณ์สอนภาษาไทย ปี

ประสบการณ์ในการสอนการอ่าน ปี

ประสบการณ์ในการสอนการคิด ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

1. ท่านคิดว่ามีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดที่ต้องการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ารูปแบบการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าควรจะนำเนื้อหาใดไปบรรจุไว้ในรูปแบบการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

(คณะผู้วิจัย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น. สถานที่.....

แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การพัฒนารูปแบบการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการ
คิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

คำชี้แจง :

แบบสนทนากลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จะนำไปใช้ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานจัดทำรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตต่อไป

ลงชื่อ..... ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม
(คณะผู้วิจัย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น. สถานที่.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่การอ่านขั้นสูงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
2. ท่านคิดว่าตัวเองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด
3. ท่านคิดว่า การส่งเสริมสมรรถนะด้านการอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูง มีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. ท่านคิดว่าพฤติกรรมใดที่บ่งบอกว่า นักศึกษามีทักษะการอ่านขั้นสูง
5. ท่านคิดว่าแนวคิดหรือทฤษฎีใดควรนำมาใช้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
6. ท่านคิดว่าแนวคิดหรือทฤษฎีใด ควรนำมาใช้พัฒนาทักษะการอ่านขั้นสูง และการคิดขั้นสูง
ให้นักศึกษา
7. ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง

ลงชื่อ..... ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม
(คณะผู้วิจัย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น. สถานที่.....

แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ชุดที่ 1

เครื่องมือวิจัยชุดที่ 1 เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและหาความต้องการ (Need Analysis) ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบวิเคราะห์เอกสารข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอน
2. แบบสัมภาษณ์อาจารย์สอนภาษาไทยระดับอุดมศึกษา
3. แบบสัมภาษณ์ครูภาษาไทย
4. แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

คำชี้แจง :

ขอความกรุณาท่านประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือกับวัตถุประสงค์ โดยกำหนดคะแนน 5 ระดับคะแนน โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

ระดับคะแนน	5	หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน	4	หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับมาก
ระดับคะแนน	3	หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง มีความสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

แบบวิเคราะห์เอกสารข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง				
	5	4	3	2	1
1. ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
2. ข้อคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์					
3. การใช้ภาษาสื่อความหมายอย่างชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ครูภาษาไทย

รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง				
	5	4	3	2	1
1. ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
2. ข้อคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์					
3. การใช้ภาษาสื่อความหมายอย่างชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง				
	5	4	3	2	1
1. ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
2. ข้อคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์					
3. การใช้ภาษาสื่อความหมายอย่างชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้น
สูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

คำชี้แจง :

ขอความอนุเคราะห์ท่านทำเครื่องหมาย \checkmark ลงช่องแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็น
ของท่านโดยกำหนดความหมายของระดับคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านจุดประสงค์						
1	จุดประสงค์มีความชัดเจน					
2	จุดประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
3	กิจกรรมวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
4	กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการอ่านขั้นสูง					
5	กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง					
6	กิจกรรมมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ					
7	กิจกรรมฝึกระบวนการทำงาน					
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้						
8	สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย					
9	สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย คุ่มค่า					
10	ให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย					
ด้านบรรยากาศ						
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างอิสระ					
12	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน					
13	ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและทำงาน					
ด้านการวัดและประเมินผล						
14	ประเมินผลตามสภาพจริง					
15	มีเครื่องมือประเมินผลหลากหลาย					
16	เปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน					
ด้านประโยชน์						
17	ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการลงมือปฏิบัติ					
18	ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านขั้นสูง					
19	ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง					
20	นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบวัดทักษะการอ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูงของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

- 1) จากเรื่องที่กำหนดข้างต้น ผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านได้รับทราบเรื่องใด
.....
.....
- 2) ตัวบทที่ยกมาข้างต้น สรุปได้ว่าอย่างไร
.....
.....
- 3) นักศึกษา ยกตัวอย่างตัวบทที่แสดงถึงข้อคิดเห็นของผู้แต่งหรือตัวละคร
.....
.....
- 4) ตัวบทข้างต้น ผู้แต่งมีจุดหมายอย่างไร
.....
.....
- 5) ตัวบทข้างต้น ให้ข้อคิดอย่างไร
.....
.....
- 6) จากการอ่านตัวบทดังกล่าว นักศึกษาสามารถนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
.....
.....
- 7) ตัวบทข้างต้น มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร
.....
.....
- 8) นักศึกษา คิดว่าตัวบทที่อ่านนั้น มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
.....
.....
- 9) นักศึกษา มีแนวทางในการคิดอย่างไรเกี่ยวกับตัวบทดังกล่าว
.....
.....
- 10) นักศึกษา คิดว่าประเด็นใดในเนื้อหาที่เหมาะสมนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะเหตุใด จึงคิดเช่นนั้น
.....
.....

แบบวิเคราะห์เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

.....

1. ประเภทของเอกสาร

() หนังสือ () ตำรา () บทความ
 () วารสาร () วิทยานิพนธ์และรายงานวิจัย () อื่น ๆ

2. ชื่อเอกสาร

.....

3. ผู้แต่ง

.....

4. ปีที่พิมพ์

.....

5. สถานที่พิมพ์

.....

6. สรุปเนื้อหาสาระของเอกสาร

.....

7. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้วิเคราะห์
 (คณะผู้วิจัย)

...../...../.....

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของคุณ

ผู้รับการประเมิน.....
 ครั้งที่..... หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... เรื่อง.....
 กลุ่มสาระการเรียนรู้..... โรงเรียน..... ชั้น.....
 วันที่..... เวลา..... จำนวน..... ชั่วโมง

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย/ลงในช่องแสดงความคิดเห็นที่ท่านคิดว่า ตรงกับระดับคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหา					
2.	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน					
3.	สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด					
4.	มีสมรรถนะสำคัญ					
5.	มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
6.	การเรียนรู้สาระสำคัญ					
7.	ภาระการเรียนรู้					
8.	ภาระงานและชิ้นงาน					
9.	สื่อและแหล่งเรียนรู้					
10.	กิจกรรมการเรียนรู้					
11.	การวัดและประเมินผล					

ข้อเสนอแนะ

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน...../...../.....

แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู

ผู้รับการประเมิน.....

ครั้งที่..... หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... เรื่อง.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้..... โรงเรียน..... ชั้น.....

วันที่..... เวลา..... จำนวน..... ชั่วโมง

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย/ลงในช่องระดับพฤติกรรมที่ตรงกับพฤติกรรมของครูที่แสดงออกในการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	ระดับความพฤติกรรมของครู				
		5	4	3	2	1
1. ด้านสาระการเรียนรู้						
	1.1 นำเสนอสาระการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอน					
	1.2 นำเสนอสาระการเรียนรู้ถูกต้องและชัดเจน					
	1.3 นำเสนอสาระการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
	1.4 นำเสนอสาระการเรียนรู้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัด					
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
	2.1 ระบุตัวชี้วัดอย่างชัดเจน					
	2.2 จัดกิจกรรมการสอนตรงตามตัวชี้วัด					
	2.3 ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย					
	2.4 นำแนวคิด Active Learning มาใช้ในการจัดกิจกรรม					
	2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
	2.6 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านของผู้เรียน					
	2.7 ออกแบบภาระงานให้ผู้เรียนที่หลากหลาย					
3. ด้านการจัดการชั้นเรียน						
	3.1 ก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง มีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี					
	3.2 จัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	ระดับความพฤติกรรมของ ครู				
		5	4	3	2	1
	3.3 ใช้เวลาดำเนินการได้ตรงตามที่กำหนด					
4. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้						
	4.1 ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองตัวชี้วัด					
	4.2 สื่อทันสมัยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่สอน					
	4.3 สื่อมีความหลากหลาย					
	4.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน					
5. ด้านการวัดและประเมินผล						
	5.1 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี					
	5.2 วัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
	5.3 ออกแบบเกณฑ์วัดและประเมินผลด้วยมิติคุณภาพ (Score rubric)					
	5.4 วัดและประเมินผลตรงตามตัวชี้วัด					
	5.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน...../...../.....

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง

**ชุดแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1: อ่านขั้นสูงและการคิดขั้นสูง (เวลา: 3 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์:

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เนื้อหาที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง
2. นักศึกษาสามารถใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดเชิงวิพากษ์ได้

เนื้อหา:

1. การอ่านขั้นสูง: การอ่านเชิงลึกที่เน้นการวิเคราะห์ความหมายที่แฝงอยู่ในข้อความและสำนวนต่าง ๆ เช่น การเปรียบเทียบ การอ้างอิงเชิงปรัชญา และสัญลักษณ์ทางวรรณกรรม

ตัวอย่าง: อ่านบทความจากงานวรรณกรรมหรือบทวิจารณ์แล้วให้นักศึกษาระบุความหมายแฝงที่ผู้เขียนซ่อนไว้ เช่น การใช้คำเชิงสัญลักษณ์เพื่อสื่อถึงประเด็นทางสังคม

2. ทักษะการคิดขั้นสูง : ทักษะการคิดวิพากษ์ (Critical Thinking), การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking), การแก้ปัญหา (Problem-solving)

ตัวอย่าง: ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่อ่าน โดยต้องใช้หลักฐานที่หาได้มาสนับสนุนข้อสรุป

- กิจกรรมการเรียนรู้:**
1. อ่านเนื้อหาที่ซับซ้อน (เช่น บทความวิชาการหรือเนื้อหาที่มีเนื้อหาหนัก)
 2. อภิปรายและวิเคราะห์เนื้อหาเป็นกลุ่ม
 3. ใช้แบบฝึกหัดในการแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น

สื่อการเรียนรู้:

- เอกสารประกอบการเรียนรู้
- สไลด์นำเสนอทักษะการคิดขั้นสูง

การวัดผลและประเมินผล:

1. การร่วมอภิปรายและการให้เหตุผล
2. แบบทดสอบความเข้าใจและการวิเคราะห์

เกณฑ์การวัดผลประเมิน: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ตัวชี้วัด	กิจกรรม/วิธีการวัดผล	คะแนน เต็ม	เกณฑ์การประเมิน
ความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์บทความ/เรื่องสั้น/ข่าว ในชั้นเรียน	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้: 12-14, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 12
ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	อภิปรายและการแสดง ความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ใน กลุ่ม	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้: 12-14, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 12
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	การมีส่วนร่วมและการทำงาน ร่วมกันในกิจกรรมกลุ่ม	10	ดีมาก: 9-10, ดี: 7-8, พอใช้: 5-6, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 5
ความสามารถในการเขียนและการสรุปผล	การเขียนรายงานการ วิเคราะห์และสรุปผล	50	ดีมาก: 45-50, ดี: 40-44, พอใช้: 35-39, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 35

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2: การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากบทความ (เวลา: 3 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์:

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์บทความอย่างลึกซึ้ง
2. นักศึกษาสามารถสร้างข้อสรุปจากการอ่านบทความได้

เนื้อหา:

1. การวิเคราะห์โครงสร้างบทความ: เข้าใจโครงสร้างบทความเช่นบทนำ ประเด็นหลัก หลักฐานที่ใช้สนับสนุน และข้อสรุป

ตัวอย่าง: อ่านบทความวิชาการเกี่ยวกับสังคมวิทยา แล้วให้นักศึกษาแยกแยะโครงสร้างของบทความ โดยระบุจุดประสงค์และหลักฐานที่ผู้เขียนนำเสนอ

2. การคิดขั้นสูงจากบทความ: การใช้การคิดวิพากษ์ในการแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น รวมถึงการตีความเนื้อหาที่อ้างอิงข้อมูลหลายแหล่ง

ตัวอย่าง: ให้นักศึกษวิเคราะห์ข้อสรุปของผู้เขียน โดยใช้หลักฐานอื่น ๆ มาเปรียบเทียบ และอภิปรายถึงความน่าเชื่อถือของข้อสรุป

กิจกรรมการเรียนรู้: 1. ให้นักศึกษาเลือกบทความหนึ่งบทจากสาขาที่สนใจ 2. วิเคราะห์บทความในแง่ของโครงสร้างและเนื้อหา 3. เขียนบทวิจารณ์จากมุมมองส่วนตัว

สื่อการเรียนรู้:

- บทความจากวารสารวิชาการหรือหนังสือพิมพ์ - เอกสารอธิบายวิธีการวิเคราะห์บทความ

การวัดผลและประเมินผล:

1. การวิเคราะห์บทความของนักศึกษา 2. บทวิจารณ์จากการอ่านและอภิปรายในชั้นเรียน

เกณฑ์การวัดผลประเมิน: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ตัวชี้วัด	กิจกรรม/วิธีการวัดผล	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การประเมิน
ความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์บทความ/เรื่องสั้น/ข่าว ในชั้นเรียน	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้:12-14, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 12
ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	อภิปรายและการแสดงความ ความเห็นเชิงวิพากษ์ในกลุ่ม	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้:12-14, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 12
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	การมีส่วนร่วมและการทำงาน ร่วมกันในกิจกรรมกลุ่ม	10	ดีมาก: 9-10, ดี: 7-8, พอใช้:5-6, ต้องปรับปรุง: ต่ำกว่า 5
ความสามารถในการเขียนและการสรุปผล	การเขียนรายงานการวิเคราะห์ และสรุปผล	50	ดีมาก: 45-50, ดี: 40-44, พอใช้:35-39, ต้องปรับปรุง: ต่ำกว่า 35

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3: การอ่านชั้นสูงและคิดชั้นสูงจากข่าว (เวลา: 3 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์:

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ข่าวที่มีความซับซ้อนได้
2. นักศึกษาสามารถใช้การคิดเชิงวิพากษ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากข่าว

เนื้อหา:

1. การแยกข้อเท็จจริงและความคิดเห็น: วิเคราะห์เนื้อหาข่าวเพื่อแยกแยะส่วนของข้อเท็จจริงและความคิดเห็นส่วนตัวของนักเขียน

ตัวอย่าง: อ่านข่าวที่เกี่ยวกับเหตุการณ์การเมือง แล้วให้นักศึกษาแยกส่วนของข้อเท็จจริงและส่วนที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของนักข่าว

2. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข่าว: วิเคราะห์แหล่งที่มาของข่าว ความน่าเชื่อถือ และความสมบูรณ์ของข้อมูล

ตัวอย่าง: ให้นักศึกษาเปรียบเทียบข่าวเดียวกันจากหลายแหล่งข้อมูล เช่น สื่อท้องถิ่นและสื่อนานาชาติ แล้ววิเคราะห์ว่าข้อมูลใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

กิจกรรมการเรียนรู้: 1. อ่านข่าวจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ (เช่น ข่าวโทรทัศน์, เว็บไซต์ข่าว) 2. อภิปรายและวิเคราะห์ข่าวเป็นกลุ่ม 3. นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและสรุปข้อมูลจากข่าวที่อ่าน

สื่อการเรียนรู้:

- ข่าวจากแหล่งข้อมูลออนไลน์
- เอกสารการวิเคราะห์ข่าว

การวัดผลและประเมินผล:

1. การนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวในชั้นเรียน 2. การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล

เกณฑ์การวัดผลประเมิน: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ตัวชี้วัด	กิจกรรม/วิธีการวัดผล	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การประเมิน
ความสามารถในการวิเคราะห์ เนื้อหา	วิเคราะห์บทความ/เรื่อง สั้น/ข่าวในชั้นเรียน	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้:12-14, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 12
ความสามารถในการคิด เชิงวิพากษ์	อภิปรายและการแสดง ความคิดเห็น เชิงวิพากษ์ในกลุ่ม	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้:12-14, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 12
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	การมีส่วนร่วมและการ ทำงาน ร่วมกันในกิจกรรมกลุ่ม	10	ดีมาก: 9-10, ดี: 7-8, พอใช้:5-6, ต้องปรับปรุง: ต่ำกว่า 5
ความสามารถในการเขียนและ การสรุปผล	การเขียนรายงานการ วิเคราะห์และสรุปผล	50	ดีมาก: 45-50, ดี: 40-44, พอใช้:35-39, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 35

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4: การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากเรื่องสั้น (เวลา: 3 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์:

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องสั้นได้ในแง่มุมที่หลากหลาย
2. นักศึกษาสามารถสรุปและวิจารณ์เนื้อหาจากเรื่องสั้นได้

เนื้อหา:

1. การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่องสั้น: วิเคราะห์โครงเรื่อง ตัวละคร และธีมของเรื่อง เช่น การเล่าเรื่องและการใช้สัญลักษณ์

ตัวอย่าง: อ่านเรื่องสั้น "ความฝันของคณางาน" ให้นักศึกษาวิเคราะห์ตัวละครหลัก และอภิปรายถึงสัญลักษณ์ที่ซ่อนอยู่ในเรื่อง

2. การคิดขั้นสูงในการตีความเนื้อหา: การตีความความหมายเชิงลึกและการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวต่อเนื้อหาที่ได้อ่าน

ตัวอย่าง: นักศึกษาเสนอความเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับแนวคิดที่เรื่องสั้นพยายามจะสื่อถึงและอภิปรายถึงผลกระทบทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นจากเนื้อเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้: 1. ให้นักศึกษาเลือกเรื่องสั้นที่ชื่นชอบหรือสนใจ 2. วิเคราะห์เรื่องสั้นในด้านเนื้อหา ตัวละคร และความหมายแฝง 3. นักศึกษาทำรายงานวิจารณ์เรื่องสั้นที่อ่าน

สื่อการเรียนรู้:

- เรื่องสั้นจากหนังสือหรือนิตยสาร
- เอกสารอธิบายวิธีการวิเคราะห์เรื่องสั้น

การวัดผลและประเมินผล:

1. รายงานการวิเคราะห์เรื่องสั้น
2. การอภิปรายความคิดเห็นในกลุ่ม

เกณฑ์การวัดผลประเมิน: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ตัวชี้วัด	กิจกรรม/วิธีการวัดผล	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การประเมิน
ความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์บทความ/เรื่องสั้น/ข่าว ในชั้นเรียน	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้:12-14,ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 12
ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	อภิปรายและการแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ในกลุ่ม	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้:12-14, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 12
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	การมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันในกิจกรรมกลุ่ม	10	ดีมาก: 9-10, ดี: 7-8, พอใช้:5-6, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 5
ความสามารถในการเขียนและการสรุปผล	การเขียนรายงานการวิเคราะห์และสรุปผล	50	ดีมาก: 45-50, ดี: 40-44, พอใช้:35-39, ต้องปรับปรุง:ต่ำกว่า 35

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5: การอ่านขั้นสูงและคิดขั้นสูงจากบทร้อยกรอง (เวลา: 3 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์:

1. นักศึกษาสามารถตีความบทร้อยกรองได้อย่างลึกซึ้ง
2. นักศึกษาสามารถวิพากษ์เนื้อหาที่ซับซ้อนจากบทร้อยกรองได้

เนื้อหา:

1. การตีความเชิงวรรณคดี: การตีความความหมายของบทร้อยกรองรวมถึงการใช้ภาพพจน์โวหาร และสัญลักษณ์

ตัวอย่าง: ให้นักศึกษาอ่านบทกลอน "นิราศภูเขาทอง" ของสุนทรภู่ และวิเคราะห์วิธีการใช้ภาพพจน์และสัญลักษณ์ที่ผู้แต่งใช้เพื่อสื่อความหมาย

2. การคิดเชิงวิเคราะห์จากบทร้อยกรอง: การคิดวิเคราะห์แนวคิดและแนวปรัชญาที่ซ่อนอยู่ในบทร้อยกรอง

ตัวอย่าง: นักศึกษาตีความและวิจารณ์แนวคิดเชิงปรัชญาจากบทกลอนที่อ่าน

เช่น การสะท้อนภาพความไม่จริงของชีวิตใน "กาพย์เห่เรือ"

กิจกรรมการเรียนรู้: 1. นักศึกษาเลือกบทร้อยกรองหนึ่งบทจากผู้แต่งที่สนใจ 2. วิเคราะห์ความหมายแฝงและรูปแบบการใช้ภาษา 3. นำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้จากการตีความ

สื่อการเรียนรู้: - บทร้อยกรองที่นักศึกษาเลือก - เอกสารเกี่ยวกับการตีความและการวิเคราะห์บทร้อยกรอง

การวัดผลและประเมินผล: 1. การวิเคราะห์บทร้อยกรองและการนำเสนอความคิดเห็น 2. การวิจารณ์และการเขียนสรุป

เกณฑ์การวัดผลประเมิน: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ตัวชี้วัด	กิจกรรม/วิธีการวัดผล	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การประเมิน
ความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์บทความ/เรื่องสั้น/ข่าว ในชั้นเรียน	20	ดีมาก: 18-20, ดี: 15-17, พอใช้: 12-14, ต้องปรับปรุง: ต่ำกว่า 12
ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	อภิปรายและการแสดง ความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ในกลุ่ม	20	ดีมาก 18-20, ดี 15-17 พอใช้ 12-14, ต้องปรับปรุง ต่ำ กว่า 12
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	การมีส่วนร่วมและการ ทำงานร่วมกันในกิจกรรมกลุ่ม	10	ดีมาก: 9-10, ดี: 7-8, พอใช้: 5-6, ต้องปรับปรุง: ต่ำ กว่า 5
ความสามารถในการเขียนและการสรุปผล	การเขียนรายงานการ วิเคราะห์และสรุปผล	50	ดีมาก: 45-50, ดี: 40-44, พอใช้: 35-39, ต้องปรับปรุง: ต่ำกว่า 35

ภาคผนวก จ

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์

ที่ จว. ๐๐๗๑/๒๕๖๗

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง: การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูง
ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

TITLE: THE DEVELOPMENT OF THE TEACHING MODEL ENHANCING ADVANCED READING
PERFORMANCE AND HIGHER ORDER THINKING SKILLS FOR GRADUATE STUDENT

๒. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกฤช, ดร.

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่
๑๒/๒๕๖๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ มติที่ ๖๔๓/๒๕๖๖ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัย
ดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการทำวิจัยในคน โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์
โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ และไม่ก่อให้เกิดอันตราย
แก่ตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสารรับรอง
ผลการพิจารณาการทำวิจัยในคนฉบับนี้ จนถึงวันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ออกให้ ณ วันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ลงนาม

(พระมหาขวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เลขที่ วจ 6620559

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยคณะมนุษยศาสตร์

ขอมอบวุฒิบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

พระมหาพิเชษฐ์ คำงาม

ได้ผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ออนไลน์)
หลักสูตรการฝึกอบรม ๑ วัน เรื่อง หลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ประกอบด้วย ๙ ประเด็นความรู้

- ประเด็นความรู้ที่ ๑ วิวัฒนาการของจริยธรรมการวิจัย (History of Research Ethics)
- ประเด็นความรู้ที่ ๒ หลักจริยธรรมการวิจัยพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
(Principles of Research Ethics, Laws, and Regulations)
- ประเด็นความรู้ที่ ๓ กระบวนการขอความยินยอม (Informed Consent Process)
- ประเด็นความรู้ที่ ๔ การวิจัยในกลุ่มอ่อนแอ/เปราะบาง (Research among Vulnerable Population)
- ประเด็นความรู้ที่ ๕ การรักษาความลับ (Confidentiality)
- ประเด็นความรู้ที่ ๖ การประเมินคุณประโยชน์และความเสี่ยง (Risk and Benefit Assessment)
- ประเด็นความรู้ที่ ๗ จริยธรรมการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (Ethical Consideration in Social Studies)
- ประเด็นความรู้ที่ ๘ หน้าที่ความรับผิดชอบของนักวิจัยทั้งก่อนและหลังได้รับการรับรอง
(Responsibility of Investigators including Pre and Post Review Process)
- ประเด็นความรู้ที่ ๙ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

วุฒิบัตรนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๘
ขอให้เจริญในธรรมและหน้าที่การงานเป็นนิตย์เทอญ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พระเทพวัชรเมธี
(พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

พระปริยัติวัชรภว
(พระปริยัติวัชรภว)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

ศ.เกียรติคุณ ดร.พญ.จันทรา กาบวัง เหล่าถาวร
ประธานมูลนิธิ SIDCER-FERCAP

ประวัตินักวิจัย

ประวัติและผลงานวิชาการ

1. ชื่อ-ฉายา-นามสกุล พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุรักษ์ (คำงาม)
 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
 สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่จบ
ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2566
พร.ม. (การบริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2561
ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2560
ศษ.บ. (การสอนภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2557

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 บทความวิชาการ

พระครูธรรมคุณ (สุทธิพจน์ สุทธิวงษ์), พระปริยัติวัชรภว (ไมตรี ปุณฺณามรินโท), พระมหาฉัตรชัย สุนฺดตชโย, พระมหาพิเชษฐ์ คำงาม, ญัฐหทัย นิรัตติชัย. (2566). NEXT NORMAL: แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงวิถีทางสังคมของไทย. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์), 137-158.

3.2 บทความวิจัย

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุรักษ์, พระมหาสมศักดิ์ ธนปญโญ, พระสุขุม สุขวฑฒโก (มัชชิกานัง), พระจักรพัชร

จกภทโท, รัชท์ทวี เถาโต. (2564). การแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษา

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

วารสาร

“ศึกษาศาสตร์ มจร” ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม), หน้า 194-206. ISSN 2408-199X.

พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรุกซี, พระมหาพงษ์พิสิษฐ์ ฐานวโร, แม่ชีจลินธ กายูจน์

ฉัมมะรักชิตา, พนมนคร มีราคา, มนัสวี ศรีนนท์, สมคิด ไชยนาน. **การพัฒนาหลักสูตรและการผลิต**

สื่อธรรมศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา.

เดชทัต ปักสังขานีย์, พระมหาจิณกมล อภิตโน, ธิสร พงศ์สุวรรณ, พระมหาอำนาจ มหาวิโร (น้อม ระวี), สุรพันธ์ สุวรรณศรี, จรุงภรณ์ กลางบุรัมย์, พระมหาพิเชษฐ์ คำงาม. (2561). **ศึกษา การปฏิบัติตนตาม หลักค่านิยม 12 ประการ ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตจังหวัด** เลย พ.ศ.2560. วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร”. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม), หน้า 480-497. ISSN 2408-199X.

3.3 งานวิจัย

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรุกซี. (ผู้วิจัยร่วม). (2563). **การพัฒนาหลักสูตรและการผลิตสื่อการเรียนการสอนธรรม**

ศึกษา. ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2563.

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรุกซี. (หัวหน้าโครงการวิจัย). (2563). **การแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน ภาษาไทยของ**

นักศึกษาศาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ได้รับ

ทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปี งบประมาณ 2563.

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรุกซี. (หัวหน้าโครงการวิจัย). (2566). **การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้าง สมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. ได้รับ ทุนอุดหนุน**

การวิจัยจากทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประจำปีงบประมาณ 2566.

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรุกซี. (หัวหน้าโครงการวิจัย). (2567). **การพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้าง**

สมรรถนะการอ่านขั้นสูงและทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. ได้รับ
ทุนอุดหนุน

การวิจัยจากทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประจำปีงบประมาณ 2567.

4. ประสบการณ์การสอนในระดับอุดมศึกษา

4.1 ประสบการณ์การสอนในระดับอุดมศึกษา 7 ปี

4.2 รายวิชาที่เคยสอน ระดับปริญญาตรี

- รายวิชาวาทศิลป์การใช้ภาษาไทย
- รายวิชาการศึกษาปฏิบัติการสอนใน
สถานศึกษา 1-2
- รายวิชาภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา
- รายวิชาภาษาบาลีเพื่อการสื่อสาร
- รายวิชาการอ่านร้อยแก้วร้อยกรอง
- รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
- รายวิชาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูระหว่างเรียน
- รายวิชาภาษาไทยเพื่อทักษะการ
สื่อสาร
- รายวิชาการบูรณาการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- รายวิชานวัตกรรมศาสตร์

4.3 รายวิชาที่เคยสอนร่วม ระดับปริญญาเอก

- ภาวะผู้นำกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง

ประวัติและผลงานวิชาการ

1. ชื่อ-ฉายา-นามสกุล พระจักรพัชร์ จุกกภทโท (หิรัญคำ)
ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่จบ
ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2566
ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2561
ศษ.บ. (การสอนภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2557

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 บทความวิชาการ

3.2 บทความวิชาการ

พระจักรพัชร์ จุกกภทโท. (2566). วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย: แนวทางพัฒนาผู้เรียนด้วยการลงมือปฏิบัติ. วารสารศึกษาศาสตร์ มมร. ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม), 351-361.

พระจักรพัชร์ จุกกภทโท. (2565). การพัฒนาหลักสูตรและการผลิตสื่อการเรียนการสอนธรรมศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน), 284-297.

พระจักรพัชร์ จุกกภทโท. (2564). การพัฒนาหลักสูตรและการผลิตสื่อการเรียนการสอนธรรมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป. วารสารพุทธมคค์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม), 97-105.

4. ประสบการณ์การสอนในระดับอุดมศึกษา

4.1 ประสบการณ์การสอนในระดับอุดมศึกษา 7 ปี

4.2 รายวิชาที่สอน

- รายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางการสอนภาษาไทย
- รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า
- รายวิชาวิเคราะห์วรรณกรรมไทยร่วมสมัย
- รายวิชาวิธีการสอนภาษาไทย
- รายวิชาการปฏิบัติการพื้นฐาน

ประวัติคณะผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล ผศ.ดร. ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล
 ที่อยู่ 311/3 ม.2 บ้านท่าแพ ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
 เบอร์โทรศัพท์: 098-3958-5559
 Email: bancha.tha@mbu.ac.th

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2560	(ปร.ดร.) (หลักสูตรและการสอน)	มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2555	(ศษ.ม.) (หลักสูตรและการสอน)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2557	(ศน.บ.) ภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 1)	มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานทางวิชาการ

ชลธิชา หอมฟุ้ง ,สมพร ร่วมสุข,ณัฐกิตติ์ นาทา, สมพร ร่วมสุข, รจนา คำนิ่งผล, วันวิสาห์ ปัญญาจิรวุฒิ และไพรินทร์ พึ่งพงษ์.(2559). “การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” วารสาร Veridian E-Journal. ปีที่ 9, ฉบับที่ 3 (เดือนกันยายน -ธันวาคม). (TCI กลุ่ม 1)

มีชัย เอี่ยมจินดา บุขบา บัวสมบุรณ์ และณัฐกิตติ์ นาทา. (2560). “การวิจัยและประเมินโครงการสืบสานภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร”. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal,Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. ปีที่ 10, ฉบับที่ 3 (เดือนกันยายน-ธันวาคม 2560). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. (TCI กลุ่ม 1)

พินดา วราสุนันท์, บุขบา บัวสมบุรณ์, สรัญญา จันทรชูสกุล, และณัฐกิตติ์ นาทา. (2560). “ผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไปใช้ในการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาในเขตกรุงเทพและปริมณฑล”.วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.,18(1). 70-82.(TCI กลุ่ม 1).

บุขบา บัวสมบุรณ์ บำรุง ชำนาญเรือ, มีชัย เอี่ยมจินดา, กรภัทสรธรรม อินทรบำรุงและณัฐกิตติ์ นาทา. (2560). “ Evaluation of the Curriculum for the Master of Educaton in Teaching Thai Language program (Revised Version of 2014) the Faculty of Education at Silpakorn University”.วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับ.